

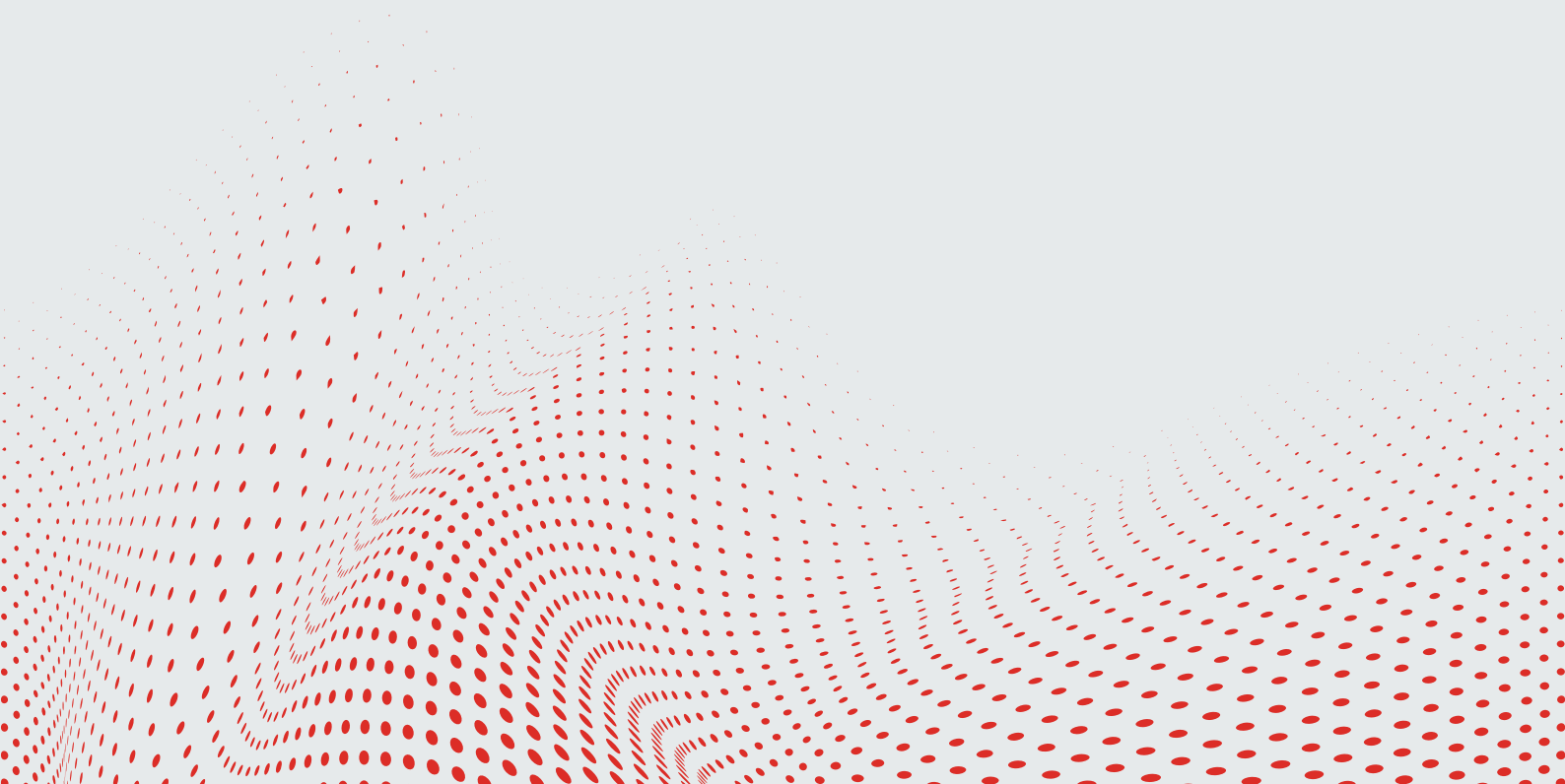

ProCredit Bank

Raporti Vjetor

2024

Shqipëria

2024

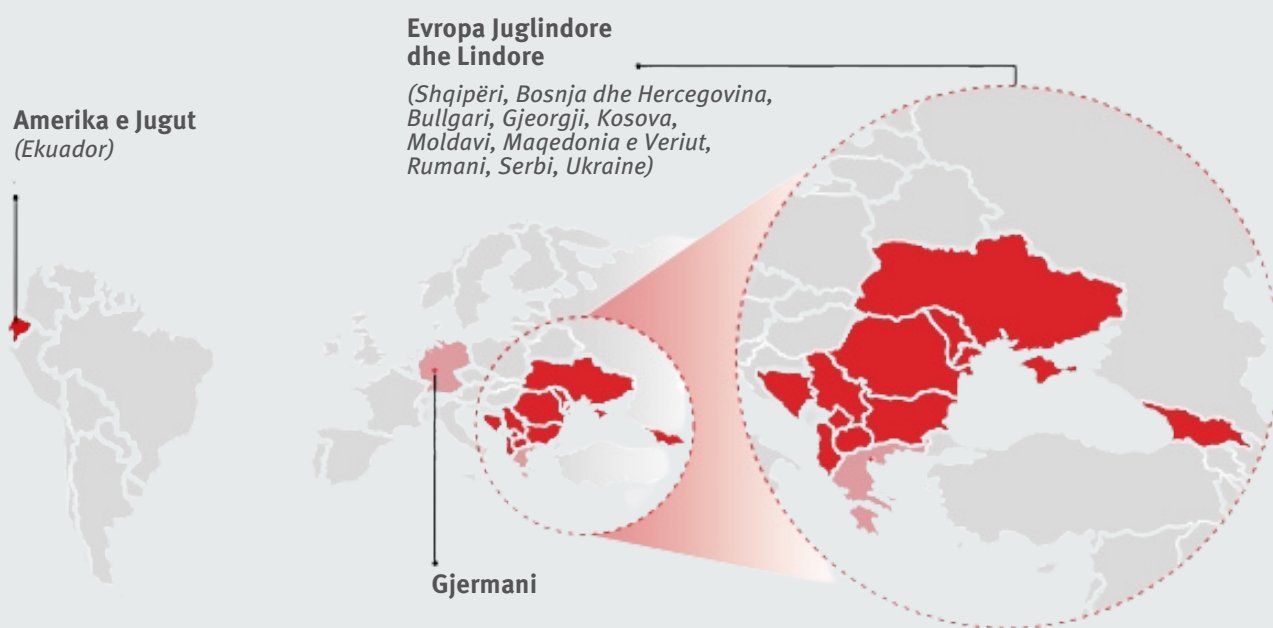
Raporti Vjetor

Përmbajtja

Grupi Ynë	4
Misioni Ynë	5
Struktura e Aksionarëve	6
Performanca e Grupit ProCredit	9
Deklarata e Këshillit Drejtues	11
Letër e Drejtorisë Ekzekutive	14
Përmbledhje	17
Performanca Financiare	20
Arritjet Kryesore	25
Drejtuesit e Lartë	28
Qasja jonë ndaj	29
• Ndërmarrjeve shumë të vogla dhe SME-ve	
• Klientëve Retail	
• Shërbimeve Digjitale	
• Burimeve Njerëzore	
• Qëndrueshmërisë	
Administrimi i Rrezikut	46
Toleranca/Oreksi ndaj Rrezikut	51
Raportet e Audituesve të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare	57
Kontakte dhe adresa	128

Grupi Ynë

Vendet ku operojmë:

Misioni

ProCredit është një bankë gjermane me orientim zhvillimin për Evropën Lindore dhe Juglindore, e përkushtuar ndaj mbështetjes së ndërmarrjeve shumë të vogla, të vogla dhe të mesme si dhe individëve, duke nxitur rritjen ekonomike dhe zhvillimin e qëndrueshëm.

Ne jemi të përkushtuar që t'u ofrojmë klientëve shërbime të jashtëzakonshme që shkojnë përtej ofrimit të produkteve financiare. Qëllimi ynë është të ndërtojmë partneritete të forta dhe afatgjata me klientët tanë duke u ofruar këshillim të personalizuar dhe mbështetje të vazhdueshme në çdo fazë të udhëtimit të tyre financiar.

Parimet tona kryesore udhëheqin gjithçka që ne bëjmë:

- Ne marrim kohë për të kuptuar plotësisht rrethanat unike të klientëve tanë, duke kryer analiza të sigurta financiare për të promovuar stabilitetin e tyre financiar afatgjatë.
- Ne i japim përparësi transparencës në të gjitha ndërveprimet me klientët, duke siguruar qartësi dhe besim në shërbimet dhe produktet tona financiare.
- Ne ndjekim praktikën e përgjegjshme financiare që promovojnë përfshirjen financiare duke mbrojtur klientët nga mbingarkimi me hua.
- Ne fokusohemi në nxitjen e ndikimit të gjerë social, ekonomik dhe mjedisor duke u angazhuar me klientët tanë për të promovuar praktika të qëndrueshme dhe për të mbështetur kalimin e tyre drejt operacioneve të përgjegjshme ndaj mjedisit.

Ne besojmë se ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme janë nxitës jetikë të progresit ekonomik dhe social. Duke i mbështetur ato gjatë ciklit të tyre ekonomik, ne synojmë të mbështesim zhvillimin e qëndrueshëm dhe të nxisim transformimin e gjelbër në vendet tona të operimit. Duke ofruar lehtësira në depozita, shërbime bankare digjitale dhe një gamë të gjerë produktesh financiare, ne synojmë të kultivojmë një kulturë kursimi dhe përgjegjësie financiare midis të gjithë klientëve tanë, përfshirë individët. Aksionerët tanë kërkojnë kthime të qëndrueshme dhe afatgjata, në përputhje me angazhimin tonë të palëkundur ndaj praktikave etike bankare dhe ndikimit pozitiv social.

Ne investojmë gjerësisht në trajnimin dhe zhvillimin e stafit tonë për të nxitur një mjedis pune të hapur, profesional dhe efikas. Kjo na mundëson të ofrojmë shërbim miqësor, të mirinformuar dhe efektiv për klientët tanë.

Struktura Aksionare

ProCredit Bank Albania është në pronësi 100% të ProCredit Holding, me seli në Gjermani. Vetë banka nuk është aksionere me aksione/kuota dhe nuk zotëron asnjë shoqëri tjetër tregtare. Përveç Asamblesë së Aksionerëve, organet kryesore drejtuese të bankës janë: Bordi Menaxhues, Bordi i Drejtorëve, Komiteti i Administrimit të Rrezikut dhe Komiteti i Auditimit. Bordi i Drejtorëve të Bankës mbledhet katër herë në vit.

Edhe mbledhjet e Komitetit të Auditimit dhe mbledhjet e Komitetit të Administrimit të Rrezikut organizohen me të njëjtën frekuencë.

Bordi i Drejtorëve të Bankës përbëhet nga 5 anëtarë, ndërsa Komiteti i Auditimit dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut përbëhen nga 3 anëtarë secili. Bordi Menaxhues i Bankës përbëhet nga 2 anëtarë.

Roli i Komitetit të Administrimit të Rrezikut është të këshillojë Bordin e Drejtorëve dhe të përgatisë vendimet që do të merren nga ky i fundit. Komiteti i Administrimit të Rrezikut duhet të lehtësojë zhvillimin dhe zbatimin e një kuadri të shëndoshë dhe efektiv të qeverisjes së brendshme të rrezikut për bankën.

Komiteti i Auditimit është përgjegjës për mbikëqyrjen e praktikave kontabël të bankës, kontroleve të brendshme dhe përputhshmërisë ligjore, si dhe për këshillimin e Bordit dhe Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerëve mbi çështjet përkatëse. Ai gjithashtu merret me përzgjedhjen dhe vlerësimin e audituesve të jashtëm, siguron akses në dokumentacionin e nevojshëm dhe merr raporte të rregullta nga Departamenti i Auditimit të Brendshëm.

Mandati i anëtarëve të Bordit të Drejtorëve është 4 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje. Mandati i anëtarëve të Bordit Menaxhues është 3 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje. Mandati i anëtarëve të Komitetit të Auditimit është 4 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje, ndërkohë që edhe mandati i anëtarëve të Komitetit të Administrimit të Rrezikut është gjithashtu 4 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje.

Më poshtë paraqitet përbërja e organeve drejtuese të bankës, deri më 31.12.2024:

Anëtar i Bordit Menaxhues:

Mirsad Haliti – Drejtor i Përgjithshëm
Kastriot Suka – Anëtar i Drejtorisë Ekzekutive

Anëtarët e Këshillit Drejtues:

Eriola Bibolli - Kryetare e Këshillit Drejtues
Gabriel Schor - Anëtar
Jordan Damchevski - Anëtar
Jovanka Joleska Popovska - Anëtar
Christian Edgardo Dagrosa - Anëtar

Anëtarët e Komitetit të Kontrollit:

Jovanka Joleska Popovska - Kryetare
Vesna Paunovska - Anëtare
Nicole Kraft - Anëtare

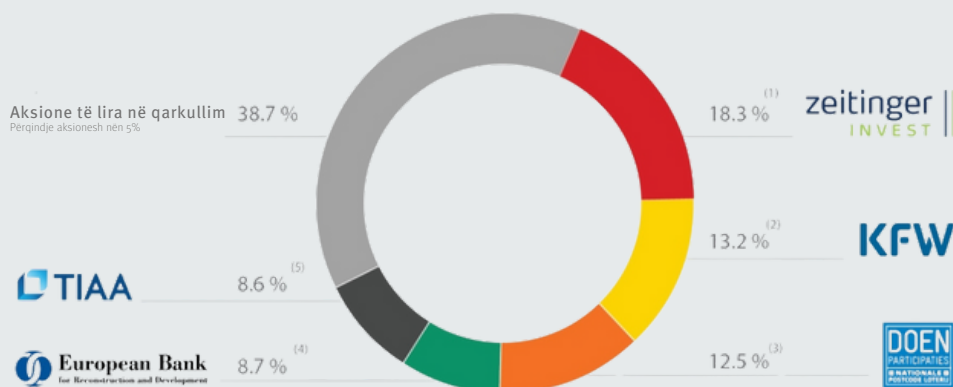
Anëtarët e Komitetit të Administrimit të Rrezikut:

Gabriel Schor – Kryetar
Eriola Bibolli – Anëtare
Jordan Damchevski – Anëtar

ProCredit Holding

Struktura Aksionare

ProCredit Bank Sh.A Albania është në pronësi 100% të ProCredit Holding AG, kompania mëmë e grupit ProCredit me orientim zhvillimor, i cili përbëhet nga banka tregtare për ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-së me fokus aktivitetin në Evropën Juglindore dhe Lindore.

Për më shumë informacion, ju lutemi vizitoni: <https://www.procredit-holding.com/investor-relations/our-share/>

1) Sipas informacionit të raportuar vullnetarisht nga Zeitinger Invest më 14.04.2023 (shih seksionin "Informacione të tjera" në faqen IR të ProCredit Holding)

2) Sipas informacionit të raportuar vullnetarisht nga Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) më 17.04.2023 (shih seksionin "Informacione të tjera" në faqen IR të ProCredit Holding)

3) Sipas informacionit të raportuar vullnetarisht nga DOEN Participaties më 14.04.2023 (shih seksionin "Informacione të tjera" në faqen IR të ProCredit Holding)

4) Sipas njoftimeve për të drejtat e votimit, gjendja më 23.05.2023

5) Sipas njoftimeve për të drejtat e votimit, gjendja më 29.12.2016

Struktura e aksionarëve e paraqitur më sipër bazohet në njoftimet publike për të drejtat e votimit nga EBRD dhe TIAA, dhe në rastin e Zeitinger Invest GmbH, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) dhe DOEN Participaties B.V., në deklarin vullnetar të të drejtave të votimit (shih "Njoftimet për të drejtat e votimit" dhe "Informacione të tjera" në seksionin për Marrëdhëniet me Investitorët në faqen e internetit të ProCredit Holding). Ky shpërndarje është llogaritur duke krahasuar numrin e të drejtave të votimit të raportuara nga aksionerët në datat e sipërpërmendura me numrin total të të drejtave të votimit (aktualisht 58,898,492). ProCredit Holding AG ka bërë përpjekje të arsyeshme për të ofruar një pasqyrë realiste të strukturës së aksionarëve. Megjithatë, për shkak të kufizimeve në disponueshmërinë dhe verifikueshmërinë e të dhënave bazë, ProCredit Holding AG nuk mban asnjë përgjegjësi lidhur me saktësinë, plotësinë apo përditësimin e informacionit të paraqitur këtu.

Grupi ProCredit

performanca në vitin 2024

Pas një viti jashtëzakonisht të suksesshëm në 2023, të karakterizuar nga rezultate rekord dhe performancë e fortë e biznesit, Grupi ProCredit hyri në vitin e fundit financiar me një vizion të ri dhe të guximshëm. Ky vizion synonte të rriste vizibilitetin, ndikimin dhe qëndrueshmërinë e grupit në të gjitha tregjet ku operon, duke fuqizuar ndikimin pozitiv të aktiviteteve të tij bankare përmes një pranie më të fortë. Viti 2024 shënoi fillimin e një strategjie ambicioze rritjeje, e përqendruar në zgjerimin e fushave kryesore të biznesit—ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-të dhe klientët privatë—si dhe në forcimin e rolit të Grupit ProCredit si lider në bankingun me ndikim në Evropën Lindore.

Në vijim, grupi synon një portofol kredish që tejkalon 10 miliardë euro dhe një rritje të konsiderueshme të bazës së tij të klientëve. Strategjia e rritjes mbetet thellësisht e bazuar tek përgjegjësia dhe qëndrueshmëria. Kjo përfshin zgjerimin e portofolit me kredi më të vogla për individë privatë si dhe për ndërmarrje të vogla dhe shumë të vogla, duke vazhduar njëkohësisht me kultivimin dhe zgjerimin e marrëdhënieve afatgjata me ndërmarrjet e mesme.

Për të mbështetur këto qëllime, Grupi ProCredit ka ndërmarrë veprime konkrete strategjike gjatë vitit të kaluar. Ai bëri investime me fokus stafin, përparimet teknologjike, aktivitetet e marketingut, si dhe zgjerimin dhe përmirësimin e rrjetit të degëve. Këto iniciativa ofrojnë një platformë të fortë për rritje të qëndrueshme dhe të shkallëzueshme. Deri në fund të vitit 2024, grupi arriti një rritje prej 18.7% në numrin e stafit dhe hapi degë të reja, të shoqëruara nga evente lokale që forcuan pozicionin e tij si një ndër bankat kryesore për ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-të në rajon.

Për më tepër, përpjekjet e përforcuara të grupit në marrëdhëniet me publikun—përmes fushatave të fuqishme të marketingut dhe shërbimeve dixhitale inovative—kanë luajtur një rol kyç në rritjen e vizibilitetit dhe reputacionit të bankave të tij.

Edhe pse shumë nga këto investime janë realizuar vetëm së fundmi dhe për këtë arsye nuk kanë pasur ende një ndikim të dukshëm në biznesin tonë, performanca e biznesit në vitin 2024 ishte një sukses i jashtëzakonshëm për Grupin ProCredit.

Treguesit Kryesorë të Grupit

Pasqyra e gjendjes financiare

Dhjetor 2024

Asetet Totale (në milionë euro)	10,751.6
--	-----------------

Portofoli i Kredive për Klient (në milionë euro, bruto)	7,010.0
prej të cilave kredi për biznese	88.2%
prej të cilave portofol i kredive të gjelbra	19.3%

Numri i klientëve biznes	74,676
--------------------------	--------

Përqindja e kredive jo performuese	2.3%
------------------------------------	------

Depozitat e klientëve (në milionë euro)	8,291.4
---	---------

Treguesit Kryesorë të Performancës Financiare

Ndryshimi në portofolin e kredive për klientët	12.6%
--	-------

Norma e kthimit mbi kapitalin mesatar	10.2%
---------------------------------------	-------

Raporti Kosto-Të Ardhura	68.1%
--------------------------	-------

Raporti CET 1	13.1%
---------------	-------

Fitimi i periudhës (në milionë euro)	104,309
--------------------------------------	---------

Deklarata e Këshillit Drejtues

Në cilësinë e Këshillit Drejtues të ProCredit Bank Shqipëri, kemi kënaqësinë të paraqesim pikat kryesore të performancës së bankës për vitin 2024, si dhe të ndajmë me ju vizionin tonë për zhvillimin e mëtejshëm të saj. Gjatë vitit të kaluar, kemi bashkëpunuar ngushtësisht me Drejtinë Ekzekutive për të garantuar që banka të vazhdojë të operojë në mënyrë të përgjegjshme, të ndjekë një rritje të qëndrueshme dhe të mbetet e përkushtuar ndaj vlerave themelore dhe objektivave strategjike.

Viti 2024 shënoi një fazë të rëndësishme në rrugëtimin tonë, ndërsa vendosëm themelet për një rritje ambicioze, duke vazhduar ndërtimin e një baze të qëndrueshme për zhvillimin e ardhshëm të bankës. Pavarësisht pasigurisë së vazhdueshme ekonomike globale dhe sfidave rajonale, banka ka treguar qëndrueshmëri dhe përkushtim të vazhdueshëm për të mbështetur ndërmarrjet shumë të vogla, të vogla dhe të mesme, si dhe klientët retail. Fokusi ynë mbetet në nxitjen e një bankingu gjithëpërfshirës dhe me ndikim, që forcon ekonominë dhe komunitetin.

Kemi ndërmarrë hapa strategjikë për të përmirësuar kapacitetet e bankës, duke përfshirë investime në inovacion digjital, zhvillimin e stafit dhe zgjerimin e gamës së shërbimeve tona. Këto iniciativa janë konceptuar për të përmirësuar përvojën e klientit, për të rritur efikasitetin operativ dhe për të forcuar pozicionin e ProCredit Bank Shqipëri si ofrues i shërbimeve bankare me cilësi të lartë.

Këshilli Drejtues mbështet plotësisht përkushtimin e bankës ndaj qëndrueshmërisë, e cila është e integruar në praktikat tona të biznesit dhe në strategjinë afatgjatë. Ne e vlerësojmë rëndësinë e integritetit të parimeve mjedisore, sociale dhe të qeverisjes (ESG) në operacionet tona dhe jemi të përkushtuar në avancimin e zgjidhjeve të financimit të gjelbër që kontribuojnë pozitivisht në objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm të Shqipërisë.

Në vështrim të zhvillimeve që na presin, mbetemi me besim të plotë në perspektivat e ProCredit Bank Shqipëri. Viti i ardhshëm do të shënojë 30-vjetorin e pranisë së saj në tregun shqiptar – një moment domethënës që simbolizon jo vetëm një rrugëtim të suksesshëm, por edhe një angazhim të vazhdueshëm ndaj inovacionit dhe përmirësimit të pandërprerë. Besojmë se banka do të vijojë të zhvillohet në mënyrë të qëndrueshme dhe të përgjegjshme, duke krijuar vlerë afatgjatë për të gjithë palët e interesuara: klientët, punonjësit, aksionerët dhe komunitetin në tërësi.

Së fundi, shprehim falënderimet tona të sinqerta ndaj Drejtorisë Ekzekutive dhe të gjithë punonjësve për përkushtimin dhe punën e palodhur gjatë vitit 2024. Gjithashtu shprehim mirënjohje ndaj klientëve dhe partnerëve tanë për besimin dhe bashkëpunimin e treguar. Së bashku, do të vazhdojmë të ndërtojmë mbi këtë themel të qëndrueshëm dhe të ndjekim misionin tonë për një banking me ndikim në vitet në vijim.

Në emër të Këshillit Drejtues,

Eriola Bibolli,

Kryetare e Këshillit Drejtues të ProCredit Bank Shqipëri.

ProCredit

Bank

Letër nga Drejtoria Ekzekutive

“Misioni ynë shkon përtej suksesit ekonomik: jemi të përkushtuar të jemi një forcë nxitëse për të sjellë ndryshim pozitiv, përmes zgjerimit të bankingut që sjell impakt pozitiv dhe mbështet zhvillimin e qëndrueshëm në Shqipëri”.

Të Përkushtuar ndaj Rritjes

Viti 2024 shënoi një vit përparimi të fuqishëm dhe zhvillimi strategjik për ProCredit Bank Shqipëri. Duke u mbështetur në planin ambicioz të rritjes së Grupit, kemi vazhduar të zgjerojmë biznesin tonë duke thelluar përkushtimin tonë për të mbështetur ndërmarrjet shumë të vogla, të vogla dhe të mesme, si dhe klientët retail me zgjidhje financiare të përgjegjshme dhe të përshtatura.

Përveç mbështetjes së vazhdueshme për bizneset, banka ka zgjeruar fokusin edhe tek klientët retail duke përmirësuar ndjeshëm shërbimet për këtë segment. Si pjesë e strategjisë sonë, hapëm degë të reja në qytetet kryesore të vendit, me synimin për t'u ofruar klientëve jo vetëm akses më të lehtë, por edhe një përvojë bankare më të avancuar dhe të personalizuar përmes stafit tonë të përkushtuar. Kombinimi i modelit të bankës dixhitale me shërbime profesionale këshillimi na ka ndihmuar të zgjerojmë bazën tonë të klientëve dhe të ofrojmë shërbime efikase për një gamë më të gjerë përdoruesish.

Jemi krenarë të raportojmë një rritje prej 28.2% në portofolin tonë të kredive, ndjeshëm mbi mesataren e sektorit, duke pasqyruar përkushtimin tonë ndaj një rritjeje të përgjegjshme përmes mbështetjes së bizneseve dhe individëve me financime të përshtatura sipas nevojave të tyre. Në të njëjtën kohë, depozitat e klientëve u rritën me 16.6%, duke tejkaluar gjithashtu mesataret e tregut—duke dëshmuar besimin e klientëve tanë dhe efektivitetin e strategjisë sonë të menaxhimit të burimeve. Si e vetmja bankë gjermane në Shqipëri, ne vazhdojmë të tërheqim fonde të qëndrueshme dhe të operojmë në mënyrë të përgjegjshme, duke forcuar pozicionin tonë në treg.

Një shtyllë kyçe e qasjes sonë për rritje të përgjegjshme është kreditimi i gjelbër. Më shumë se 20% e portofolit tonë të kredive është dedikuar projekteve që promovojnë energjinë e rinovueshme, eficienten energjetike dhe investimet miqësore me mjedisin. Si një bankë e përkushtuar ndaj zhvillimit të qëndrueshëm, do të vazhdojmë të mbështesim iniciativë që kontribuojnë në një ekonomi më të pastër dhe më efikase, duke ndihmuar klientët tanë të zhvillohen ndërsa mbrojnë mjedisin.

Duke parë përpara, mbetemi të fokusuar në rritjen e qëndrueshme të operacioneve tona për të përmbushur nevojat në zhvillim të klientëve tanë dhe për të kontribuar në rritjen ekonomike të Shqipërisë. Falënderojmë klientët, punonjësit dhe partnerët tanë për besimin dhe bashkëpunimin, të cilët janë thelbësorë për suksesin tonë të përbashkët.

Së bashku, po formësojmë një të ardhme më të qëndrueshme dhe me më shumë ndikim.

Mirsad Haliti,

*në emër të Drejtorisë Ekzekutive të
ProCredit Bank Shqipëri.*

Drejtoria Ekzekutive e ProCredit Bank Shqipëri

Nga e majta në të djathtë: Kastriot Suka, Mirsad Haliti.

Përmbledhje

2024

Asetet

+ 63 milion

Raporti Depozitë-Kredi

107 %

Raporti Kosto të Ardhura

90.6 %

Është ulur me 6.8% krahasuar me vitin e kaluar.

Cilësi e fortë e aseteve

Kredi jo performuese

1 %

Raporti Total i Kapitalit

18,2%

ROAE

3.4 %

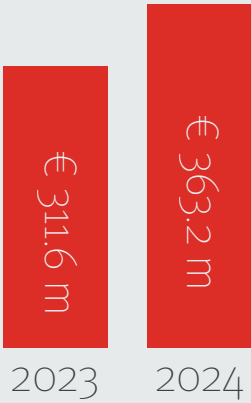
Përmbledhje

2024

Në vitin 2024, ProCredit Bank tregoi qëndrueshmëri financiare dhe rritje të jashtëzakonshme. Performanca e fortë e bankës në treguesit kryesorë thekson aftësinë e saj për të përballuar sfidat e tregut dhe për të shfrytëzuar mundësitë për zgjerim të qëndrueshëm. Më poshtë kemi përmbledhur disa nga treguesit kryesorë financiarë që pasqyrojnë këtë performancë.

Depozitat e Klientëve

+ 17%

Portofoli i Kredive

+ 28%

Portofoli i Kredive të Gjelbra

69 milionë EUR
(rritje +16 milionë gjatë vitit 2024)

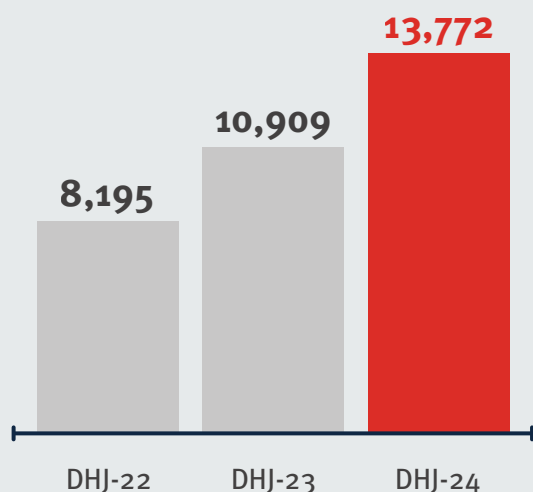
Performanca Financiare

2024

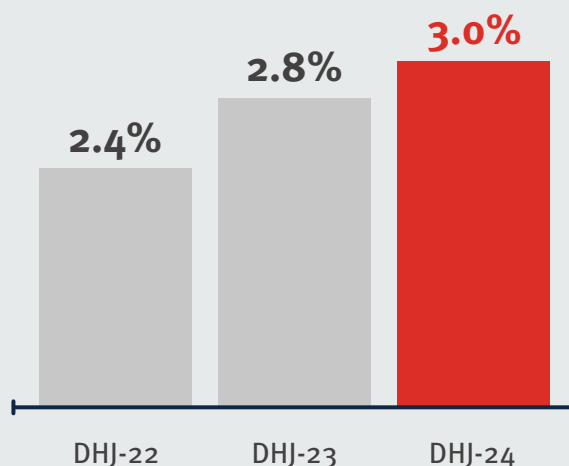
Në vitin 2024, ProCredit Bank arriti një fitim pas tatimit prej 1.5 milionë euro. Të ardhurat operacionale të bankës panë një rritje të konsiderueshme prej 36%, duke u rritur në 17 milionë euro nga 12 milionë euro në vitin 2023. Kjo rritje u ndikua kryesisht nga aktivitetet huadhënëse të bankës. Duke zgjeruar bazën e klientëve aktivë me 4,223 dhe duke rritur portofolin e kredive bruto me 28%, ProCredit Bank e rriti të ardhurën nga interesat për kreditë ndaj klientëve me 27%, duke arritur në 16.5 milionë euro nga 13 milionë euro në vitin 2023. Kjo rritje e të ardhurave nga interesat kontribuoi ndjeshëm në rritjen e përgjithshme të të ardhurave neto nga interesat, të cilat u rritën me 2.9 milionë euro nga viti 2023, duke përfaqësuar 63% të rritjes totale të të ardhurave operative për vitin 2024. Si pasojë, marzhi neto i interesit u përmirësua nga 2.8% në vitin 2023 në 3.0% në vitin 2024.

Të ardhurat neto nga interesat

ooo euro

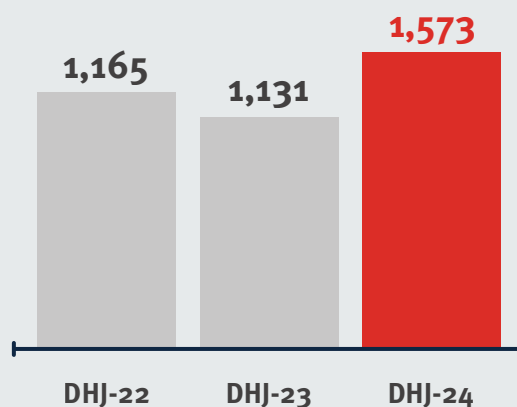
Marzhi neto i interesit

Fokusi strategjik i bankës për rritjen e të ardhurave nga tarifat dhe komisionet ka dhënë rezultate mbresëlënëse, me një rritje prej 39% (442 mijë euro) në vitin 2024. Kjo rritje forcoi ndjeshëm të ardhurat e përgjithshme operative, duke kontribuar me 10% në rritjen totale dhe duke theksuar angazhimin e bankës për të diversifikuar burimet e saj të të ardhurave.

Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

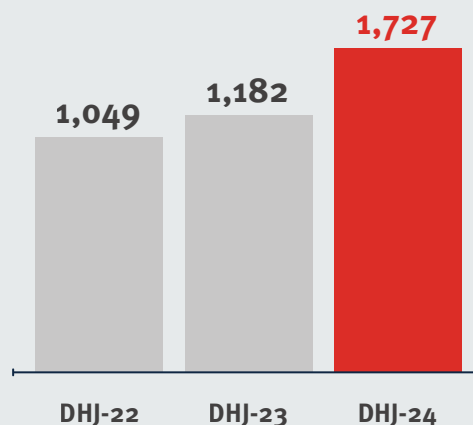
000 euro

Rritja e rezultatit neto nga transaksionet valutore ka qenë një tjetër kontribues i rëndësishëm në rritjen e të ardhurave operative për vitin 2024.

Rezultati neto nga transaksionet valutore

000 euro

Me një rritje prej 545 mijë eurosh ose 46% krahasuar me vitin 2023, kjo rritje përfaqësoi 12% të rritjes totale të të ardhurave operative, duke treguar menaxhimin efektiv të operacioneve valutore nga ana e bankës dhe ndikimin pozitiv të tij në performancën financiare të përgjithshme.

Sa u përket shpenzimeve nga interesat, banka pati një rritje prej 1.4 milionë eurosh, ose 26%, në vitin 2024. Në mënyrë të veçantë, 75% e kësaj rritjeje erdhi nga shpenzimet më të larta të interesit nga klientët, të cilat rezultuan nga një rritje prej 17% e bazës së depozitave, që arriti në 51.7 milionë euro.

Zona

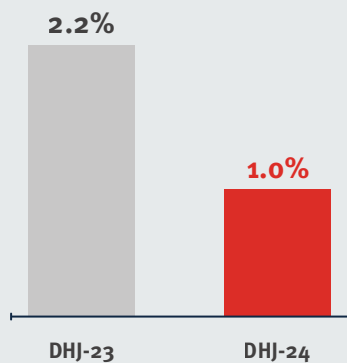
24/7

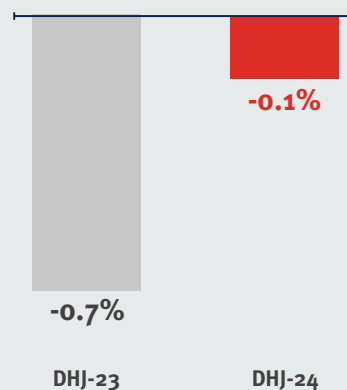
Treguesit e Cilësisë së Aseteve

2024

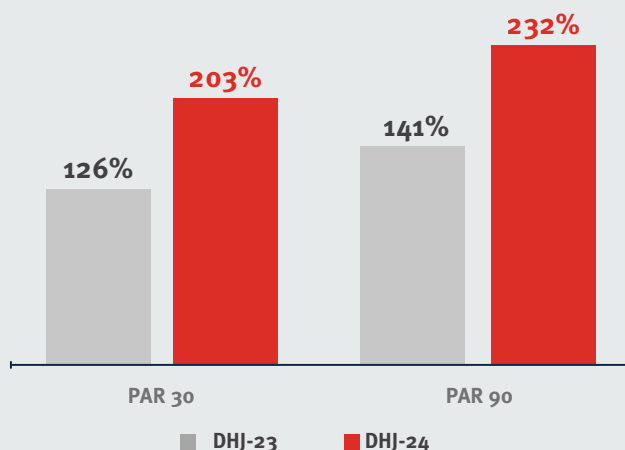
Pjesa e Kredive jo Performuese

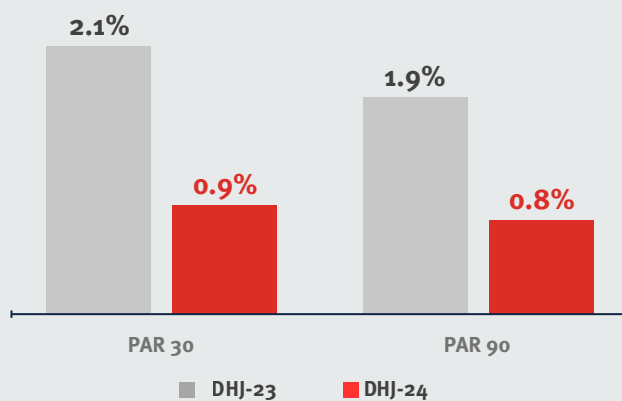
Kostoja e Rrezikut

Norma e Mbulimit

Portofoli në Vonesë

Ne punojmë në përputhje me praktikat më të mira ndërkombëtare bankare dhe standardet rregullatore në Gjermani, një sistem bankar i dëshmuar si më i qëndrueshmi në Evropë. Në nivel të konsoliduar, bankat ProCredit janë nën mbikëqyrjen e BaFin – Autoriteti Federal Gjerman për Mbikëqyrjen Financiare.

Fitch Ratings
BB+

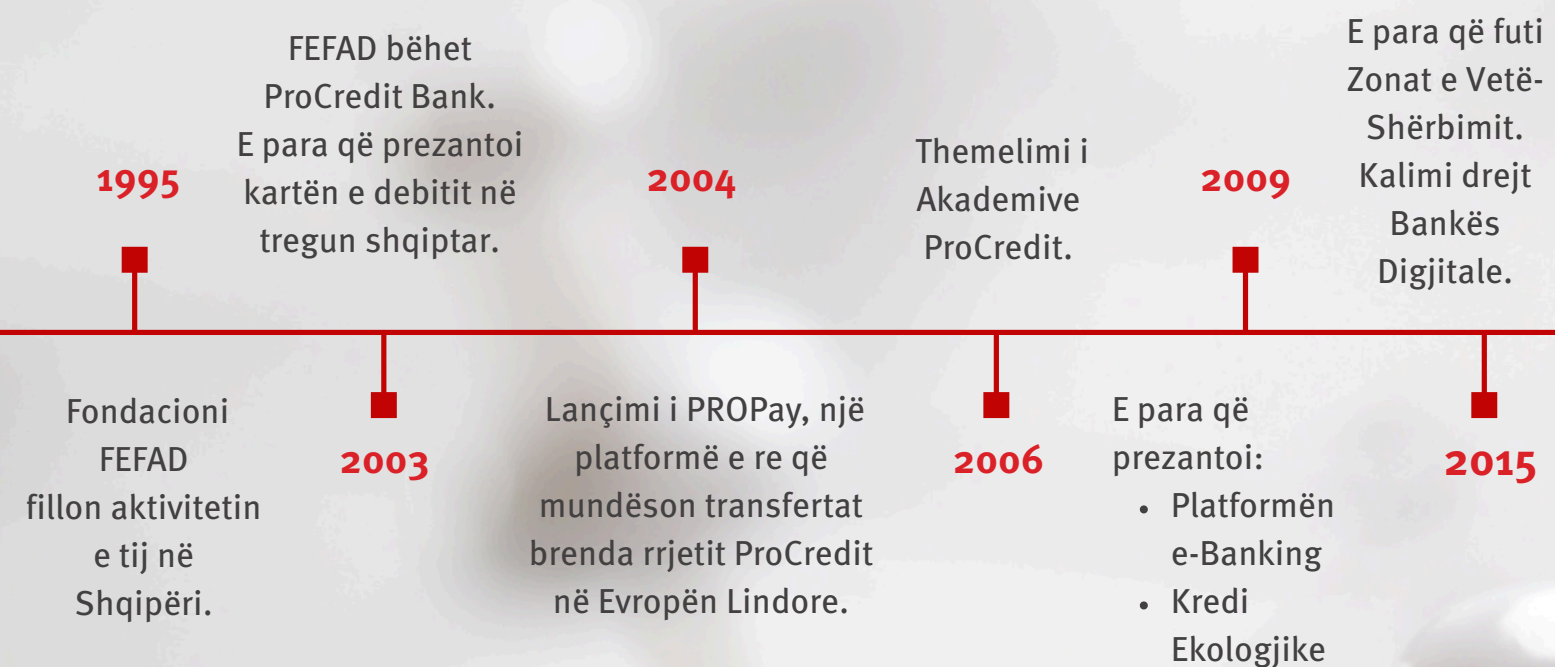
ProCredit Bank Albania vlerësohet nga agjencia ndërkombëtare e vlerësimit Fitch Ratings.

Arritjet Kryesore

ndër vite

Momente Përcaktuese

2016

U arrit 99%
niveli i
automatizimit.

2019

Lançimi i
shërbimeve unike
në platformën
mobile banking.

2023

Hapja e
qendrave të
reja
këshilluese në
qytete të
ndryshme të
Shqipërisë.

Bankomati i
parë për
depozitim
parash në
Shqipëri.

2017

Lançimi i Bankës së
Direkte për klientët
individë.

2020

Banka e parë
në Shqipëri që
futi në treg
Google Pay.

2024

Ekipi i Menaxhimit të Lartë

Kastriot Suka

Anëtar i Drejtorisë
Ekzekutive

Robert Tomja

Drejtues i Divizionit
të Biznesit

Belma Lushi

Drejtues e Divizionit
të Retail-it

Ardit Pepa

Drejtues i Divizionit të
Shërbimeve të
Brendshme

Mirsad Haliti

Drejtore i Përgjithshëm

Biznesi Juaj, Angazhimi Ynë

Ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-të

Misioni ynë është thelbësisht i bazuar në promovimin e rritjes së qëndrueshme ekonomike duke fuqizuar ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-të. Ne i shohim këto biznese jo thjesht si klientë, por si nxitës thelbësorë të inovacionit, krijimit të vendeve të punës dhe zhvillimit të komunitetit. Strategjia jonë thekson transparencën, mbështetjen e personalizuar dhe praktikën e përgjegjshme bankare, duke ofruar zgjidhje financiare që zhvillohen në përputhje me ambiciet dhe nevojat e biznesit të klientëve tanë.

Gjatë vitit të kaluar, kemi bërë përparime të rëndësishme në zgjerimin e bazës sonë të klientëve, përmirësimin e aftësive të stafit dhe riangazhimin e segmenteve të tregut që marrin më pak shërbime sesa të tjerët — veçanërisht sipërmarrjet shumë të vogla, të cilat përfaqësojnë një mundësi jetike dhe në rritje në Shqipëri. Këto nisma përputhen me vizionin tonë strategjik për të rritur përfshirjen financiare dhe për të ofruar zgjidhje të qëndrueshme bankare për biznese të të gjitha përmasave.

Duke parë përpara, objektivi ynë është të rrisim cilësinë e shërbimit ndaj klientit, të thellojmë përdorimin e produkteve dhe të ofrojmë mjete digjitale dhe financiare që lehtësojnë operacionet e përditshme të biznesit.

Fokusi ynë shkon përtej mbështetjes së rritjes; ne jemi të përkushtuar për të krijuar vlerë afatgjatë për klientët tanë. Nëpërmjet konceptit tonë inovativ Haus Bank dhe ekspertizës së Këshilltarëve tanë të Biznesit, jemi të përkushtuar në ndërtimin e partneriteteve të forta dhe afatgjata me ndërmarrjet shumë të vogla dhe SME-të. Ky model mbështetës gjithëpërfshirës është krijuar për të përmirësuar efikasitetin operacional dhe për të nxitur rritjen e qëndrueshme të biznesit. ProCredit Bank vazhdon të luajë një rol kyç në financimin e gjelbër, duke forcuar pozicionin tonë si partner i besueshëm për investime të zgjuara në energjinë e rinovueshme dhe digjitalizim. Aktualisht, mbi 20% e portofolit tonë të kredisë është i dedikuar për investime të gjelbra, duke theksuar angazhimin tonë ndaj qëndrueshmërisë dhe suksesit afatgjatë të klientëve tanë.

Ne jemi gjithashtu të përkushtuar për të investuar në zhvillimin profesional të ekipit tonë, duke i fuqizuar ata të ofrojnë shërbime këshilluese me cilësi të lartë dhe mbështetje për rrjetin tonë në zgjerim të klientëve.

Portofoli i Kredive për

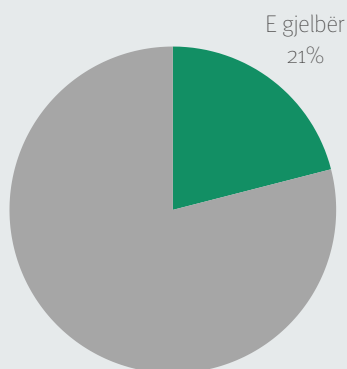
297,8 milionë euro

Kredi të Gjelbra

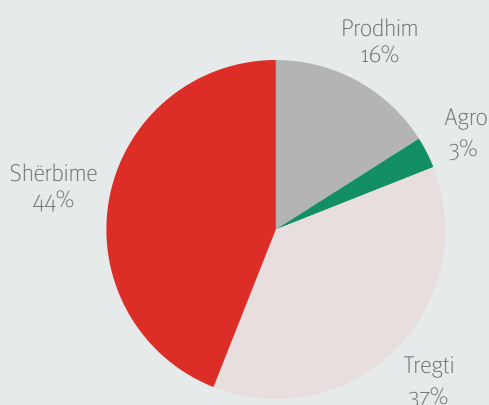
21% e totalit të Portofolit të Kredive për Biznes

Viti i kaluar ka shënuar një rritje të dukshme të numrit të punonjësve, dhe ne planifikojmë ta vazhdojmë këtë rritje në përputhje me zgjerimin e operacioneve dhe ndikimit tonë. Me një rritje të qëndrueshme të aseteve dhe një rritje prej 10% të bazës sonë të depozitave, së bashku me besimin e mijëra bizneseve, ne jemi krenarë që njihemi si e vetmja bankë gjermane në vend. Ftojmë klientët tanë të na bashkohen në këtë rrugëtim drejt një zhvillimi biznesi më të zgjuar, më të gjelbër dhe më të qëndrueshëm.

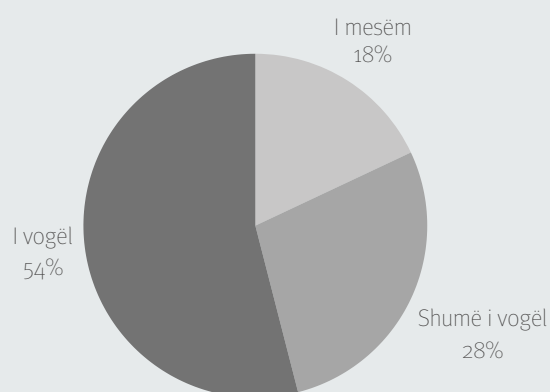
Portofoli i Gjelbër

Klientët Tanë
(sipas sektorit)

Klientët Tanë
(sipas segmentit)

Qasja Jonë ndaj

Klientëve Retail

ProCredit Bank ka qenë vazhdimisht një novator në bankingun digjital, duke investuar në mënyrë të vazhdueshme për të ofruar një përvojë moderne, efikase dhe të thjeshtë për klientët e saj. Megjithatë, për ne, teknologjia nuk mjafton – ajo shkon paralelisht me kujdesin njerëzor dhe mbështetjen që u ofrojmë klientëve tanë në marrjen e vendimeve financiare. Prandaj, një pjesë e rëndësishme e zhvillimit të grupit gjatë vitit 2024 ka qenë forcimi i pranisë fizike përmes zgjerimit të rrjetit të degëve dhe rritjes së kapaciteteve të stafit këshillues. Gjatë vitit të kaluar, grupi ka filluar zbatimin e një modeli të ri që kombinon përparësitë e teknologjisë moderne me praninë fizike të këshilltarëve tanë financiarë në degë, duke u ofruar klientëve më të mirën nga të dyja botët. Në këtë kontekst, hapëm 3 pika të reja shërbimi, duke e çuar numrin total të pikave të shërbimit të ProCredit Bank në 10 në 6 qytete të ndryshme në të gjithë Shqipërinë. Në çdo pikë shërbimi, klientët tanë mirëpritën nga këshilltarë financiarë të kualifikuar, në një ambient funksional dhe mikpritës, ku çdo nevojë trajtohet me kujdes dhe profesionalizëm. Ne investojmë vazhdimisht në zhvillimin e stafit, pasi besojmë se vetëm nëpërmjet një ekipi të mirëtrajnuar mund të ofrojmë cilësinë dhe standardet që klientët tanë meritojnë. Zgjerimi i rrjetit tonë fizik në të gjithë vendin është një dëshmi konkrete e angazhimit të grupit për të ofruar një përvojë bankare të plotë dhe gjithëpërfshirëse. Përveç investimeve në infrastrukturë dhe staf, gjatë vitit 2024 nisëm gjithashtu një sërë nismash të reja të fokusuara në përmirësimin e ofertave dhe produkteve për klientët individë. Kemi prezantuar norma konkurruese për shumicën e produkteve dhe shërbimeve tona. Këto përfshijnë paketa për klientët individë, llogari rrjedhëse, depozita dhe produkte financimi. Kemi zgjeruar partneritetet për financime të lehtësuara, veçanërisht në segmentin e kredisë për banesë – një nga nevojat më të rëndësishme për familjet shqiptare. Një pjesë kyçe e strategjisë së grupit ka qenë bashkëpunimi me kompani ndërtimi, duke krijuar mundësi reale për klientët tanë që të përfitojnë nga kushte të favorshme dhe një proces më i shpejtë për blerjen e banesave të tyre.

Në përfundim, gjatë vitit 2024 kemi zgjeruar dhe diversifikuar më tej shërbimet për klientët individë, duke forcuar njëkohësisht praninë e grupit në të gjithë Shqipërinë. Kjo pasqyron angazhimin e grupit për të qenë një partner i besueshëm për individët që kërkojnë siguri, efikasitet dhe këshillim financiar të personalizuar.

ProCredit Bank

Qasja Jonë ndaj shërbimeve digjitale të bankës

ProCredit Bank vazhdon të forcojë infrastrukturën e saj digjitale për të përmirësuar angazhimin e klientëve dhe efikasitetin operacional të brendshëm. Në vitin 2024, vazhduam të vendosim një fokus të fortë strategjik në përmirësimin e përvojës së klientit duke zgjeruar portofolin tonë të produkteve digjitale dhe duke investuar ndjeshëm në inovacionin teknologjik.

Si pjesë e rrugëtimit tonë drejt transformimit digjital, ProCredit Bank ka bërë përparime të konsiderueshme në forcimin e infrastrukturës së saj digjitale. Qëllimi ynë parësor është të rrisim angazhimin e klientëve, të thjeshtojmë operacionet e brendshme dhe të ofrojmë zgjidhje bankare të sigurt, efikase dhe intuitive. Ne besojmë se digjitalizimi nuk është thjesht një ndryshim teknologjik, por një mënyrë për t'u ofruar klientëve më shumë komoditet, akses dhe kontroll mbi aktivitetet e tyre financiare.

Banka ka qenë aktive në zhvillimin e platformave të reja e-Banking dhe m-Banking, të cilat pritet të lançohen në vitin 2025. Këto platforma do të jenë më të lehta për t'u përdorur, do të ofrojnë më shumë siguri dhe një përvojë më të personalizuar të bankingut dixhital në të gjitha pajisjet. Ky investim pasqyron angazhimin tonë për të ofruar shërbime bankare pa ndërprerje përmes ndërfaqeve moderne dhe të lehta për t'u përdorur.

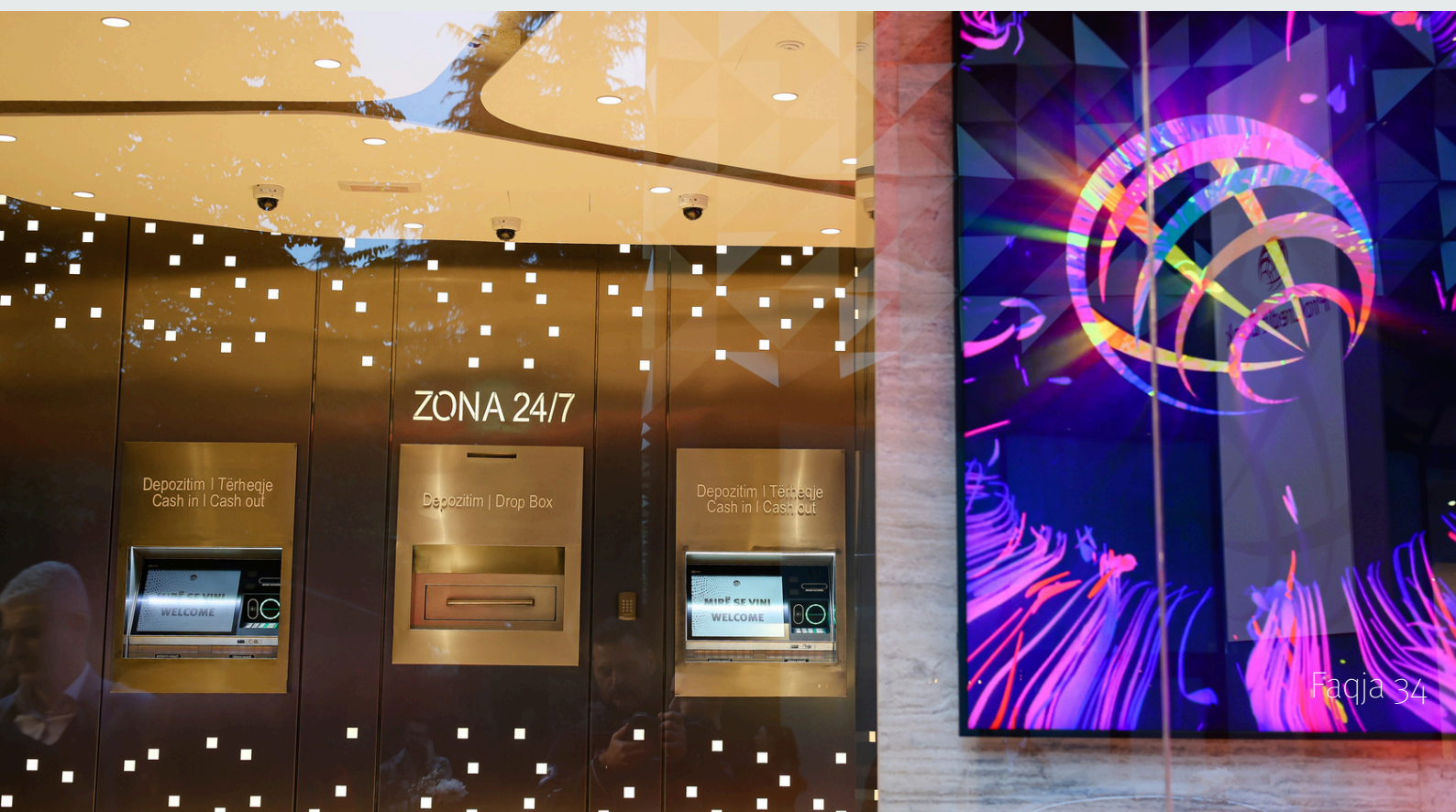
MË LEHTË PËR TY
me Google Pay™

Qasja Jonë ndaj shërbimeve digjitale të bankës

Vazhdojmë të besojmë se zgjidhjet digjitale janë më efektive kur kombinohen me ndërveprim njerëzor të personalizuar. Këshilltarët tanë të Klientëve mbeten një pjesë thelbësore e modelit tonë të shërbimit, duke punuar ngushtë me klientët për të kuptuar nevojat e tyre financiare dhe për të ofruar këshilla dhe zgjidhje të përshtatura.

ProCredit Bank do ta mbajë digjitalizimin si një prioritet strategjik në vitet në vijim. Nëpërmjet investimeve të vazhdueshme në teknologji inovative dhe optimizimit të proceseve të brendshme, synojmë të ofrojmë një përvojë bankare gjithëpërfshirëse, efikase dhe të orientuar drejt klientit.

Qasja ndaj burimeve njerëzore

Ekipi Ynë

Në ProCredit Bank Albania, punonjësit tanë janë në qendër të misionit dhe suksesit tonë afatgjatë. Në vitin 2024, ProCredit Bank Albania përjetoi një rritje të rëndësishme të ekipit tonë, duke mirëpritur një numër të konsiderueshëm punonjësish të rinj nëpër departamente të ndryshme. Ky zgjerim pasqyron angazhimin tonë të vazhdueshëm për të investuar në talent dhe për të forcuar fuqinë punëtore, me qëllim përmbushjen e nevojave në zhvillim të klientëve dhe komuniteteve tona. Krahas rekrutimit, ne ruajtëm fokusin tonë në zhvillimin e punonjësve, duke ofruar programe trajnimi të përshtatura dhe duke promovuar një mjedis gjithëpërfshirës dhe mbështetës. Duke sjellë perspektiva të reja dhe nxitur rritjen e brendshme, po ndërtojmë një ekip të larmishëm dhe dinamik, të gatshëm për të nxitur një ndikim të qëndrueshëm në të ardhmen.

Trajnimi dhe Zhvillimi

Në ProCredit Bank Albania, viti 2024 u karakterizua nga një angazhim i fortë ndaj të mësuarit të vazhdueshëm dhe zhvillimit profesional. Ne e shohim trajnimin jo vetëm si një mjet për përmirësimin e performancës, por si një pjesë kyçe të investimit tonë afatgjatë tek njerëzit. Gjatë vitit 2024, ofruam një gamë të gjerë programesh trajnimi të përshtatura për role dhe faza të ndryshme të karrierës — nga orientimi i punonjësve të rinj deri te zhvillimi i avancuar i lidershit për stafin me përvojë. Këto nisma përfshinë mbi 52,000 orë trajnim, duke përfshirë punëtorë të brendshme, seminare rajonale dhe mundësi ndërkombëtare përmes Akademisë ProCredit. Duke nxitur rritjen personale dhe profesionale, ne jo vetëm që ndërtojmë potencialin individual, por gjithashtu forcojmë kapacitetin tonë për të ofruar shërbime bankare të përgjegjshme dhe inovative në të gjithë Shqipërinë.

Diversiteti, Barazia dhe Gjithëpërfshirja

Në ProCredit Bank Albania, ne i japim përparësi krijimit të një vendi pune të larmishëm, të drejtë dhe gjithëpërfshirës, ku secili ka mundësinë të rritet dhe të ketë sukses. Në vitin 2024, gratë përbënin 70% të fuqisë sonë punëtore, duke tejkaluar shkallën kombëtare të punësimit të femrave prej 52% në Shqipëri. Gjithashtu, 60% e roleve drejtuese brenda bankës mbahen nga gra, duke theksuar angazhimin tonë të vazhdueshëm ndaj barazisë gjinore në të gjitha nivelet.

Qasja ndaj burimeve njerëzore

Këto arritje pasqyrojnë përkushtimin tonë për të kultivuar një kulturë që përqafon perspektiva të ndryshme dhe promovon drejtësinë, gjë që nga ana tjetër forcon ekipin tonë dhe përmirëson shërbimin që u ofrojmë komuniteteve që mbështesim. Si një nënshkruese krenare e Parimeve për Fuqizimin e Grave (WEPs), ProCredit Bank Albania merr pjesë aktive në nisma që promovojnë barazinë gjinore brenda kompanisë dhe përtej saj. Gjatë vitit 2024, ne qëndruam të angazhuar në aktivitetet e WEPs, duke u përqendruar në zhvillimin e politikave gjithëpërfshirëse dhe inkurajimin e leadershipit të grave në të gjithë organizatën. Ky angazhim na ndihmon të ndërtojmë një vend pune ku mundësitë e barabarta janë një realitet për të gjithë.

Rritja e Angazhimit dhe Mirëqenies së Punonjësve

Në vitin 2024, ProCredit Bank Albania forcoi angazhimin e saj për të kultivuar një vend pune ku punonjësit ndihen të angazhuar, të mbështetur dhe të vlerësuar. Duke e njohur faktin se një fuqi punëtore e motivuar dhe e shëndetshme është thelbësore për suksesin tonë, ne kemi ndërmarrë nisma që synojnë rritjen e kënaqësisë në punë dhe promovimin e një stili jetese të balancuar. Programet tona për mirëqenien përfshijnë punëtori për menaxhimin e stresit, kontrole shëndetësore dhe aktivitete që inkurajojnë formën fizike dhe mirëqenien mendore. Marrëveshjet fleksibël të punës dhe udhëheqja mbështetëse ndihmuan punonjësit të balancojnë në mënyrë efektive angazhimet e tyre profesionale dhe personale. Aktivitetet e dedikuara për punën si ekip luajtën një rol jetik në forcimin e bashkëpunimit dhe ndjenjës së socializimit mes ekipeve tona.

Nëpërmjet punëtorive, eventeve sociale dhe aktiviteteve jashtë zyre, ne kultivuan një kulturë pune pozitive të bazuar në besim, komunikim të hapur dhe mbështetje të ndërsjellë. Për të thelluar angazhimin, ruajtëm kanale të hapura komunikimi dhe inkurajuan dhënien e mendimeve nga punonjësit. Ky dialog i vazhdueshëm na mundësoi të adresojmë nevojat në mënyrë të menjëhershme, të përmirësojmë kulturën e punës dhe të kultivojmë një ndjenjë të fortë përkatësie në të gjithë organizatën. Këto përpjekje të kombinuara kontribuan në moral më të lartë të punonjësve, përmirësim të produktivitetit, dhe një mjedis pune pozitiv — elementë kyç që nxisin rritjen dhe suksesin e vazhdueshëm të ProCredit Bank Albania.

Deklaratë Gjithëpërfshirëse

Në përputhje me përkufizimet dhe parimet e përcaktuara në Rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për parimet bazë të administrimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret për miratimin e administratorëve të tyre", ProCredit Bank sh.a. deklaron si më poshtë:

Në zbatim të Statutit të ProCredit Bank sh.a., Anëtarët e Këshillit Drejtues, si edhe Anëtarët e Komitetit të Kontrollit të Bankës, nuk përfitojnë shpërblim financiar për ushtrimin e funksioneve të tyre, por ata marrin dietë ditore të përshtatshme për mbulimin e shpenzimeve të kryerjes së detyrës, e cila përcaktohet periodikisht nga Asambleja e Aksionarëve.

Anëtarët e Bordit Ekzekutiv të ProCredit Bank, si drejtuesit më të lartë dhe në përputhje me profilin e rrezikut të bankës, paguhet mbi bazën e një page mujore fikse, shuma bruto vjetore e së cilës është 24,135,396 lekë. Struktura e pagës për anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive përfshin gjithashtu një pjesë të shpërblimit e cila paguhet në formën e aksioneve të ProCredit Holding. Politikat e shpërblimit të bankës konsistojnë në shpërndarjen e një page mujore fikse, në përputhje me pozicionin, përvojën, përgjegjësitë dhe detyrat që ka secili punonjës, duke mos përfshirë shpërblime shtesë. Këto politika dhe praktika shpërblimi janë të dokumentuara mirë dhe transparente për stafin, si në përbërjen e elementëve të tyre, ashtu edhe në kriteret për përfitimin e tyre. Mënyra të tjera të shpërblimit të punonjësve realizohen nëpërmjet formave të tilla si:

- Paketë të Sigurimit Privat Shëndetësor – Përfshin një plan të plotë të kontrollit mjekësor dhe mbulon shpenzimet për ekzaminimet shëndetësore duke filluar nga kontrolli rutinë vjetor.
- Skemë Private Pensioni – Vë në dispozicion përfitime pensionale për punonjësit që kanë përfunduar tre vite shërbim të pandërprerë pranë bankës.
- Paketë për Mbështetje Udhëtimi dhe Stehim – E konceptuar për të mbështetur nevojat për mobilitet dhe strehim të punonjësve.
- Paketë Telefoni – Ofron shërbime të subvencionuara të telefonisë, me qëllim përmirësimin e komunikimit në vazhdueshmëri.
- Norma Preferenciale Interesi dhe Lehtësira për Tarifatat e Kredisë – Punonjësit kanë të drejtë të përfitojnë kredi personale dhe për banesë me norma interesi më të ulëta se ato të tregut, si dhe tarifa të reduktuara për shërbimet përkatëse.

Deklaratë Gjithëpërfshirëse

Me qëllim sigurimin e legjitimitetit, sigurisë dhe zbatimit efektiv në të gjithë veprimtarinë e saj, ProCredit Bank përcakton dhe zbaton aktet në vijim:

- Politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut
- Procedura mbi kriteret e emërimit dhe dokumentacionin për miratimin e administratorëve të bankës nga Banka e Shqipërisë
- Procedura për garantimin e përputhshmërisë ligjore me rregulloret e jashtme

Politika e Pagave është në përputhje me politikën e pagave të grupit bankar ProCredit dhe përcakton gjithashtu rolin që luan ProCredit Holding në lidhje me politikën e brendshme. Qëllimi i kësaj politike është të përcaktojë bazën mbi të cilën ndërtohet struktura e pagave. Është gjithashtu referencë për ndryshimet në pozicione, strukturën organizative të institucionit dhe kërkesat për trajnim për çdo grup page. Struktura e pagave të bankës përbën një komponent thelbësor të politikës së Burimeve Njerëzore. Ajo synon të ofrojë një kuadër të thjeshtë dhe koherent të niveleve të pagave për të gjitha pozicionet në ProCredit, si dhe ide të qarta për zhvillimin e karrierës. Çdo pozicion në bankë paraqitet në strukturën e pagave me një diapazon page, i cili përbëhet nga një numër i caktuar shkallësh page që mund të përdoren në varësi të performancës së secilit punonjës.

Parimi i një page fikse (jo të ndryshueshme) riafirmohet fuqishëm si një element kyç i politikës së pagave të institucionit. Jo vetëm që janë hequr shpërblimet mbi bazë performance, por nuk aplikohen as përfitime të tjera financiare shtesë, si paga e trembëdhjetë apo e katërbëdhjetë mujore, pagesa të çfarëdollojshme, kupona, shpenzime për pushime, etj. Kjo bëhet me qëllim sigurimin e një forme të qëndrueshme shpërblimi për punonjësit tanë në afatgjatë, në vend të një pakete të paparashikueshme që mund të ndryshojë. Pozicionet janë të ndërlidhura me njëra-tjetrën, duke reflektuar nivele të ndryshme kompleksiteti dhe kontributi në zhvillimin e Bankës. Numri i pozicioneve të ndryshme në strukturën e pagave është i kufizuar në mënyrë të qëllimshme, për të pasqyruar organizimin hierarkik relativisht të sheshtë të bankës. Posedimi i një kuadri të qartë pagash pasqyron në mënyrë të qartë identitetin e bankës ProCredit, në përputhje me bankat ProCredit të grupit, të cilat ndajnë një vizion të përbashkët duke mbledhur të gjithë punonjësit e tyre nën të njëjtat parime.

Rritjet vjetore të pagave janë subjekt i analizës së performancës, kontributit individual dhe përkushtimit të punonjësit, zhvillimit profesional dhe vendimmarrjes nga Komiteti i Burimeve Njerëzore. Komiteti i Burimeve Njerëzore udhëheq zhvillimin e Burimeve Njerëzore në institucion përmes komunikimit dhe vendimmarrjes mbi çështje strategjike, të cilat zakonisht propozohen nga Njësia e Burimeve Njerëzore, Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive, anëtarë të vetë Komitetit të Burimeve Njerëzore, si dhe nga propozime që mund të vijnë nga menaxherët e Njësive të Biznesit ose të Departamenteve/Njësive të lidhura me Zyrat Qendrore. Komiteti i Burimeve Njerëzore mbledhet të paktën një herë çdo tre muaj.

Qasja jonë ndaj qëndrueshmërisë

Ne besojmë se bankingu i përgjegjshëm duhet të ecë paralelisht me përgjegjësinë mjedisore dhe shoqërore. Pikërisht për këtë arsye ne vazhdojmë të formësojmë operacionet tona drejt përmirësimit të ndikimit mjedisor dhe shoqëror, duke mbështetur financimin e gjelbër dhe duke inkurajuar ndryshimin pozitiv dhe afatgjatë.

Gjatë vitit 2024, u fokusuam në rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor dhe integrimin më të thelluar të parimeve të qëndrueshmërisë në aktivitetet dhe operacionet tona të përditshme. Kjo përfshin menaxhimin e kujdesshëm të burimeve tona, promovimin e përdorimit efikas të energjisë dhe marrjen në konsideratë të qëndrueshmërisë në mënyrën se si mirëmbajmë dhe zhvillojmë ambientet tona fizike. Për rrjedhojë, kriteret e efikasitetit energjetik dhe qëndrueshmërisë janë marrë parasysh në të gjitha njësitë e reja që kemi hapur gjatë vitit 2024, të cilat ndodhen në: zonën e Bllokut, Rugën e Dibrës, Elbasan dhe Durrës. Përmes praktikave tona të kreditimit, ne mbështesim biznese që i japin përparësi qëndrueshmërisë, si investimet në pajisje me efikasitet të lartë energjie, sisteme të energjisë së rinovueshme, masa për reduktimin e mbetjeve apo teknologji më të pastra prodhimi. Synojmë të jemi një partner i besueshëm për klientët që ndërmarrin hapa drejt modeleve të biznesit më të përgjegjshme dhe të orientuara drejt së ardhmes.

Në vitin 2024, ne rishikuam Standardin tonë të Vlerësimit të Rrezikut Mjedisor dhe Shoqëror për të përfshirë praktikën më të fundit globale, duke forcuar angazhimin tonë ndaj financimit të përgjegjshëm. Si pjesë e këtij përditësimi, ne zgjeruam Listën e Përgjashtimeve për të përfshirë aktivitete të reja, veçanërisht ndalimin e financimit të aktiviteteve të lidhura me qymyrin, në përputhje me kriteret specifike të përcaktuara në Listën e Përgjashtimeve të Shënimeve Plotësuese.

Qëndrueshmëria për ProCredit Bank është një rrugëtim i përbashkët që përfshin stafin, klientët dhe komunitetin tonë. Duke integruar këto vlera në veprimtarinë tonë, synojmë të kontribuojmë në një ekonomi më të qëndrueshme dhe një të ardhme më të mirë për të gjithë.

Qasja jonë ndaj qëndrueshmërisë

Që nga viti 2011, banka ka zbatuar në mënyrë efektive një Sistem të Menaxhimit Mjedisor (EMS) të ndërtuar mbi tre shtylla kryesore, për të reduktuar ndikimin mjedisor dhe për të mbështetur zhvillimin e qëndrueshëm. Në vitin 2024, Sistemi i Menaxhimit Mjedisor është riçertifikuar sipas standardeve ISO 14001:2015, duke konfirmuar angazhimin tonë për të minimizuar gjurmën tonë mjedisore dhe për të pasur një ndikim pozitiv.

Menaxhimi i Brendshëm Mjedisor

Proceset e brendshme janë të dizajnuara për të reduktuar në mënyrë sistematike gjurmën mjedisore të bankës përmes një infrastrukture bankare efikase dhe rritjes së ndërgjegjësimit për përdorimin e përgjegjshëm të burimeve.

Menaxhimi i Rrezikut Mjedisor dhe Social në Kreditim

ProCredit Bank bashkëpunon me biznese aktivitetet e të cilave nuk dëmtojnë mjedisin dhe nuk rrezikojnë shëndetin e njerëzve apo mirëqenien e komunitetit, duke përdorur një qasje të vlerësimit të rrezikut për të minimizuar ndikimin e mundshëm negativ mjedisor.

Kreditë e Gjelbra

Ne promovojmë investimet dhe kursimet e gjelbra duke mbështetur klientët në përmirësimin e proceseve të biznesit përmes investimeve në efikasitet energjetik, energji të rinovueshme dhe mbrojtje të mjedisit. Portofoli i kredive të gjelbra i bankës në dhjetor 2024 qëndron në 20.3%, nga të cilat 39.5% janë investime në Energji të Rinovueshme, 35.4% janë të alokuara në grupin e investimeve për Eficiencë Energjetike (EE) dhe 25.1% në Burime të Gjelbra (GR). Siç tregohet në shifrat e mësipërme, një alokim i rëndësishëm është dedikuar investimeve në energjinë e rinovueshme, me theks të veçantë tek projektet e energjisë fotovoltaike. Banka jonë ka luajtur një rol pionier në avancimin e këtij sektori, duke u bërë ndër institucionet e para financiare në Shqipëri që ka financuar në mënyrë aktive nisma fotovoltaike që nga viti 2019.

Qasja Jonë ndaj qëndrueshmërisë

Që nga viti 2024, kemi financuar instalimin e rreth 70 MWp sistemeve fotovoltaike. Në total, mbi 200 projekte fotovoltaike janë financuar nga ProCredit Bank. Përmes financimit të projekteve në energjinë e rinovueshme, jemi të përkushtuar të kontribuojmë në dekarbonizimin, tranzicionin energjetik dhe sigurinë energjetike në Shqipëri.

Ky leadership pasqyrohet jo vetëm në aktivitetet tona financuese, por edhe në angazhimin tonë të brendshëm ndaj qëndrueshmërisë, i dëshmuar nga instalimi i paneleve diellore në tarracën e Zyrës Qendrore në vitin 2018 për të reduktuar emetimet e karbonit nga operacionet, duke qenë ndër konsumatorët e parë të energjisë në vend që instaluan sisteme fotovoltaike të shpërndara. Duke parë përpara, jemi të vendosur të zgjerojmë mbështetjen tonë për energjinë e rinovueshme me një objektiv strategjik për të rritur pjesën e projekteve fotovoltaike dhe burimeve të tjera të energjisë së rinovueshme brenda portofolit tonë të gjelbër në vitet në vijim.

Qasja Jonë ndaj qëndrueshmërisë

The ektori i transportit në Shqipëri përbën afërsisht 37% të konsumit total të energjisë sipas burimeve, duke e bërë atë një kontribuues të rëndësishëm në kërkesën kombëtare për energji. Gjithashtu, ai është burimi i dytë më i madh i emetimeve të gazeve serrë (GHG), për shkak të përdorimit të lëndëve djegëse fosile në automjete. Ky nivel i lartë i konsumit të energjisë dhe emetimeve kërkon zgjidhje të qëndrueshme në transport për të reduktuar ndikimet mjedisore dhe për të kaluar drejt një sistemi më të pastër dhe më efikas në përdorimin e energjisë. Si pjesë e angazhimit tonë për qëndrueshmëri, kemi kaluar gjithashtu të gjithë flotën tonë të makinave në mjete 100% miqësore me mjedisin. Në vitin 2018 ishim ndër kompanitë e para në Shqipëri që filluan zëvendësimin e motorëve me karburant fosil me automjete elektrike.

Gjatë viteve kemi ofruar financim për blerjen e automjeteve elektrike, duke mbështetur si bizneset ashtu edhe individët privatë. Në total kemi financuar qindra automjete elektrike, duke qenë një aktor i rëndësishëm në treg për zhvillimin e sektorit të transportit të qëndrueshëm. Megjithatë, duhet bërë ende shumë për të realizuar një kalim drejt automjeteve me emetime më të ulëta.

Aktivitete Mjedisore dhe Sociale

Pemët: Mbjellja e pemëve ka qenë një nismë vjetore e vazhdueshme e mbështetur nga institucioni ynë prej disa vitesh, duke reflektuar angazhimin tonë të thellë ndaj qëndrueshmërisë mjedisore. Në vitin 2024, banka jonë e forcoi edhe më tej këtë angazhim duke dhuruar 50 pemë për qytetin e Tiranës, përveç pemëve të tjera që janë mbjellë gjatë viteve të mëparshme. Këto pemë u mbollën në mënyrë strategjike në një nga zonat më të populluara të qytetit, ku nivelet e larta të trafikut ndikojnë ndjeshëm në cilësinë e ajrit. Në ProCredit Bank Shqipëri, ne e njohim rëndësinë e mbrojtjes së mjedisit si një element shumë të rëndësishëm të përgjegjësisë sonë korporative. Nëpërmjet nismave si kjo, synojmë jo vetëm të kontribuojmë në një mjedis urban më të gjelbër dhe më të shëndetshëm, por edhe të rrisim ndërgjegjësimin e publikut për efektet e ndryshimeve klimatike dhe nevojën për praktika të qëndrueshme.

Qasja Jonë ndaj qëndrueshmërisë

Bashkëpunim me Universitetin e Tiranës, Fakultetin e Ekonomisë, Programin Jean Monnet, Erasmus +:

Edukimi financiar është një temë thelbësore, duke pasur parasysh rëndësinë e tij në përgatitjen e gjeneratave të ardhshme. Ndër vite kemi pasur një bashkëpunim pozitiv me Universitetin e Tiranës, Fakultetin e Ekonomisë. Në vitin 2023 iu bashkuam Programit Jean Monnet, Erasmus+, dhe bashkëpunimi synohet të zgjasë deri në vitin 2025. Jemi pjesë e ligjëratave të hapura dhe u japim mësim studentëve mbi temën e financave të gjelbra, rëndësinë e kontributit të tyre drejt qëndrueshmërisë së ardhshme si dhe ndajmë praktikën më të mira në lidhje me çështjet mjedisore. Gjithashtu, ndajmë praktikën tona dhe shembuj konkretë se si nismat e qëndrueshme mund të zbatohen në sektorë të ndryshëm, me synimin për t'i pajisur studentët me njohuri që mund t'i zbatojnë si gjatë studimeve ashtu edhe në karrierat e tyre të ardhshme. Nëpërmjet këtyre përpjekjeve, synimi ynë është të formojmë një gjeneratë profesionistësh të rinj që jo vetëm janë të vetëdijshëm për çështjet mjedisore, por janë gjithashtu proaktivë në nisma domethënëse për një të ardhme të qëndrueshme.

Investimet e qëndrueshme luajnë një rol të rëndësishëm në zhvillimin e ardhshëm të vendit tonë duke reduktuar emetimet dhe duke mbështetur luftën kundër ndryshimeve klimatike.

Marrim pjesë aktive në një sërë punëtorish, uebinarësh, trajnimesh dhe nismash të tjera që synojnë rritjen e ndërgjegjësimin për rëndësinë e investimeve të qëndrueshme dhe ndarjen e praktikave ndërmjet palëve të ndryshme të interesuara.

Disa nga aktivitetet dhe ngjarjet ku kemi marrë pjesë gjatë vitit 2024 përshkruhen më poshtë.

Panel Diskutimi – Panairi i Energjisë, Ndërtimit dhe Ekonomisë së Gjelbër 2024

Paneli trajtoi mundësitë dhe sfidat kryesore me të cilat përballet Shqipëria në avancimin e investimeve të qëndrueshme, me fokus te bashkëpunimi midis sektorit publik dhe atij privat. Elementët kryesorë përfshinin rëndësinë strategjike të investimeve të qëndrueshme në luftën kundër ndryshimeve klimatike, rolin e institucioneve financiare në mbështetjen e tranzicionit energjetik dhe përfitimet e investimeve të gjelbra në sektorin e strehimit, së bashku me stimujt e disponueshme për individët. Paneli diskutoi gjithashtu integrimin e faktorëve të rrezikut klimatik në sektorin financiar dhe promovimin e financave të qëndrueshme, si dhe praktikën më të mira në ndërtimet miqësore me mjedisin brenda sektorit rezidencial.

Administrimi i Rrezikut

në ProCredit Bank Shqipëri

Qasje e Përgjegjshme dhe Transparente

Modeli i biznesit të përgjegjshëm në kuptimin social në ProCredit Bank është i bazuar fort në një qasje transparente dhe të informuar ndaj administrimit të rrezikut. Ky parim është i ngulitur në kulturën dhe tolerancën ndaj rrezikut, duke udhëhequr procesin e vendimmarrjes përmes vlerësimeve të rrezikut të balancuara dhe të menduara mirë. Synojmë të krijojmë një mjedis të ndërgjegjshëm ndaj rrezikut që mbron palët tona të interesuara duke promovuar njëkohësisht rritjen e qëndrueshme dhe inovacionin.

Parimet dhe strategjia jonë e administrimit të rrezikut kanë mbetur në përgjithësi të qëndrueshme me vitet e mëparshme, pavarësisht një mjedisi të jashtëm të karakterizuar nga pasiguri të vazhdueshme makroekonomike dhe gjeopolitike — tendenca që presim të vazhdojnë. Megjithëse ndikimi i drejtpërdrejtë mbi Bankën ProCredit ka qenë deri më tani i kufizuar, parashikojmë që këta faktorë do të ndikojnë ndjeshëm në aktivitetet tona të administrimit të rrezikut në vitin 2025.

Gjithashtu, kuadri rregullator në zhvillim vazhdon të rrisë pritshmëritë në të gjithë sektorin bankar. ProCredit Bank mbetet e përkushtuar ndaj përputhshmërisë së plotë si me kufijtë e brendshëm të rrezikut ashtu edhe me të gjitha kërkesat rregullatore të jashtme. Që nga viti 2024, profili ynë i përgjithshëm i rrezikut konsiderohet i përshtatshëm, siç mbështetet nga analizat gjithëpërfshirëse të paraqitura në Raportimet e Rrezikut.

Kultura jonë e Rrezikut: Themelet dhe Parimet

Në ProCredit, administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e kulturës korporative. Të gjithë punonjësit—nga drejtuesit e lartë deri te ekipet në vijën e parë—kanë përgjegjësi të përbashkëta për identifikimin, vlerësimin dhe administrimin e rrezikut. Qasja jonë është e bazuar në transparencë, përgjegjshmëri dhe komunikim të hapur, duke siguruar një kulturë ku rreziqet identifikohen dhe adresohen në mënyrë proaktive.

Administrimi i Rrezikut

në ProCredit Bank Shqipëri

Ne u përmbahemi tre parimeve thelbësore:

- **Fokusi te Biznesi Kryesor**

Aktivitetet tona thelbësore bankare përqendrohen në shërbimin ndaj ndërmarrjeve shumë të vogla dhe NMV-ve dhe klientëve privatë. Zbatojmë procese të repta përzgjedhjeje të klientëve, përfshirë vlerësimet ESG, dhe gjenerojmë të ardhura kryesisht përmes huadhënies dhe shërbimeve të lidhura me llogaritë. Kufizojmë ekspozimin ndaj risqeve jashtë fokusit tonë thelbësor dhe mbajmë një profil konservator rreziku që vendos në vëmendje kryesore rrezikun e kredisë ndaj klientëve, atë të normave të interesit, rrezikun operacional, të likuiditetit dhe rrezikun nga kurset e këmbimit.

- **Diversifikim dhe Shërbime Transparente**

Modeli ynë i biznesit thekson diversifikimin sa u përket rajoneve gjeografike, llojeve të klientëve dhe sektorëve të ndryshëm. Kjo përfshin si zonat urbane ashtu edhe ato rurale dhe një përzierje të balancuar të ndërmarrjeve shumë të vogla dhe NMV-ve dhe klientëve privatë. Mbetemi gjithashtu të angazhuar ndaj ofrimit të shërbimeve financiare të qarta dhe të kuptueshme, të cilat mbështesin reduktimin e rrezikut në Bankë.

- **Përzgjedhje dhe Trajnim i Kujdesshëm i Stafit**

Bankingu i përgjegjshëm fillon me njerëzit. Ne i japim përparësi rekrutimit rigoroz dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional, duke theksuar përgjegjësinë personale, respektin e ndërsjellë dhe komunikimin e hapur. Punonjësit e mirëtrajnuar që mendojnë në mënyrë kritike janë thelbësorë për zbutjen efektive të rrezikut.

Administrimi i Rrezikut

në ProCredit Bank Shqipëri

Administrimi i Rrezikut të Kredisë

Rreziku i kredisë mbetet fusha kryesore e fokusit të Bankës. Rreziku i kredisë përkufizohet si humbja e mundshme që lind nga mospërmbushja e detyrimeve kontraktuale nga njëra palë. Kjo përfshin si rrezikun e kredisë ndaj klientit ashtu edhe rrezikun ndaj kundërpasive, përfshirë rrezikun ndaj kreditorëve.

Strategjitë Kryesore për Administrimin e Rrezikut të Kredisë Përfshijnë:

- Analizimin e kapacitetit të shlyerjes së huamarrësit dhe fluksit të ardhshëm të parasë
- Dokumentimi i vlerësimeve të rrezikut për të ruajtur transparencën
- Parandalimi i mbingarkesës me borxhe të klientit
- Mbajtja e marrëdhënieve të ngushta me klientët dhe monitorimi i rregullt
- Administrimi proaktiv i vonesave dhe rikuperimi i kolateralit

Rreziku i kredisë administrohet përmes politikave të mirëpërcaktuara, me përgjegjësi të ndara qartë midis linjës së parë dhe asaj të dytë. Të gjitha vendimet për kreditë merren nga komitete të dedikuara, autoriteti i të cilave reflekton përvojën dhe ekspertizën e tyre. Ekspozimet kreditore përshtaten me nevojat dhe profilin e rrezikut të klientit, me kërkesa të përcaktuara qartë për kolateralin dhe vlerësime të kryera nga ekspertë të pavarur.

Integrimi i Rrezikut ESG

Rreziqet ESG janë të integruara plotësisht në proceset tona të administrimit të rrezikut të kredisë. Klientët e biznesit vlerësohen bazuar në ndikimin mjedisor dhe social të aktiviteteve të tyre, dhe rreziku ESG merret parasysh në vlerësimin më të gjerë të kredisë. Përdoren Tregues Kyç të Rrezikut (KRI) për të matur ekspozimet e lidhura me ESG-në dhe analizojmë portofolin për risqet klimatike të tranzicionit dhe ato fizike, të mbështetura nga modeli makroekonomik dhe analizën e skenarëve. Këto vlerësime përditësohen çdo tremujor.

Administrimi i Rrezikut

në ProCredit Bank Shqipëri

Zbulimi i Hershëm dhe Monitorimi i Rrezikut

Zbulimi proaktiv i rrezikut është i integruar në proceset tona të kreditimit. Përdorim një kombinim të treguesve sasiorë dhe cilësorë — përfshirë ndryshimet në sjelljen e klientit, operacionet e biznesit dhe të dhënat e tregut — për të identifikuar shenjat e hershme të rritjes së rrezikut.

Klientët e identifikuar si me rrezik më të lartë monitorohen nga afër përmes një procesi liste vëzhgimi. Raportimi gjithëpërfshirës siguron ndërhyrje në kohë në të gjitha nivelet e organizatës. Në rast të zhvillimeve të mëdha të rrezikut, ne ndërmarrim analiza të detajuara dhe strategji të koordinuara për zbutjen e tij.

Performanca në vitin 2024 dhe Parashikimet

Në vitin 2024, ProCredit Bank mbajti një qëndrim vigjilent në administrimin e rrezikut të kredisë, duke reaguar në mënyrë efektive ndaj ndryshimeve në kushtet makroekonomike. Përpjekjet tona për të zgjeruar njohuritë mbi tregun, për të përmirësuar përzgjedhjen e klientëve dhe për të rritur qëndrueshmërinë e portofolit na mundësuan të ruajmë stabilitetin e tij dhe të arrijmë një rritje të qëndrueshme. Angazhimi transparent me klientët rezultoi thelbësor në identifikimin e hershëm të vështirësive financiare dhe ofrimin e zgjidhjeve të përshtatura.

Ndërsa shikojmë drejt vitit 2025, fokusi ynë mbetet te përshtatja me një mjedis të jashtëm të pasigurt, përputhshmëria me rregulloret gjithnjë e më të ashpra dhe forcimi i vazhdueshëm i kuadrit tonë të integruar të administrimit të rrezikut për të siguruar qëndrueshmëri afatgjatë.

Toleranca/oreksi i rrezikut i ProCredit Bank Shqipëri

Banka shmang në mënyrë të qartë përfshirjen në linja spekulative të biznesit. Orientimi i përgjithshëm është i drejtuar drejt stabilitetit, veçanërisht në lidhje me situatën e të ardhurave dhe profilin e rrezikut të bankës.

Aspekti i parë i rëndësishëm në përcaktimin e oreksit të rrezikut të Bankës është profili i dëshiruar i rrezikut, i cili rrjedh drejtpërdrejt nga modeli i biznesit. Prandaj, oreksi i rrezikut i Bankës ProCredit shprehet, ndër të tjera, në parimet e mëposhtme të politikës së biznesit:

- Bankingu i përgjegjshëm për zhvillim, duke përfshirë një ndërgjegjësim të lartë për rrezikun mjedisor, social dhe të qeverisjes (ESG)
- Fokusi te biznesi thelbësor: ofrimi i shërbimeve financiare për NMV-të (Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme)
- Ofrimi i produkteve financiare të thjeshta dhe transparente për klientët e synuar (ndërmarrjet shumë të vogla dhe NMV-të dhe individët privatë)
- Shërbime moderne bankare përmes kanaleve elektronike
- Shmangia e përqëndrimeve të rrezikut
- Përzgjedhje e kujdesshme e klientëve të biznesit dhe individë privatë, me synimin për bashkëpunim afatgjatë
- Proces i strukturuar dhe me shumë faza për përzgjedhjen e të gjithë stafit, si dhe trajnim i kujdesshëm i tij, gjatë të cilit i kushtohet rëndësi e madhe aspekteve etike, sociale dhe mjedisore
- Një kulturë e jetuar rreziku që thekson përgjegjësinë e çdo punonjësi në kontekstin e marrjes së rrezikut dhe që nënvizon komunikimin e hapur dhe hierarkitë e sheshta

Bazuar në këto parime të përgjithshme, Banka zhvillon çdo vit, dhe në mënyrë ad hoc nëse është e nevojshme, një proces inventarizimi të rreziqeve për të vlerësuar se cilët rreziqe mund të kenë një ndikim negativ të rëndësishëm në pozicionin financiar, performancën financiare ose pozicionin e likuiditetit, duke përfshirë edhe efektet e rreziqeve ESG. Banka u përmbahet të gjitha kërkesave rregullatore në fuqi, si dhe praktikave më të mira ndërkombëtare në fushën e administrimit të rrezikut.

Toleranca/oreksi i rrezikut i ProCredit Bank Shqipëri

Pas identifikimit të të gjitha rreziqeve, aspekti i dytë i rëndësishëm në këtë kontekst është shuma maksimale e rrezikut që Banka është e gatshme të marrë përsipër dhe mund të pranojë në përputhje me kapitalin dhe likuiditetin që ka në dispozicion. Oreksi i rrezikut përkufizohet si shuma e përgjithshme e rrezikut për lloje të veçanta të tij që Banka është e gatshme të pranojë në përputhje me kapitalin dhe likuiditetin e disponueshëm, me qëllim arritjen e objektivave strategjike dhe planit të saj të biznesit.

Në përputhje me këtë, drejtimi i bankës ka përcaktuar oreksin e rrezikut të bankës bazuar në procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (ICAAP) dhe procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së likuiditetit (ILAAP). Parimi udhëzues është që banka nuk mund të ndërmarrë rreziqe më të mëdha sesa ato që është në gjendje të përballojë; në këtë mënyrë sigurohen nivele të përshtatshme kapitali dhe likuiditeti në çdo moment.

Për të arritur mjaftueshmërinë e kapitalit, si dhe nivele të përshtatshme të likuiditetit në çdo kohë, rreziqet individuale të rëndësishme të bankës duhet të administrohen si duhet. Rrjedhimisht, oreksi i rrezikut përfshin në mënyrë të tërthortë edhe qasjen ndaj administrimit të rrezikut në bankë, duke përfshirë të gjitha politikat, standardet, udhëzimet, instrumentet e administrimit, raportimet e rrezikut, kontrollet dhe proceset.

Procesi i Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit (ICAAP)

Perspektiva normative

Për të siguruar perspektivën normative në çdo kohë, banka respekton kufijtë e brendshëm dhe treguesit e paralajmërimit të hershëm, në përputhje me kërkesat rregullatore të Bankës së Shqipërisë (BSH) dhe politikat e Grupit ProCredit.

Perspektiva ekonomike

Në bazë të modelit të thjeshtë të biznesit të qëndrueshëm dhe të orientuar drejt zhvillimit, si dhe profilit të qëndrueshëm të rrezikut që rrjedh prej tij, së bashku me proceset e forta të administrimit të rrezikut, drejtimi i Bankës përcakton kapitalin maksimal (i quajtur burime të disponueshme për mbulimin e rrezikut – RAtCR) që mund të përdoret për të mbuluar rreziqet nën perspektivën ekonomike.

Toleranca/oreksi i rrezikut ProCredit Bank Shqipëri

Në përputhje me strategjinë e biznesit dhe të rrezikut, banka merr përsipër rreziqet e mëposhtme thelbësore dhe u cakton atyre përqindje të burimeve të disponueshme për mbulimin e rrezikut (RAtCR), nën perspektivën ekonomike:

Rreziku i kredisë: Bazuar në strategjinë “Hausbank” për NMV-të dhe fokusin të ofrimi i shërbimeve financiare, rreziku i kredisë përfaqëson kategorinë më të rëndësishme të rrezikut për bankën. Për rrjedhojë, këtij rreziku i caktohet pjesa më e madhe (51%) e RAtCR-së së Bankës. Falë stafit të mirëtrajnuar, si dhe një sistemi të fortë të kontrollit të brendshëm dhe instrumenteve të ndryshme të përdorura posaçërisht për administrimin e rrezikut operacional (si p.sh. baza e të dhënave për ngjarjet e rrezikut), Banka ka përjetuar historikisht humbje të qëndrueshme dhe në nivele të ulëta nga rreziqet operationale (përfshirë atë të mashtrimit). Për këtë arsye, këtij rreziku i caktohet një pjesë relativisht e ulët prej 13% e RAtCR-së. Meqenëse është pothuajse e pamundur të përputhet plotësisht struktura e ricimit të aktiveve dhe pasiveve, dhe duke qenë se tregu financiar vendas ofron mekanizma të kufizuar për mbrojtjen nga rreziku i normës së interesit, pranimi i këtij rreziku deri në një shkallë të caktuar është i nevojshëm për arritjen e objektivave strategjike. Rrjedhimisht, këtij rreziku i është alokuar 13% e RAtCR-së. Edhe pse banka ndjek një strategji konservative në lidhje me rrezikun nga kursi i këmbimit dhe synon të mbajë pozicionet valuto të mbyllura në masën më të madhe të mundshme, është e pamundur të shmangen plotësisht rreziku valutor në rrethana të caktuara. Për rrjedhojë, këtij rreziku i caktohet një pjesë prej 3% të RAtCR-së. Për më tepër, pjesa tjetër prej 20% e RAtCR-së përfaqëson një rezervë që synon të mbulojë rreziqet e tjera, si dhe skenarët e stresit.

Procesi i Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Likuiditetit (ILAAP)

Oreksi/ toleranca ndaj rrezikut të likuiditetit përcaktohet përmes një grupi treguesish dhe kufijsh përkatës si dhe nivele të paralajmërimit të hershëm, të cilët synojnë të matin dhe kufizojnë rreziqet e ndërmarra nën dimensione/elementë të ndryshëm. Limitet e brendshëm dhe nivelet e paralajmërimit të brendshëm janë më të rrepta se kërkesat rregullatore, duke siguruar kështu një qasje të kujdesshme në administrimin e rrezikut të likuiditetit. Përveç kësaj, bazuar në kërkesat e politikave të brendshme, banka monitoron, vlerëson dhe administron rrezikun e likuiditetit sipas një modeli të përcaktuar së brendshmi, ku përputhshmëria me kufijtë e treguesve përkatës dhe nivelet e paralajmërimit të hershëm duhet të sigurohet në çdo kohë.

Raporti i Audituesit të Pavarur dhe pasqyrat financiare

ProCredit Bank Sh.a.

Raporti i Auditorit të Pavarur dhe
Pasqyrat Financiare sipas Standardeve
Ndërkombëtare për Raportimet Financiare
për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

Përmbajtja

Raporti i auditorit të pavarur.....	60
Pasqyra e përfitimit ose humbjes dhe të ardhura të tjera të përgjithshme.....	62
Pasqyra e pozicionit financiar	63
Pasqyra e përfitimeve në kapital	64
Pasqyra e fluksit.....	65
Shënime për pasqyrat financiare	66

Raporti i Auditorit të Pavarur

Për Aksionerët dhe Strukturat Drejtuese të ProCredit Bank Sha

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të ProCredit Bank Sha (Banka), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar datë 31 dhjetor 2024, dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera të përgjithshme, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e fluksit monetar për vitin e përfunduar në atë datë, dhe shënimet për pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit. Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më datë 31 dhjetor 2024, dhe performancën e saj financiare dhe flukset monetare të saj për vitin e përfunduar në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në seksionin e raportit tonë mbi Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Ne jemi të pavarur nga Kompania në përputhje me Bordin e Standardeve të Etikës për Kodin Ndërkombëtar të Kontabilistëve të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (Kodi IESBA), së bashku me kërkesat etike që janë të rëndësishme për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe Kodin IESBA. Ne besojmë se të dhënat e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të ofruar një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera të përfshira në Raportin Vjetor të ProCredit Bank Sha

Informacioni tjetër përfshin të dhënat e përfshira në Raportin Vjetor të Bankës, të përgatitur në përputhje me nenet 17 dhe 19 të Ligjit nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, përveç pasqyrave financiare dhe raportit tonë të auditimit për to. Përgjegjësia për Informacionet e tjera i takon menaxhimit. Raporti Vjetor i Bankës për vitin 2024 pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të auditimit.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk do të shprehim asnjë formë opinionin ose sigurië mbi to.

Në kuadër të auditimit tonë të pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është që, sapo informacioni tjetër të jetë i disponueshëm, ta lexojmë dhe të vlerësojmë nëse ai është materialisht i papërrputhshëm me pasqyrat financiare apo me njohuritë që kemi fituar gjatë auditimit, ose nëse duket ndryshe se përmban devijime materiale.

Përgjegjësitë e drejtuesve dhe personave përgjegjës për qeverisjen dhe pasqyrat financiare

Departamenti i Menaxhimit është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe, sipas vendimit të drejtuesve, një kontroll i tillë i brendshëm është i nevojshëm për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare që janë pa anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, Departamenti i Menaxhimit është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar, duke shpalosur, sipas rastit, çështjet që lidhen me vijueshmërinë dhe duke përdorur bazën e kontabilitetit të vijimësisë, përveç rasteve kur Departamenti i Menaxhimit synon të likujdojë Kompaninë ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë realiste veçse të veprojë në këtë mënyrë. Personat e ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi janë pa anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të nxjerrim një raport audituesi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk është garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të zbulojë gjithmonë një anomali materiale kur kjo anomali ekziston. Anomalitë mund të lindin nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në total, mund të pritët në mënyrë të arsyeshme të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

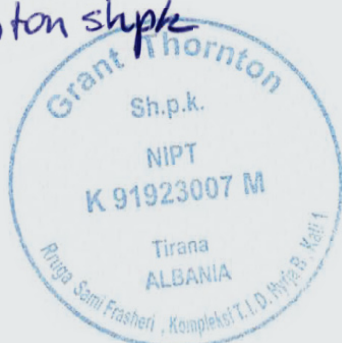
Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedura auditimi që i përgjigjen këtyre rreziqeve dhe marrim të dhëna auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të ofruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie materiale që rezulton nga mashtrimi është më i lartë se ai që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehtë, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Të kuptojmë kontrollin e brendshëm që lidhet me auditimin në mënyrë që të hartohen procedurat e auditimit që janë të përshtatshme me rrethanat, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe dhënien e informacioneve shpjeguese përkatëse të bëra nga Departamenti i Menaxhimit.
- Nxjerrim përfundime mbi përshtatshmërinë e përdorimit nga drejtuesit të bazës së vijimësisë së kontabilitetit dhe, bazuar në të dhënat e marra të auditimit, nëse ekziston një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushte që mund të hedhin dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar. Nëse arrijmë në përfundimin se ekziston një pasiguri materiale, na kërkohet të tërheqim vëmendjen në raportin e auditorit tonë për dhënien e informacioneve shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare, ose, nëse këto informacione janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në të dhënat e auditimit të marra deri në datën e raportit të auditorit tonë. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të bëjnë që Banka të pushojë së vazhduari.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare të veçanta përfaqësojnë transaksionet dhe ngjarjet themelore në një mënyrë që arrihet prezantimi i drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen në lidhje me, ndër të tjera, qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne identifikojmë gjatë auditimit tonë.

Grant Thornton sh.p.k
Tiranë, Shqipëri
30 Prill 2025

Grant Thornton sh.p.k

Statutory Auditor
Erjona Isufi

	Shënim	Në Lek'ooo 31 Dhjetor		Në EUR'ooo 31 Dhjetor	
		2024	2023	2024	2023
Të ardhura nga interesat	9	2,051,945	1,757,511	20,377	16,161
Shpenzime nga interesat	9	(665,060)	(571,185)	(6,604)	(5,252)
Të ardhura neto nga interesi		1,386,885	1,186,326	13,772	10,909
Të kthyer nga humbjet/(kuota)	10	18,339	191,059	182	1,757
Të ardhura neto nga interesat pas të kthyerave nga humbjet/(kuota)		1,405,224	1,377,385	13,954	12,666
Të ardhura nga pagesa dhe komisione	11	328,937	286,498	3,266	2,634
Shpenzime për pagesa dhe komisione	11	(170,582)	(163,528)	(1,694)	(1,504)
Të ardhura neto nga pagesa dhe komisione		158,355	122,970	1,573	1,130
Rezultati nga këmbime valutore të huaja		173,407	127,587	1,722	1,173
Rezultat tjetër operativ neto	12	(11,330)	(85,083)	(113)	(782)
Të ardhura operative		1,725,656	1,542,859	17,136	14,187
Shpenzime për personelin	14	(467,315)	(398,340)	(4,641)	(3,663)
Shpenzime administrative	13	(1,079,683)	(917,883)	(10,722)	(8,440)
Fitimi/(Humbje) pa tatimet		178,658	226,636	1,774	2,084
Tatimi mbi të ardhurat (shpenzim)	15	(32,475)	(52,870)	(322)	(486)
Fitimi/(Humbje) për vitin		146,183	173,766	1,452	1,598
Të ardhura/(humbje) të tjera përmbledhëse					
<i>Zëra që mund të riklasifikohen në vijim në të ardhura dhe shpenzime:</i>					
<i>Letra me vlerë të investimeve me FVOCI</i>					
		-	-	-	-
<i>Të drejta tatimore të shtyra</i>	15	-	-	-	-
Totali i fitimeve (humbjeve) të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën		146,183	173,766	1,452	1,598

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 1).

		Në Lek'ooo		Në EUR'ooo	
		31 Dhjetor		31 Dhjetor	
	Shënim	2024	2023	2024	2023
Aktive					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	16	8,093,555	10,191,805	82,461	98,111
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare	17	3,653,624	4,024,763	37,225	38,744
Hua dhe paradhënie klientëve	18	32,753,351	26,813,196	333,707	258,117
Letra me vlerë të investimeve me kosto të amortizuar (KA)	19	2,694,819	2,871,917	27,456	27,646
Të drejta tatimore të shtyra	15	4,903	-	50	-
Tatim i arkëtueshëm	15	9,106	-	93	-
Aktive të tjera	20	254,465	195,568	2,593	1,884
Prona, ndërtesa dhe pajisje	21	537,274	197,434	5,474	1,901
Asete jo-materiale	22	4,084	4,901	42	47
Totali i aktiveve		48,005,181	44,299,584	489,100	426,450
Detyrime					
Detyrime ndaj bankave të tjera	23	3,159,499	2,784,221	32,191	26,802
Detyrime ndaj klientëve	24	35,697,830	32,415,538	363,707	312,048
Fonde të tjera të marra hua	25	2,951,151	3,412,262	30,068	32,848
Detyrime tatimore të shtyra	15	-	1,024	-	10
Tatimi mbi fitimin e Bankës	15	453	28,116	5	271
Borxhi i varur	26	547,815	749,186	5,581	7,212
Detyrime të tjera	27	55,499	598,209	565	5,759
Provizione të tjera	27	1,188,652	52,929	12,111	510
Totali I detyrimeve		43,600,899	40,041,485	444,227	385,460
Kapital aksionar					
Kapitali aksionar	28	5,711,469	5,711,469	58,191	54,981
Humbjet e akumuluar	28	(2,033,040)	(2,170,535)	(20,751)	(20,970)
Rezerva ligjore	28	725,853	717,165	7,395	6,904
Rezerva nga kurset e këmbimit		-	-	38	75
Totali i kapitalit aksionar		4,404,282	4,258,099	44,873	40,991
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		48,005,181	44,299,584	489,100	426,450

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 1).

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Departamenti i Menaxhimit të i Bankës më 30 prill 2025 dhe janë nënshkruar nga:

Mirsad Haliti
Drejtor i Përgjithshëm

Kastriot Suka
Anëtar i Drejtorisë Ekzekutive

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare që paraqiten nga faqja 66 deri 126.

PROCREDIT BANK SH.A.
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NE KAPITAL
Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(Të gjitha shumat e shprehura në Lekë'ooo, përveç kur deklarohet ndryshe)

Në Lek'ooo	Kapital ak- sionar	Rezerva ligjore	Rezerva rivlerësimi/ Deficit i akumuluar	Totali
Gjendja më 1 Janar 2023	5,711,469	711,854	(2,338,990)	4,084,333
Përfitimimi për vitin	-	-	173,766	173,766
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse	-	-	173,766	173,766
Rritje në kapitalin e shlyer	-	-	-	-
Transferim në rezerva ligjore	-	5,311	(5,311)	-
Gjendja 31 Dhjetor 2023	5,711,469	717,165	(2,170,535)	4,258,099
Përfitimimi për vitin	-	-	146,183	146,183
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse	-	-	146,183	146,183
Rritje në kapitalin e shlyer	-	-	-	-
Transferim në rezerva ligjore	-	8,688	(8,688)	-
Gjendja 31 Dhjetor 2024	5,711,469	725,853	(2,033,040)	4,404,282

Pasqyra e të ardhurave duhet të lexohet së bashku me shënimet për dhe pjesë e pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 66 deri në 126.

		Në Lek'ooo		Në EUR'ooo	
	Shënim	2024	2023	2024	2023
Fluksi i mjeteve monetare nga aktivitetet operative					
Humbja përpara tatimit mbi fitimin		178,658	226,635	1,774	2,084
Regullime për të rakorduar fitimin përpara tatimit me fluksin neto të parasë nga aktivitetet operacionale					
Zhvlrësimi dhe amortizimi i ndërtesave dhe pajisjeve dhe investimeve në ndërtesa	21	109,886	91,148	1,091	838
Amortizimi i aktiveve jo-materiale	22	1,154	1,658	11	15
Provizionet për humbjet nga kredia	18	(18,339)	(191,054)	182	(1,757)
Të ardhura nga interesat	9	(2,051,945)	(1,757,511)	(20,377)	(16,161)
Shpenzime nga interesat	9	665,060	571,185	6,604	5,252
Humbje(të ardhura) nga shitja e aktiveve		37	507	-	5
Provizione të tjera		4,663	45,442	46	418
		(1,110,826)	(1,011,990)	(11,033)	(9,306)
Ndryshime në aktive dhe detyrime operative:					
Hua dhe paradhënie bankave, institucioneve të tjera financiare dhe rezervat e detyrueshme		(185,028)	(668,006)	(1,885)	(6,431)
Hua dhe paradhënie klientëve	18	(5,945,736)	1,086,416	(60,578)	10,458
Aktive të tjera	20	(60,298)	70,619	(614)	680
Detyrime ndaj bankave	23	(198,411)	(432,113)	(2,022)	(4,160)
Detyrime ndaj klientëve	24	3,273,671	5,374,853	33,354	51,741
Detyrime të tjera	27	(310,948)	(93,695)	(3,168)	(902)
		(4,537,576)	4,326,084	(45,946)	42,081
Interesa të arkëtuara		2,067,894	1,740,406	21,069	16,754
Interesa të paguara		(739,056)	(481,507)	(7,530)	(4,635)
Të ardhurat e arkëtuara të Bankës		(75,171)	(53,152)	(766)	(512)
Fluksi i parasë neto gjeneruar nga/përdorur në aktivitetet operacionale		(3,283,909)	5,531,831	(33,173)	53,688
Fluksi i parasë nga aktivitetet investuese					
Blerja e letrave me vlerë me kosto të amortizuar (KA)		(2,693,373)	(2,872,787)	(27,441)	(27,655)
Të ardhura nga letra me vlerë të maturuara për investime me KA		2,871,917	1,833,348	29,260	17,648
Të ardhura nga shitja e pronës, ndërtesave dhe pajisjeve		3,117	2,300	32	22
Blerja/shitja e aktiveve jomateriale		(337)	(343)	(3)	(3)
Blerja e ndërtesave dhe pajisjeve		(193,805)	(42,090)	(1,975)	(405)
Fluksi i parasë neto përdorur në/gjeneruar nga aktivitetet investuese		(12,481)	(1,079,572)	(127)	(10,392)
Fluksi i parasë nga aktivitetet financuese					
Të ardhura nga borxhi i varur		-	-	-	-
Rritje e kapitalit		-	-	-	-
Te ardhurat nga fondet tjera të huazuara		4,390,942	2,804,760	44,737	27,000
Ripagimi i fondeve të huazuara		(3,756,281)	(4,573,468)	(38,271)	(44,026)
Fluksi neto i parasë përdorur në aktivitetet financuese		634,661	(1,768,708)	6,466	(17,026)
Diferenca nga ndryshimi i kursit të këmbimit		-	-	5,860	6,758
Rritja e mjeteve monetare dhe ekuivalenteve të tyre		(2,661,729)	2,683,550	(26,835)	26,269
Mjete monetare dhe të ngjashme të tyre në fillim të periudhës		10,931,848	8,248,297	105,235	72,208
Mjete monetare dhe të ngjashme të tyre në fund të periudhës	16	8,270,119	10,931,848	84,261	105,235

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimin 1).

Pasqyra e të ardhurave duhet të lexohet së bashku me shënimet për, dhe pjesë e, pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 66 deri në 126.

1. Hyrje

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për periudhën e mbyllur më 31 Dhjetor 2024 për ProCredit Bank Sh.a. ("Banka"). Banka, e njohur fillimisht si FEFAD Bank Sh.a., u themelua me seli në Shqipëri në muajin shkurt të vitit 1999. Banka u licencua për të ushtruar aktivitetin e saj si një bankë në të gjitha fushat e aktivitetit bankar për individë në Shqipëri në përputhje me Ligjin nr. 9662, me datë 18 dhjetor 2006 "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. Banka është një shoqëri aksionere e themeluar në përputhje me ligjin 9901, datë 14 prill 2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare". Më 31 Dhjetor 2024 rezulton se kompania mëmë e drejtpërdrejtë dhe themelore e Bankës është ProCredit Holding AG e cila zotëron 100% të aksioneve.

Aktiviteti kryesor. Aktiviteti kryesor i biznesit të Bankës përfshin ofrimin dhe realizimin e operacioneve bankare për bizneset dhe individët në Republikën e Shqipërisë. Banka ushtron aktivitetin e saj në bazë të licencës së plotë për ushtrimin e veprimtarisë bankare të lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën shtetërore të sigurimit të depozitave, e cila menaxhohet nga Agjencia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave. Më 31 dhjetor 2024, Banka ushtronte aktivitetin e saj nëpërmjet Drejtorisë Qendrore në Tiranë me 1 degë, 8 qendra vetë-shërbimi (Zona shërbimi 24/7) të cilat ndodhen në Tiranë, Durrës, Korçë, Fier dhe Shkodër.

Adresa e selisë dhe vendi i aktivitetit. Adresa zyrtare e Bankës është Rruga "Dritan Hoxha", 92, H.15, Njësia Administrative Nr.11, Tiranë, Shqipëri.

Këshilli Drejtues

Anëtarët e Këshillit Drejtues më 31 Dhjetor 2024 janë si më poshtë:

- Eriola Bibolli, Drejtuese e Bordit
- Christian Edgardo Dagrosa
- Gabriel Schor
- Jovanka Joleska Popovska
- Jordan Damchevski

Monedha funksionale dhe raportuese. Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek ("Lek"), e cila është monedha funksionale e Bankës, monedha e mjedisit ekonomik kryesor ku Banka ushtron aktivitetin e saj. Me përjashtim të rasteve kur shprehet në mënyrë të veçantë, informacioni financiar është rrumbullakosur në të mijtën më të afërt.

Paraqitja në Euro

Përveç paraqitjes së pasqyrave financiare në monedhën funksionale të Bankës, janë përgatitur edhe informacione plotësuese në EURO për lehtësinë e përdoruesve sa i përket pasqyrave financiare, duke e përkthyer nga LEKë'ooo në EUR'ooo. Pasqyra e pozicionimit financiar më 31 dhjetor 2024 është përkthyer sipas normës zyrtare të BSH-së të datës 31 dhjetor 2024 në 98.15 Lekë në EUR 1 (2023: 103.88). Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave përmbledhëse dhe pasqyra e fluksit të parasë janë paraqitur në EURO, duke këmbyer shumat në LEKë në EURO me kursin mesatar të këmbimit gjatë vitit, që ishte 1 Euro: Lek 100.7 (2023: EUR 1: Lek 108.75). Informacioni plotësues në EURO nuk është pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara.

2. Përmbledhje e politikave kontabël**Baza e përgatitjes**

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF"). Parimi i kontabilitetit që është zbatuar për përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare përcaktohet më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e prezantuara, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe.

Parimi i vijimësisë

Drejtimi i Bankës përgatit pasqyrat financiare mbi baza të vazhdueshme. Në funksion të realizimit të saj, drejtimi në gjykimin e tij merr në konsideratë dhe vlerëson pozicionin financiar të Bankës, synimet aktuale, rentabilitetin e operacioneve dhe qasjen në burimet financiare, si dhe analizon ndikimin e situatës në tregun financiar në veprimtarinë dhe operacionet e Bankës. Raporti i mjaftueshmërisë së Kapitalit të Bankës (RMK) më 31 dhjetor 2024 rezultoi të ishte 18.23% ndërsa niveli minimal i raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit të parashikuar për bankat në Shqipëri është 12%. Gjatë vitit të mbyllur më 31 Dhjetor 2024, banka gjeneroi një fitim prej 146,183 mijë Lekë. Nuk ka faktorë të tjetër që mund të përcaktojnë se banka mund të mos jetë në përputhje me parimin e shqetësimit të vazhdueshëm. Mbështetja nga Grupi është gjithashtu e disponueshme sipas nevojave. Banka nuk ka qëllim të likuadojë ose pushojë operacionet e saj gjatë vitit 2024. Menaxhimi pret që Banka të jetë me fitim në të ardhmen dhe aftësia e saj për të vijuar veprimtarinë nuk do të cenohet.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Të ardhura nga interesat dhe shpenzimet**

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në pasqyrën e të ardhurave me anë të metodës së normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivitetit ose detyrimit financiar deri në shumën e mbartur të aktivitetit ose detyrimit financiar (pra kostoja e amortizuar para çfarëdolloj humbjeje nga zhvlerësimi) ose në kosto të amortizuar të detyrimit financiar. Për përcaktimin e normës efektive të interesit, Banka vlerëson fluksin e parasë në të ardhmen, duke marrë në konsideratë kushtet kontraktorë të instrumentit financiar, por jo humbjet e kredisë në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit përfshijnë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare, me përjashtim të aktiveve financiare që janë zhvlerësuar (Niveli 3), për të cilat të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar (KA), pa përfshirë Humbjet e Pritshme nga Kredia (HPK). Komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit përfshijnë komisionet e krijimit që janë arkëtuar ose paguar nga subjekti në lidhje me krijimin ose blerjen e një aktivi financiar ose lëshimin e një detyrimi financiar, për shembull tarifat dhe komisionet për vlerësimin e aftësisë paguese, besueshmërisë, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose kolateralit, negocimi i kushteve të instrumentit dhe për përpunimin e dokumenteve të transaksionit. Komisionet e angazhimit të arkëtuara në Banka për të dhënë hua me normat e interesit të tregut janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse është e mundur që Banka do të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk pret të shesë kredinë që rezulton menjëherë pas dhënies së saj.

Të ardhurat nga shpenzimet dhe komisionet

Të ardhurat nga komisionet njihen me kalimin e kohës në mënyrë lineare në momentin e ofrimit të shërbimeve, kur klienti njëkohësisht merr dhe konsumon përfitimet e siguruara nga performanca e Bankës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet sistematike për mirëmbajtjen e llogarisë, komisionin për shërbimet e llogarisë. Tarifat e ndryshueshme njihen vetëm deri në atë masë që drejtimi i bankës vendos se është shumë e mundshme që nuk do të ndodhë ndonjë rimarrje e rëndësishme. Të ardhura të tjera nga shpenzimet dhe komisioni, të cilat njihen në një moment kur Banka përmbush detyrimin e saj të performancës, zakonisht pas kryerjes së transaksionit bazë. Shuma e shpenzimit ose komisionit të arkëtuar ose të arkëtueshëm përfaqëson çmimin e transaksionit për shërbimet e identifikuar si detyrime të veçanta të performancës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet për përpunimin e transaksioneve të pagesave, komisionet për pagesat në mjetet monetare cash, arkëtime ose disbursime cash.

Instrumentet financiare – termat kryesore të matjes

Vlera e drejtë është çmimi i cili do të përcaktohet dhe arkëtohet për të shitur një aktiv ose do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes në principal ose në mungesë të saj, në tregun me më shumë avantazhe në të cilin Banka ka akses në atë datë. Prova më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg konsiderohet si treg aktiv nëse transaksionet për aktive dhe detyrimet ndodhin me një frekuencë dhe në volum të mjaftueshëm për të paraqitur informacion dhe të dhëna për çmimin në mënyrë të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin ose detyrimin individual dhe sasinë e mbajtur nga subjekti. Ky është rasti edhe nëse volumi normal i tregtisë ditore të tregut nuk është i mjaftueshëm për të përthithur sasinë e mbajtur dhe dhënia e urdhrave për të shitur pozicionin në një transaksion të vetëm mund të ndikojë në çmimin e kuotuar.

Teknikat e vlerësimit si modelet e zbritjes së fluksit të parasë ose modelet e bazuara në transaksionet e fundit sipas tregut, ose vlerësimi i të dhënave financiare të investitorëve, përdoren për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuar financiarë për të cilat nuk ekzistojnë informacione mbi çmimet. Matjet e vlerës së drejtë analizohen sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë vijon: (i) niveli i parë janë matjet me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknikat e vlerësimit me të gjitha të dhënat materiale të vëzhgueshme për aktivet ose detyrimet, qoftë në mënyrë direkte (pra çmimet) ose indirekte (që rezultojnë nga çmimet) dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen vetëm në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (domethënë matja kërkon të dhëna të konsiderueshme jo të vëzhgueshme). Transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë vlerësohen të kenë ndodhur në fund të periudhës së raportimit.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Instrumentet financiare – termat kryesore të matjes (vazhdon)**

Kostot e transaksionit janë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes, emetimit ose shitjes të një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo kosto që nuk të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk do të ishte kryer. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet që u paguhen agjentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agjentë shitës), konsulentët, ndërmjetësit dhe tregtarët, taksat nga agjencitë rregullatore dhe shkëmbimet e letrave me vlerë, si dhe taksat dhe detyrimet për transferimet. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet e borxheve ose zbritjet, kostot e financimit ose shpenzimet e brendshme administrative ose të mbajtjes.

Kostoja e amortizuar ("KA") përbën shumën me të cilën instrumenti financiar matet në fazën e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus vlerën e interesit të akumuluar, dhe për aktivet financiare minus ndonjë shumë për humbjet e pritshme nga kreditë. Interesi i akumuluar përfshin amortizimin e kostove të transaksionit në njohjen fillestare dhe të ndonjë primi ose zbritje të shumës së maturuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e akumuluar nga interesi dhe shpenzimet e akumuluar për interesat, duke përfshirë si kuponin e akumuluar dhe zbritjen e amortizuar ose primin (përfshirë komisionet e shtyra në momentin e realizimit, nëse ka) nuk paraqiten të ndara më vete dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave përkatës në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimet për interesat gjatë periudhës përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante e interesit periodik (norma efektive e interesit) në vlerën kontabël. Norma efektive e interesit është norma që zbret me saktësi pagesat e ardhshme në mjete monetare cash ose faturat (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme në vlerën kontabël neto të instrumentit financiar (pra, kostoja e amortizuar para çfarëdolloj humbjeje nga zhvlerësimi) ose në kosto të amortizuar të detyrimit financiar.

Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me interes të ndryshueshëm deri në datën e rivlerësimit të interesit të ardhshëm, përveç primit ose zbritjes, që pasqyron shtrirjen e kredisë mbi normën e ndryshueshme të specifikuar në instrument ose variabla të tjera që nuk vendosen për normat e tregut. Primet ose zbritjet amortizohen gjatë tërë jetëgjatësisë së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha pagesat e paguara ose të marra midis palëve në kontratë që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Por aktivet që janë blerë ose janë zhvlerësuar ("POCI") në njohjen fillestare, norma efektive e interesit rregullohet për rrezikun e kredisë, pra ajo llogaritet në bazë të flukseve monetare të pritshme në njohjen fillestare në vend të pagesave kontraktuale.

Instrumente financiare – njohja fillestare. Instrumentet financiare me Vlerën e Drejtë nëpërmjet Pasqyrës së Fitim-Humbjeve (VDPFH) fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjerë financiarë fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë të rregulluar sipas kostove të transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare evidentohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të evidentohet nga transaksionet e tjera të cilat ndodhin në treg për të njëjtin instrument ose nga një teknikë vlerësimi, të dhënat e të cilave përfshijnë vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme. Pas njohjes fillestare, provizioni për humbje nga kredia njihet për aktivitete financiare të cilat maten me kosto të amortizuar dhe investimet në instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse, duke rezultuar në këtë mënyrë në një humbje të menjëhershme kontabël. Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare kërkojnë dorëzimin brenda afatit kohor të përcaktuar në bazë të rregullores ose konventës së tregut (blerjet dhe shitjet "në mënyrë të rregullt") regjistrohen në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Banka angazhohet për të dhënë një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur subjekti bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Aktivet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – kategoritë e matjes. Banka klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme të matjes: me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve (VDPFH), me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) dhe me kosto të amortizuar (KA). Klasifikimi dhe matja në vijim e aktiveve financiare të borxhit varet nga: (i) model i biznesit të Bankës për menaxhimin e portofolit të aktiveve të lidhura dhe (ii) karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktivitetit.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Aktivitet financiar – klasifikimi dhe matja në vijim – modeli i biznesit.**

Model i biznesit pasqyron dhe reflekton mënyrën se si Banka administron aktivet që të gjenerojë flukse monetare – nëse objekti i Bankës është: (i) vetëm për të arkëtuar flukse kontraktuale të mjeteve monetare nga aktivet (“mban për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale”) ose (ii) për të arkëtuar jo vetëm flukset e mjeteve monetare kontraktuale por edhe flukset e mjeteve monetare që rrjedhin nga shitja e aktiveve (“mban për të mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe shet”), ose nëse asnjë prej tyre (i) dhe (ii) nuk aplikohet, aktivet financiare klasifikohen si pjesë e modelit “tjetër” të biznesit dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve VDPFH. Modeli i biznesit përcaktohet për një grup aktivesh (në nivel portofoli) në bazë të të gjitha evidencave përkatëse për aktivitetet që Banka ndërmerr për të rritur objektivin e përcaktuar dhe të vendosur për portofolin e vlefshëm në datën e vlerësimit. Faktorët që Banka ka vlerësuar dhe ka marrë në konsideratë për përcaktimin e modelit të biznesit përfshijnë qëllimin dhe përbërjen e një portofoli, eksperiencën e kaluar në lidhje me mënyrën se si janë arkëtuar flukset e mjeteve monetare për aktive përkatëse, mënyrën e vlerësimit dhe menaxhimit të rreziqeve, mënyrën e vlerësimit të ecurisë së aktiveve dhe mënyrën e kompensimit të menaxherëve. Referojuni Shënimit 3 për gjykimet kritike që ka aplikuar banka në përcaktimin e modeleve të biznesit për aktivet e saj financiare.

Aktivitet financiar – klasifikimi dhe matja në vijim – karakteristikat e fluksit të mjeteve financiare.

Nëse modeli i biznesit do të mbajë aktive për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale ose do të mbajë flukse monetare kontraktuale dhe të shesë, Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe interesit (“SPPI”). Aktivitet financiar me derivate të përfshira konsiderohen dhe vlerësohen në tërësinë e tyre kur përcaktojnë nëse flukset e tyre të mjeteve monetare janë në përputhje me tiparin SPPI. Gjatë këtij vlerësimi, Grupi merr në konsideratë dhe vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, pra nëse Interesi përfshin vetëm pagesën për rrezikun e kredisë, vlerën në kohë të parasë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe diferencën marzhin e fitimit.

Nëse kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk është në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, aktivitet financiar klasifikohet dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Vlerësimi SPPI kryhet në momentin e njohjes fillestare të një aktiviteti dhe nuk rivlerësohet më pas. Referojuni shënimit 3 për gjykimet kritike që ka zbatuar Banka në kryerjen e testit SPPI për aktivet e saj financiare.

Aktivitet financiar – riklasifikimi. Instrumentet financiare riklasifikohen vetëm kur modeli i biznesit për menaxhimin e portofolit në tërësi ndryshon. Riklasifikimi ka një efekt të mundshëm dhe zhvillohet që nga fillimi i periudhës së parë të raportimit që vijon pas ndryshimit të modelit të biznesit.

Zhvlerësimi i aktiveve financiare – provizionet për humbjet nga kreditë për HPK. Banka vlerëson, në bazë të parashikimeve për të ardhmen, Humbjet e pritshme të Kredisë (HPK) për instrumentet e borxhit të cilat maten me kosto të amortizuar dhe me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe për ekspozimet që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Banka mat humbjen e pritshme të kredisë (HPK) dhe njeh fondin e provizioneve për humbjen e kredisë në çdo datë raportimi. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë (HPK) pasqyron: (i) një vlerë të paanshme dhe të ponderuar të probabilitetit që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, (ii) vlerën në kohë të parasë dhe (iii) të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që është në dispozicion pa kostot dhe përpjekjet e panevojshme në fund të çdo periudhe raportuese për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme. Instrumentet e borxhit të cilat maten me Kosto të Amortizuar paraqiten në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar pa fondin e provizionit për humbjet e pritshme të kredisë (HPK). Për angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare, një fond i veçantë provizionit për humbjet e pritshme të kredisë (HPK) njihet si detyrim në pasqyrën e pozicionit financiar. Për instrumentet e borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse, ndryshimet në koston e amortizuar, pa provizionet për humbjet e kredisë (HPK), njihen në pasqyrën e fitim humbjeve (brenda zërave të ndarë të linjës) dhe ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse duke zbritur humbjet nga instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse.

Banka zbaton një model me tre nivele për zhvlerësim, në bazë të ndryshimeve të cilësisë së kredisë që nga momenti i njohjes fillestare. Një instrument financiar që nuk është zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare klasifikohet në nivelin 1.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Zhvlerësimi i aktiveve financiare – provizionet për humbjet nga kreditë për HPK (vazhdon)**

Për aktivet financiare në Nivelin 1, humbjet e pritshme të kredisë (HPK) maten me një shumë të barabartë me pjesën e humbjes së pritshme të kredisë së jetëgjatësisë që rezulton nga rastet shkakësore të mundshme brenda 12 muajve të ardhshëm ose deri në afatin e maturimit kontraktual, nëse është më i shkurtër ("12 muaj HPK"). Nëse Banka identifikon një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë ("SICR") që nga momenti i njohjes fillestare, aktivi transferohet në Nivelin 2 dhe humbja e pritshme e kredisë (HPK) e saj matet në bazë të humbjes së pritshme të kredisë sipas jetëgjatësisë, pra deri në afatin e maturimit kontraktual, por duke marrë në konsideratë parapagimet e pritshme, nëse ka ("Humbjet e pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë"). Referojuni Shënimit 5 për një përshkrim se si Banka përcakton kur ka ndodhur rritja e rrezikut SICR. Nëse Banka vendos që një aktiv financiar është zhvlerësuar, aktivi transferohet në Nivelin 3 dhe humbja e pritshme e kredisë (HPK) e saj matet si humbje e pritshme e kredisë (HPK) gjatë jetëgjatësisë. Përcaktimi i Bankës për aktivet e zhvlerësuara dhe përcaktimi i mospagesës është shpjeguar në Shënimin 5 Për aktivet financiare që janë blerë ose janë zhvlerësuar ("Aktivet POCl"), humbja e pritshme e kredisë (HPK) matet gjithmonë si humbje e pritshme e kredisë (HPK) gjatë jetëgjatësisë. Shënimi 5 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë (HPK), duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar për të ardhmen në modelet e humbjes së pritshme të kredisë (HPK).

Si përjashtim, për instrumente të caktuara financiare, si kartat e kreditit, që mund të përfshijnë një hua dhe një element të angazhimit të patërhequr, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë gjatë periudhës që Banka është ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, pra humbjet e kredisë do të zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë, edhe nëse kjo periudhë zgjat përtej periudhës maksimale kontraktuale. Kjo për shkak se aftësia kontraktuale për të kërkuar kthimin dhe anulimin e angazhimit të pa tërhequr nuk kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të kredisë për një periudhë njoftimi kontraktuale.

Aktivet financiare– fshirja. Aktivet financiare fshihen tërësisht ose pjesërisht sipas mospagimit dhe mbulimit me kolateral sikundër rregullohet në bazë të rregullores vendase. Fshirja përfaqëson një ngjarje mosnjohjeje. Banka mund të fshijë aktivet financiare që ende janë subjekt i aktivitetit të ekzekutimit nëse Banka kërkon të rimarrë shumat që duhet të paguhet në bazë të kontratës, megjithatë, nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e tyre.

Mosnjohja e aktiveve financiare. Banka çregjistron aktivet financiare kur (a) asetet janë liruar ose të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktivet ndryshe kanë skaduar ose (b) Banka ka transferuar të drejtat ndaj flukseve dhe mjeteve monetare nga aktivet financiare ose kanë dakordësuar një transferim kualifikues ndërkohë që (i) gjithashtu transferon plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) nuk transferon dhe as nuk mban plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk ruan kontrollin. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësi ndaj një pale të tretë që nuk është e lidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime për shitjen.

Aktivet financiare - modifikimi. Banka ndonjëherë rinegocion ose ndryshe modifikon kushtet kontraktuale të aktiveve financiare. Banka vlerëson nëse modifikimi i flukseve monetare kontraktuale është i konsiderueshëm duke marrë parasysh, ndër të tjera, faktorët e mëposhtëm: Çdo kusht të ri kontraktual që ndikon në mënyrë të konsiderueshme në profilin e rrezikut të aktivitetit, ndryshim të rëndësishëm në normën e interesit, kolateralin e ri ose rritjen e kredisë që ndikon ndjeshëm në rrezikun e kredisë që lidhet me aktivin ose zgjatjen e konsiderueshme të afatit të një kredie nëse kredimarrësi nuk është në vështirësi financiare. Nëse kushtet e modifikuara janë plotësisht të ndryshme, të drejtat ndaj flukseve të mjeteve monetare nga aktivi fillestar skadojnë dhe Banka nuk njeh aktivin financiar fillestar dhe njeh një aktiv të ri me vlerën e tij të drejtë. Data e rinegocimit konsiderohet si data e njohjes fillestare për qëllimet e llogaritjes së zhvlerësimit në vijim, duke përfshirë përcaktimin e faktit nëse ka ndodhur rritja e nivelit të rrezikut – pra një SICR. Banka gjithashtu vlerëson nëse kredia e re ose instrumenti i borxhit plotëson kriterin SPPI. Çdo diferencë midis vlerës kontabël neto të aktivit fillestar që nuk është njohur dhe vlerës së drejtë të aktivit të ri të modifikuar materialisht njihet në pasqyrën e fitim humbjeve, përveç rastit kur thelbi i diferencës i atribuohet një transaksioni kapital me pronarët.

Në një situatë kur rinegocimi ishte nxitur nga vështirësitë financiare të palës tjetër dhe pamundësia për të bërë pagesat e dakordësuara në fillim, Banka krahason flukset monetare të pritshme në fillim dhe të rishikuara për aktivet nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivit janë plotësisht të ndryshme si rezultat i modifikimit kontraktual. Nëse rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë, aktivi i modifikuar nuk është plotësisht i ndryshëm nga pasuria fillestare dhe modifikimi nuk sjell mos-njohjen.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Aktivitet financiar - modifikimi (vazhdon)**

Banka rillogarit vlerën kontabël bruto duke zbritur flukset monetare kontraktuale të modifikuara me normën fillestare të interesit efektiv (ose normën efektive të interesit të rregulluar për aktivet financiare të POCl) dhe njeh një fitim ose humbje nga modifikimi në pasqyrën e fitim humbjeve. Kur rrjedha e mjeteve monetare kontraktuale të një aktivi financiar rinegociohet ose modifikohet në një farë mënyre dhe rinegocimi apo modifikimi nuk rezulton me heqjen e këtij aktivi financiar nga balanca, në përputhje me SNRF 9, banka duhet të rillogarisë shumën bruto të mbetur të aktivitetit financiar dhe të njohë modifikimin e fitimit ose humbjes në fitim ose në humbje.

Detyrimet financiare – kategoritë e matjes. Detyrimet financiare klasifikohen si të matshme me KA, me përjashtim të: (i) detyrimeve financiare me VDPFH: ky klasifikim aplikohet për derivatet, detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (p.sh. pozicione shkurt në letra me vlerë), kompensimin e kushtëzuar të njohur nga një blerës në një kombinim biznesi dhe detyrime të tjera financiare të përcaktuara si të tilla në njohjen fillestare dhe (ii) kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huave.

Detyrimet financiare – mosnjohja. Detyrimet financiare nuk njihen kur ato shuhet (pra kur detyrimi i specifikuar në kontratë shkarkohet, anulohet ose skadon). Një shkëmbim ndërmjet Bankës dhe kreditorëve të saj fillestarë të instrumenteve të borxhit me terma dhe kushte shumë të ndryshme, si dhe modifikime thelbësore të afateve dhe kushteve të detyrimeve financiare ekzistuese, konsiderohen si fshirje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje të një detyrimi të ri financiar. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme në qoftë se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo komision të paguar pa komisionet e arkëtuara dhe të skontuara duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% ndryshe nga vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose modifikimi i afateve konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose tarifë e paguar njihet i pjesë e fitim humbjes në momentin e fshirjes. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose komision që është paguar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet përgjatë afatit të mbetur të detyrimit të modifikuar. Ndryshimet e detyrimeve që nuk rezultojnë si fshirje konsiderohen si një ndryshim në vlerësim duke përdorur një metodë kumulative ndjekëse, me çfarëdo fitimi ose humbjeje të njohur në fitim humbje, përveçse nëse thelbi ekonomik i diferencës në vlerat bartëse i atribuohet transaksioneve kapitale me pronarët.

Mjete monetare dhe mjete të ngjashme me to. Mjete monetare dhe të ngjashme janë zëra që janë lehtësisht të konvertueshëm në shuma të njohura monetare dhe të cilat janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve të vlerës. Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë të gjitha mjetet monetare, vendosjet ndërbankare dhe depozitat e detyrueshme të rezervave me Bankën e Shqipërisë (BSH), me maturitet fillestar më pak se tre muaj. Fondet e kufizuara për një periudhë më të gjatë se tre muaj në fillim përjashtohen nga mjetet monetare dhe të ngjashme. Mjete monetare dhe të ngjashme mbarten me kosto të amortizuara sepse: (i) mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) nuk janë të përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Karakteristikat e parashikuara në bazë të legjislacionit, nuk kanë ndikim në testin SPPI, përveçse nëse ato janë të përfshira në terma kontraktuale në mënyrë që elementi të zbatohet edhe nëse legjislacioni ndryshohet në vijim.

Pagesat ose faturat e paraqitura në pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare përfaqësojnë transfertat e Mjeteve monetare dhe të ngjashme nga Banka, duke përfshirë shumat e paguara ose të kredituara në llogaritë rrjedhëse të kundërpalëve të Bankës që mbahen në Bankë, siç janë të ardhurat nga interesi i kredisë ose principali i cili arkëtohet duke debituar llogarinë rrjedhëse të klientit ose pagesat e interesit apo disbursimi i kredive të kredituara në llogarinë rrjedhëse të klientit, që paraqet Mjete monetare dhe të ngjashme nga perspektiva e klientit.

Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore. Llogari të detyrueshme me Bankën e Shqipërisë mbahen me kosto të amortizuara dhe përfaqësojnë depozita të rezervave që nuk gjenerojnë interes të cilat nuk janë të vlefshme për të financuar veprimtarinë e përditshme të Bankës dhe rrjedhimisht nuk konsiderohen pjesë e mjeteve monetare dhe të ngjashme për qëllimet e pasqyrës së flukseve të mjeteve monetare.

Detyrime nga banka të tjera. Shuma të cilat duhet të paguhet nga banka të tjera regjistruhen kur Banka u jep para bankave të tjera, pa qëllime tregtimi të të ardhurave të arkëtueshme jo-derivative që duhet të paguhet në datat fikse ose të përcaktueshme.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Detyrime nga banka të tjera (vazhdon)**

Shumat që paguhen nga bankat e tjera mbahen me kosto të amortizuar nëse: (i) ato mbahen për qëllime të arkëtimit të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) ato nuk janë të përcaktuara që të maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH.

Investime në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit të matura me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH në varësi të rezultateve të vlerësimit nga modeli i biznesit dhe provës SPPI. Letrat me vlerë të borxhit maten me kosto të amortizuar nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto flukse të mjeteve monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH, në mënyrë që të reduktohet ndjeshëm mospërputhja kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe për shitje, ku këto flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Të ardhurat nga këto aktive janë llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjeve. Fondi i provizioneve për zhvlerësim që është vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihet në fitimin ose humbjen e periudhës. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse (OCI). Nëse sigurimi i borxhit nuk njihet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë klasifikohet nga pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse (OCI) në pasqyrën e fitim humbjeve.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve (VDPFH) nëse ato nuk i plotësojnë kriteret për kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ). Banka gjithashtu mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme investimet në letrat me vlerë të borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve (VDPFH) për njohjen fillestare nëse zbatimi i këtij opsioni zvogëlon ndjeshëm një mospërputhje kontabël mes aktiveve dhe detyrimeve financiare që njihen ose maten në baza të ndryshme kontabël.

Hua dhe paradhënie klientëve. Hua dhe paradhënie klientëve regjistrohen kur Banka jep paradhënie për të blerë ose disburson një kredi që duhet të paguajë klienti. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon huatë dhe paradhëniet e klientëve në një nga kategoritë e mëposhtme të matjes: (i) me kosto të amortizuar – Kreditë që mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare që përfaqësojnë SPPI dhe huatë që nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve (VDPFH) dhe (ii) me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve (VDPFH): kreditë që nuk përmbushin testin SSPI ose kriteret e tjera për t'u matur me kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve. Provizionet për zhvlerësim përcaktohen në bazë të modeleve të parashikimit të humbjes së pritshme të kredisë (HPK). Shënim 5 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë (HPK), duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar në modelet e HPK.

Kolaterali i rimarrë në zotërim. Kolaterali i rimarrë në zotërim përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të përvetësuara nga Banka për likuidimin e kredive të papaguara. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë në momentin e përvetësimit dhe përfshihen tek mjediset dhe pajisjet, aktivet e tjera financiare, investime në prona ose në inventarë brenda aktiveve të tjera pavarësisht nga natyra e tyre dhe qëllimi i Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe llogariten në përputhje me politikat kontabël për këto kategori të aktiveve. Kolaterali i marrë në zotërim i Bankës në datën e raportimit kryesisht përfshihet në inventarët brenda aktiveve të tjera dhe më pas matet në nivelin më të ulët midis kostos, zakonisht të përcaktuar në bazë të procedurave të ekzekutimit dhe vlera neto e realizueshme, duke qenë vlera e drejtë e kolateralit të përcaktuar nga vlerësuesit e pavarur të jashtëm që kanë kualifikim profesional dhe licencë të njohur dhe relevante me përvojë në vlerësimin e vendndodhjes dhe kategorive të ngjashme, më pak shpenzime për realizimin e shitjes. Kolaterali i rimarrë në zotërim që mbahet për qëllime qiraje ose vlerësimi të kapitalit është përfshirë në aktivet afatgjata materiale të investuara. Kolaterali i luajtshëm dhe kolaterali i paluajtshëm me çështjet që lidhen me titujt ligjorë nuk njihen si aktiv në momentin e marrjes në zotërim. Çdo humbje që rrjedh ose rivlerësimi i mësipërm regjistrohet në fitim ose humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre aktiveve njihen në pasqyrën e fitim humbjeve.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)

Angazhimet e kredisë. Grupi merr angazhime për të siguruar dhe për të dhënë kredi. Këto angazhime janë të përvokueshme ose të revokueshme vetëm në përgjigje të një ndryshimi të pafavorshëm material. Këto angazhime fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së angazhimit, me përjashtim të angazhimeve për të dhënë kredi, nëse është e mundur që Banka të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk parashikon të shesë kredisë që rezulton menjëherë pas dhënies së saj; pagesat e angazhimit të kredisë shtyhen dhe përfshihen në vlerën kontabël të huasë në momentin e njohjes fillestare. Në fund të çdo periudhe raportimi, angazhimet maten me (i) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare, plus (ii) shumën e provizionit për humbjen të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme të kredisë, përveçse nëse angazhimi është për të siguruar një hua me një normë interesi më poshtë se normat e tregut, rast në të cilin matja është më e lehtë se këto dy shuma. Vlera kontabël e angazhimeve të huasë përfaqëson një detyrim. Për kontratat që përfshijnë një hua dhe një angazhim të patërhequr dhe kur Banka nuk mund të dallojë ndaras humbjen e pritshme të kredisë (HPK) për komponentin e kredisë së patërhequr nga komponenti i kredisë, humbja e pritshme e kredisë (HPK) për angazhimin e patërhequr njihet së bashku me provizionin për humbjen e huasë. Deri në masën që humbjet e kombinuara të pritshme të kredisë tejkalojnë vlerën kontabël bruto të kredisë, ato njihen si detyrim.

Garancitë financiare. Garancitë financiare kërkojnë që Banka të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar titullarin e garancisë për një humbje që lind sepse një debitor i caktuar nuk arrin të bëjë pagesën në kohën e duhur në përputhje me kushtet fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Garancitë financiare fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së garancisë. Në fund të secilës periudhë raportimi, garancitë maten në nivelin më të lartë (i) të shumës së provizionit për humbjen për ekspozimin e garantuar të përcaktuar bazuar në modelin e humbjes së pritshme dhe (ii) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare. Përveç kësaj, provizioni për humbjen e pritshme të kredisë – HPK njihet për tarifën e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Kompensimi. Aktivitetet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera neto paraqitet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka gëzon të drejtën ligjore për të bërë kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qëllim likuidimin mbi bazën neto ose likuidimin e aktivitetit dhe shlyerjen e detyrimit njëkohësisht. Kjo e drejtë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duket të jetë ligjërish e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) në rast shkakësor/mospagimi (iii) rastet e paaftësisë paguese ose falimentimit.

Investime në prona. Investimet në prona mbahen nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja ose për vlerësimin e kapitalit, ose për të dyja qëllimet. Investimet në prona përfshijnë aktivet për përdorime në të ardhmen për qëllime investimi. Investimet në prona paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur amortizimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Nëse ekziston ndonjë tregues investimi në prona mund të zhvlerësohet, Banka vlerëson shumën e rikuperueshme si vlera më e lartë në përdorim dhe në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes. Vlera kontabël neto e një investimi në pronë fshihet deri në shumën e rikuperueshme nëpërmjet një pagese në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për periudhën. Humbja nga zhvlerësimi e njohur në vitet e mëparshme kthehet nëse ka pasur ndonjë ndryshim të mëvonshëm në vlerësimet dhe çmuarjet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme të aktivitetit. Shpenzimet e mëvonshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivitetit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat dhe përfitimet e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen të shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë së cilës janë kryer këto shpenzime. Nëse investimi në pronë zotërohet nga pronari, ajo klasifikohet të ndërtesat dhe pajisjet. Të ardhurat e fituara nga qiraja regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për vitin në kategorinë e të ardhurave operative.

Pronat, ndërtesat dhe pajisjet. Pronat, ndërtesat dhe pajisjet paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur amortizimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Kostot historike përfshijnë të gjitha shpenzimet të cilat mund t'i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes së pronave dhe pajisjeve. Elementët përbërës të një aktiviteti njihen të shkëputur nga njeri-tjetri, nëse sjellin përfitime të ndryshme ose nëse kanë strukturë të ndryshme përdorimi. Kostot historike të aktiveve të të drejtave të përdorimit përfshijnë shumën e detyrimit të qirasë, plus të gjitha pagesat e qirasë në kohën e dhënies, ose më herët, kostot e drejtpërdrejta fillestare dhe kostot e përlogaritura për montimet dhe heqjen e materialeve, minus incentivave të marra.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)

Pronat, ndërtesat dhe pajisjet (vazhdon)

Blerja ose kostot e prodhimit të mëpasshme përfshihen në shumën e mbartur të aktiveve, ose njihen si aktiv më vete, vetëm në rastin kur është e mundur që përfitimet ekonomike në të ardhmen që vijnë prej zërit do të derdhen në Bankë dhe kostoja e zërit mund të matet në mënyrë të besueshme. Të gjitha kostot e tjera për riparimet dhe mirëmbajtjen pasqyrohen në Pasqyrën e Fitimeve ose Humbjeve gjatë periudhës financiare konkrete. Vlerat në përdorim të pronës, ndërtesave dhe pajisjeve shqyrtohen për zhvlerësim kur ka ndryshim të zhvillimeve, ose ndryshimet e rrethanave tregojnë se vlera në përdorim mund të mos jetë e rikuperueshme. Nëse ekzistojnë tregues të tillë dhe ku vlerat neto tejkalojnë shumën e parashikuar për t'u rikuperuar, asetet ose njësitë që gjenerojnë para do të njihen në masën e vlerës së tyre të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e pronës, ndërtesave dhe pajisjeve është rezultati nga vlera e drejtë minus kostot dhe vlera në përdorim. Për vlerësimin e vlerës në përdorim, të ardhurat e përlogaritura për të ardhmen zbriten nga vlera e tyre aktuale duke përdorur normën e uljes përpara tatimeve që reflekton vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivet. Për një aktiv që nuk gjeneron të ardhura kryesisht të pavarura, shuma e rikuperimit përcaktohet për zërin që gjeneron të ardhura monetare të cilit i përket aktivi. Humbjet e zhvlerësimit njihen në fitime ose në humbje.

Toka nuk amortizohet. Amortizimi i aktiveve realizohet duke përdorur metodën lineare sipas normave të përcaktuara për koston dhe shpenzimet për pronën dhe pajisjet gjatë kohëzgjatjes së përdorimit të tyre. Normat vjetore të amortizimit përcaktohen në bazë të jetëgjatësisë së parashikuar të aktiveve të caktuara sipas tabelës që paraqitet më poshtë:

Përshkrimi

Jetëgjatësia 2024

Ndërtesa

40 vjet

Mjete për biznesin dhe zyrën

2-10 vjet

Përmirësimet e pronës me qira amortizohen me periudhën më të hershme midis kohëzgjatjes së kontratës së qirasë, ose jetëgjatësisë të pritshme për përdorim. Të drejtat për përdorim amortizohen sipas metodës lineare deri në përfundim të afatit të qirasë. Prona, ndërtesat dhe pajisjet me një jetëgjatësi prej më shumë sesa një vit, të cilat përfshihen në pragun e materialitetit prej 10,000 Lekë (2023: 5,000 Lekë), dhe që në total nuk janë materiale, kalojnë në fitim ose humbje. Fitimet dhe humbjet nga shitjet përcaktohen duke krahasuar të ardhurat me vlerën kontabël. Këto përfshihen nën kategorinë e të ardhurave të tjera apo të shpenzimeve të tjera operacionale (sipas rastit) në Pasqyrën e të Ardhurave dhe Shpenzimeve.

Aktive jomateriale

Aktivitet jomateriale përfshijnë kryesisht licencat e programeve kompjuterike të cilat kapitalizohen në bazë të kostove për blerjen e tyre dhe për përdorimin e një softueri të caktuar. Aktive jomateriale njihen në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitet mund të maten në mënyrë të besueshme. Aktivitet jomateriale maten dhe vlerësohen fillimisht me kosto. Vlerat kontabël e aktiveve jomateriale rishikohen për zhvlerësim nëse ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojnë se vlera e mbartur nuk mund të rikuperohet. Aktive jomateriale përfshijnë programet kompjuterike të cilat amortizohen duke përdorur metodën lineare për të gjithë jetëgjatësinë e dobishme prej dhjetë vjet.

Qiratë

Banka vlerëson nëse një kontratë është ose përmban qira, në fillim të kontratës. Banka njeh të drejtën e përdorimit të aktivitet dhe detyrimin përkatës të qirasë sa i përket të gjitha kontratave të qiramarrjes që ka qiramarrësi, përveç qirave afatshkurtra (të përcaktuara si qira me afat qiraje 12 muaj ose më pak) dhe qirave të aseteve me vlerë të ulët (të tilla si tabletat ose kompjuterët personalë, artikuj të vegjël mobilie zyre dhe telefona). Për këto qira, Banka i njeh pagesat e qirasë si shpenzime operative sipas metodës lineare për afatin e qirasë, përveç nëse metoda tjetër sistematike përfaqëson më mirë planin kohor në të cilin konsumohen përfitimet ekonomike nga aktivitet e marra me qira. Detyrimi i qirasë llogaritet fillimisht me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në datën e fillimit, duke bërë zbritjen sipas normës së nënkuptuar në qira. Nëse norma nuk mund të përcaktohet lehtësisht, banka përdor normën e saj rritëse të huamarrjes. Përgjithësisht, banka përdor si normë zbritje, normën mesatare të interesit në kreditë e biznesit.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Detyrime ndaj bankave të tjera**

Shuma që janë detyrime ndaj bankave të tjera regjistrohen në momentin që banka i akordon mjetet monetare ose aktivet e tjera bankave të tjera. Detyrimi jo-derivativ mbartet me koston e amortizuar. Nëse Banka blen borxhin e vet, detyrimi hiqet nga pasqyra e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të pasivit dhe shumës së paguar është përfshirë në fitimet ose humbjet që rrjedhin nga likuidimi i borxhit.

Llogaritë e klientit

Llogaritë e klientëve janë detyrime jo-derivative ndaj individëve, klientëve institucionale ose korporatave dhe mbahen me kosto të amortizuar.

Fonde të tjera të marra hua

Fondet e tjera të marrë hua përfshijnë kreditë e marra nga institucionet financiare ndërkombëtare. Fondet e marrë hua kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Borxh i varur

Borxhi i varur mund të paguhet vetëm në rast të likuidimit pasi të jenë plotësuar kërkesat e kreditorëve të tjerë më prioritet më të lartë. Borxhi i varur kontabilizohet me kosto të amortizuar.

Tatim mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin është paraqitur në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar në fuqi ose që do të jetë në fuqi në vijim deri në fund të periudhës së raportimit. Shpenzimet për tatimin mbi fitimin përfshijnë të drejtat tatimore afatshkurtra dhe të drejtat tatimore të shtyra dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjes për vitin, përveçse kur njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital sepse lidhet me transaksionet që njihen gjithashtu, në të njëjtën periudhë ose në një periudhë tjetër, në të ardhura të tjera përmbledhëse ose direkt në kapital. Tatimi afatshkurtër është shuma që pritet të paguhet ose të rimbursohet nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhën aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësimet nëse pasqyrat financiare janë të autorizuar përpara dorëzimit të deklarave përkatëse tatimore.

Tatimet përveç të ardhurave regjistrohen te shpenzimet administrative dhe shpenzime të tjera operative. Tatimi i shtyrë paraqitet duke përdorur metodën e pasivit të bilancit për humbjen nga tatimet të cilat mbarten dhe diferencat e përkohshme që lindin midis bazës tatimore të aktiveve dhe pasiveve dhe vlerave të tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar. Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të miratuara ose në fuqi në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen në periudhën kur diferencat e përkohshme do të rimerren ose humbja tatimore e mbartur do të përdoret. Të drejtat tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme nga humbjet tatimore që barten regjistrohen vetëm deri në masën që është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm të jetë i disponueshëm përkundrajt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Pozicione tatimore të pasigurta

Pozitat tatimore të pasigurta të Bankës rishqyrtohen nga drejtimi i bankës në fund të çdo periudhe raportimi. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin të cilat përcaktohen nga drejtimi i bankës, pasi ka më shumë gjasa që të mos rezultojë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose në fuqi deri në fund të periudhës së raportimit, dhe çdo vendim gjykate të njohur ose vendime të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penalitetet, interesat dhe tatimet përveç të ardhurave njihen bazuar në vlerësimin më të mirë të drejtimit të bankës së shpenzimeve të nevojshme që duhen për të shlyer detyrimet në fund të periudhës së raportimit.

Përfitimet e punonjësve

Banka operon me pagimin e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore të cilat gjenerojnë përfitime pensioni për punonjësit. Autoritetet lokale janë përgjegjës për përcaktimin e pragut minimal ligjor për pensionet në Shqipëri sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensionin. Kontributet e Bankës në planin e pensionit paraqiten në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në momentin e pagesës. Banka përdor një sistem pensioni profesional për punonjësit e saj. Punonjësit që përfitojnë nga ky sistem janë ata me përvojë më shumë se 3 vjet në bankë. Në këtë rast, banka merr sigurimin e pensionit për punonjësit e saj si të siguruar. Me këtë formë sigurimi direkt, një pjesë e pagës bruto të punonjësve mund të paguhet nga banka drejtpërdrejt te siguroesi në formën e sigurimit, në rastet kur ata duan të kontribuojnë për veten e tyre. Ky procedurë ofron përfitime tatimore.

2. Informacion mbi politikat kontabël (vazhdon)**Provizione për detyrime dhe shpenzime**

Provizionet për detyrimet dhe shpenzime janë detyrime jofinanciare gjatë një kohe të pasigurt dhe në një shumë të pacaktuar. Ato përlogariten nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, dhe ka mundësi që të duhet një fluks mjetesësh monetare që përfshijnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin dhe mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit. Taksat dhe detyrimet, të tilla si tatimet përveç tatimit mbi fitimin ose tarifën rregullatore të bazuara në informacionet që lidhen me një periudhë para lindjes së detyrimit për të paguar, njihen si detyrime në momentin e ndodhjes së ngjarjes kur lind detyrimi për pagesën e taksës, siç përcaktohet nga legjislacioni që parashikon detyrimin për të paguar taksën. Nëse një taksë paguhet përpara ndodhjes së ngjarjes detyruese, ajo njihet si parapagim.

Detyrime tregtare dhe të tjera që duhet të paguhen

Detyrimet tregtare përlogariten në momentin kur kundërpala ka përmbushur detyrimet e saj në bazë të kontratës dhe kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Kapital aksioner

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kostot rritëse që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve të reja janë paraqitur në kapital si një zbritje, pa tatimin, nga të ardhurat. Çdo tejkalim i vlerës së drejtë të pagesës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si prim aksioni në kapital. Dividentët për aksionet e zakonshme njihen në kapitalin në periudhën kur miratohen nga aksionerët e Bankës. Dividentët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit paraqiten si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit. Raportet statutores të kontabilitetit të Bankës përbëjnë bazën për shpërndarjen e fitimit dhe përvetësimeve të tjera.

Rezerva ligjore

Sipas Ligjit nr. 9901 datë 14.4.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare", neni 127, f. 49, paragrafi a, "Nga fitimi pas tatimit, i realizuar gjatë vitit financiar paraardhës, duke zbritur shpenzimet, shoqëria duhet të kalojë në rezervën ligjore, të paktën 5 % të kësaj vlere, derisa kjo rezervë të jetë e barabartë me 10 % të kapitalit të regjistruar të shoqërisë, apo me një vlerë më të lartë, të përcaktuar në statut". Sipas Rregullores nr. 69, datë 18.12.2014, Neni 6, p.5 dhe 6, "Në rezervat e tjera përfshihen edhe rezervat e përgjithshme, të cilat krijohen nga banka në masën 1.25 % deri në 2 për qind të totalit të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme të ponderuara me riskun. Këto rezerva krijohen duke zbritur një të pestën e fitimit të bankës dhe përdoren lirisht nga banka me qëllim mbulimin e rreziqeve të paidentifikuara në veprimtarinë e saj dhe nuk pasqyrojnë reduktimin e vlerës së një aktivi të caktuar. Bankat, në rastet kur fondi rezervë i krijuar bie nën nivelin minimal të kërkuar, është e detyruar ta plotësojë atë brenda një afati kohor 2 (dy) vjeçar.

Transaksionet e këmbimeve valutore

Transaksionet e këmbimeve valutore janë kthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e transaksioneve. Aktivët dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë "BSH" në datën e raportimit. Fitimi ose humbja nga këmbimet valutore që rezultojnë nga kryerja e transaksioneve dhe nga konvertimi i mjeteve monetare dhe detyrimeve në monedhën funksionale të subjektit në kursin e këmbimit zyrtar të Bashkës së Shqipërisë njihen në pasqyrën e fitim-humbjeve për periudhën (si fitime nga këmbimi valutor pa humbjet). Konvertimi me normat në fund të vitit nuk aplikohet për zërat jo monetarë të cilët maten me koston historike. Zërat jo-monetarë të cilët maten me vlerën e drejtë në monedhë të huaj, përfshirë investimet e kapitalit, konvertohen e kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Efektet e ndryshimeve të kursit të këmbimit në zërat jo-monetarë që maten me vlerën e drejtë në një monedhë të huaj regjistrohen si pjesë e fitimit ose humbjes me vlerën e drejtë.

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit të bankës dhe në faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjes të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Niveli drejtues i Bankës gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë çmuarjen, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Vendimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe çmuarjet që mund të mundësojnë një rregullim domethënës të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)

Matja e humbjes së pritshme të kredisë. Matja e humbjes së pritshme të kredisë –HPK është një vlerësim i rëndësishëm që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe regjistrimin e të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes së humbjes së pritshme të kredisë –HPK paraqiten në Shënimin 5. Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në fondin e provizioneve për humbjen e kredisë: përcaktimi i mospagesës, rritja e riskut të kredisë – SICR, probabiliteti i vonesës (“PM”), Ekspozimi në rast mospagimi (“ENM”) dhe humbja standard e caktuar (“HNM”), si dhe modelet e skenarëve makroekonomikë. Grupi rregullisht shqyrton dhe miraton modelet dhe të dhënat e modeleve për të zvogëluar çdo dallim midis vlerësimeve të humbjeve të pritshme dhe kredisë dhe eksperiencës aktuale të humbjes së kredisë.

Banka ka përdorur informacion mbështetës të parashikuar për matjen e humbjes së pritshme të kredisë – HPK, kryesisht një rezultat i modelit të saj të parashikimit makroekonomik. Disa sasi makroekonomike janë investiguar në lidhje me potencialin e tyre si pjesë e modelit të PM. Seritë kohore të faktorëve makroekonomikë janë marrë nga Baza e të Dhënave të Botës Ekonomike të FMN-së, veçanërisht për Shqipërinë. Në veçanti, konsiderohen të paktën sasitë e mëposhtme për specifikimin e modeleve të PM-së: Rritja e produktit të brendshëm bruto, ndryshimi në përqindje të inflacionit, Shkalla e papunësisë, norma e huasë, cmimi i karburantit, fuqia blerëse. Këto sasi reflektojnë drejtpërdrejt zhvillimin e ciklit të biznesit dhe për këtë arsye janë të dhëna të vlefshme potenciale për një model kuptimplotë të PM-së.

Ekspozimi i kredisë për linjat e kredive të rinovueshme (p.sh. kartat e kreditit, paradhëniet bankare). Për linja të caktuara kredie, ekspozimi i Bankës ndaj humbjeve të kredisë mund të zgjasë përtej periudhës maksimale kontraktuale të kredisë. Ky përjashtim zbatohet për disa produkte kredie të rinovueshme, të patërhequr dhe ku aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe anulimin e komponentit të patërhequr në praktikë nuk e kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të rrezikut. Për këto kredi, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë – HPK përgjatë periudhës kur Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë HPK nuk zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë. Zbatimi i këtij përjashtimi kërkon gjykimin. Drejtimi i bankës ka zbatuar gjykimin e tij në identifikimin e produkteve të kredisë, si Privat ashtu edhe të biznesit, për të cilat zbatohet ky përjashtim. Banka ka aplikuar këtë përjashtim për kreditë me karakteristikat e mëposhtme: (a) nuk ka një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit; (b) aftësia kontraktuale për të anuluar kontratën nuk zbatohet në praktikë si rezultat i menaxhimit të përditshëm të ekspozimit të kredisë dhe kontrata mund të anulohet vetëm kur Banka informohet mbi rritjen e rrezikut të kredisë në nivel të një linjë kredie individuale dhe (c) ekspozimet menaxhohen në mënyrë kolektive. Më tej, Banka ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e një periudhe për matjen e humbjes së pritshme të kredisë HPK, duke përfshirë pikën fillestare dhe pikën e mbylljes së ekspozimeve.

Banka ka vlerësuar informacionin dhe përvojën historike në lidhje me: (a) periudhën gjatë së cilës Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për linja të ngjashme kredie, duke përfshirë edhe ndryshimin e fundit të rëndësishëm të kredisë dhe për këtë arsye përcakton pikënisjen për vlerësimin e rritjes së rrezikut SICR (b) kohëzgjatjen e vonesës në pagesë për instrumente financiare të ngjashme pas rritjes së rrezikut SICR dhe (c) veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë (p.sh. reduktimi ose heqja e kufijve të patërhequr), normat e parapagimit dhe faktorë të tjerë që nxisin maturitetin e pritshëm. Me zbatimin e këtyre faktorëve, banka segmenton portofolat e linjave të kredive të rinovueshme në nën-grupe dhe zbaton faktorët që janë më të rëndësishëm në bazë të dhënave historike dhe përvojës, si dhe informacione të parashikueshme.

Rritje e ndjeshme në rrezikun e kredisë (“SICR”). Për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë, Banka krahason rrezikun e një mospagimi që ndodh gjatë jetëgjatësisë së një instrumenti financiar në fund të datës së raportimit me rrezikun e mospagimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi konsideron rritjen relative të rrezikut të kredisë dhe jo arritjen e një niveli specifik rreziku kredie në fund të periudhës së raportimit. Banka i konsideron të gjitha informacionet e arsyeshme dhe mbështetëse të parashikuara pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, të cilat përshijnë një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes së portofolave të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes së rritjes së rrezikut të kredisë para ndodhjes së mospagesës dhe përfshin informacionin e duhur të parashikuar në vlerësimin e rrezikut të kredisë, qoftë në nivelin e një instrumenti individual ose në nivel portofoli. Referojuni Shënimin 5.

Vlerësimi i modelit të biznesit. Modeli i biznesit nxit klasifikimin e aktiveve financiare. Drejtimi i Bankës ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e nivelit të agregimit dhe portofoleve të instrumenteve financiare gjatë kryerjes së vlerësimit të modelit të biznesit. Gjatë vlerësimit të transaksioneve të shitjeve, Banka merr në konsideratë frekuencën, kohën dhe vlerën e tyre historike, arsyet për shitjet dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhme. Transaksionet e shitjeve që kanë për qëllim minimizimin e humbjeve të mundshme për shkak të përkeqësimit të kredisë konsiderohen konsistente me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”.

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)***Vlerësimi i modelit të biznesit (vazhdon)***

Shitjet e tjera para maturimit, jo në lidhje me aktivitetet e administrimit të rrezikut të kredisë, janë gjithashtu në përputhje me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”, me kusht që ato të jenë të rralla ose të parëndësishme në vlerë, si individualisht dhe në mënyrë të agreguar. Banka vlerëson rëndësinë e transaksioneve të shitjes duke krahasuar vlerën e shitjeve me vlerën e portofolit që i nënshtrohet vlerësimit të modelit të biznesit mbi jetëgjatësinë mesatare të portofolit. Përveç kësaj, shitja e aktivitetit financiar që pritet vetëm në skenarin e rasteve të stresit ose në përgjigje të një ngjarjeje të izoluar që është jashtë kontrollit të Bankës, nuk është sistematike dhe nuk mund të parashikohen nga Banka, konsiderohet si e rastësishme në objektivin e modelit të biznesit dhe nuk ndikon në klasifikimin e aktiveve financiare përkatëse.

Modeli i biznesit “mbaj për arkëtim dhe shitje” nënkupton që asetet mbahen për të arkëtuar flukse të mjeteve monetare, por shitja është gjithashtu integrale për arritjen e objektivit të modelit të biznesit, siç janë menaxhimi i nevojave të likuiditetit, arritja e një rezultati të caktuar ose përputhja e kohëzgjatjes të aseteve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato asete. Kategoria e mbetur përfshin ato portofola të aktiveve financiare, të cilat menaxhohen me qëllim për realizimin e flukseve monetare kryesisht nëpërmjet shitjes, si p.sh. nëse ekziston një model tregtimi. Arkëtimi i fluksit të mjeteve monetare kontraktuale shpesh është i rastësishëm për këtë model biznesi.

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (“SPPI”). Përcaktimi nëse flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit është subjekt gjykimi. Vlera në kohë e elementit mjete monetare mund të modifikohet, për shembull, nëse një normë interesi kontraktual rivendoset në mënyrë periodike, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës bazë të interesit të instrumentit të borxhit, për shembull një kredi paguan tre muaj normën ndërbankare por norma është rivendosur çdo muaj. Efekti i vlerës në kohë të modifikuar të parasë është vlerësuar duke krahasuar flukset monetare të instrumentit përkatës kundrejt instrumentit të borxhit referues me flukset e mjeteve monetare SPPI, në çdo periudhë dhe në mënyrë kumulative përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit. Vlerësimi është bërë për të gjitha skenarët e mundshëm, duke përfshirë situatën e arsyeshme të mundshme të stresit financiar që mund të ndodhë në tregjet financiare.

Banka ka identifikuar dhe konsideruar kushtet kontraktuale që ndryshojnë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale. Kriteri SPPI është plotësuar nëse një hua mundëson shlyerjen e hershme dhe shuma e parapagimit përfaqëson në thelb interesin kryesor dhe të përlogaritur plus një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit. Principali i aktivitetit është vlera e drejtë në momentin e njohjes fillestare minus ripagimet në vijim të principalit, përkatësisht këstet neto të interesit të përcaktuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Si një përjashtim nga ky parim, standardi gjithashtu lejon instrumente me karakteristika parapagimi që plotësojnë kushtet e mëposhtme për të përmbushur SPPI: (i) aktivi është iniciuar me një prim ose zbritje, (ii) shuma e parapagimit përfaqëson shumën kontraktuale dhe interesin e përlogaritur dhe një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit, dhe (iii) vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është jomateriale në momentin e njohjes fillestar.

Banka ka shqyrtuar shembuj sipas standardit dhe del në përfundimin se kushtet që rrjedhin vetëm nga legjislacioni dhe që nuk janë pjesë e kontratës, pra nëse legjislacioni ndryshon, ato nuk do të zbatohen më (të tilla si garancia në legjislacionin e disa shteteve të caktuara) nuk janë të përshtatshme për vlerësim, ndryshe nga flukset e parasë që vlerësohen si SPPI. Kontratat e kredisë së Bankës lejojnë rregullimin e normave të interesit në përgjigje të disa ndryshimeve makroekonomike ose ndryshimeve rregullatore. Niveli Drejtues i Bankës ka zbatuar gjykimin dhe vlerësoi se konkurrenca në sektorin bankar dhe aftësia praktike e huamarrësve për të rifinancuar kreditë do ta pengonin që të rivendoste normat e interesit në një nivel mbi nivelin e tregut dhe rrjedhimisht flukset monetare u vlerësuan si SPPI.

Modifikimi i aktiveve financiare. Nëse aktivet financiare janë modifikuar në mënyrë kontraktuale (p.sh., rinegociuar), Banka vlerëson nëse modifikimi është i konsiderueshëm dhe duhet të rezultojë në mosnjohjen e aktivitetit fillestar dhe njohjen e një aktivi të ri me vlerë të drejtë. Ky vlerësim bazohet kryesisht në faktorët cilësorë, të përshkruara në politikën përkatëse të kontabilitetit dhe kërkon gjykime të rëndësishme. Në veçanti, Banka zbaton gjykime për të vendosur nëse kreditë e zhvlerësuara të rinegocionuara duhet të njohjen dhe nëse kreditë e reja të negociuara duhet të konsiderohen si të zhvlerësuara në momentin e njohjes fillestare.

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)**Modifikimi i aktiveve financiare (vazhdon)**

Vlerësimi i mosnjohjes varet dhe nga fakti nëse rreziqet dhe përfitimet, domethënë ndryshueshmëria e flukseve monetare të pritshme (në vend të atyre kontraktuale), ndryshojnë si pasojë e këtyre ndryshimeve. Drejtimi i Bankës vendosi që rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë si rezultat i modifikimit të këtyre kredive dhe prandaj në thelb për të gjitha modifikimet, kreditë nuk ishin subjekt mosnjohjeje dhe as nuk u riklasifikuan nga pozicioni i nivelit të zhvlerësuar.

Kolateral i rimarrë në zotërim. Për të përcaktuar vlerën neto të realizueshme për kolateralin e rimarrë në zotërim që përfshihet në inventarët brenda aktiviteteve të tjera, Banka përcakton matjen e vlerës së drejtë bazuar në raportet e vlerësuesve të jashtëm të pavarur të pronës, me kualifikime profesionale të njohura profesionale. Drejtimi i bankës ka rishikuar supozimet e vlerësuesve që bazohen në modelet e skontuara të flukseve të mjeteve monetare që përdoren për qëllime vlerësimi dhe konfirmon faktorët si pronat e ngjashme dhe/ose transaksionet e ngjashme, norma e skontimit të aplikuar janë përcaktuar në mënyrë të përshtatshme në bazë të të dhënave dhe supozimeve që janë përdorur duke vlerësuar kushtet e tregut në fund të periudhës së raportimit. Pavarësisht nga sa më sipër, drejtimi i bankës konsideron se vlerësimi i kolateralit të saj të rimarrë në zotërim aktualisht është subjekt i një shkalle më të lartë gjykimi dhe rritja e gjasave që të ardhurat reale nga një shitjeje mund të ndryshojnë nga vlera kontabël dhe pse rezultatet e fundit kanë treguar variacione të parëndësishme midis të ardhurave reale dhe vlerave kontabël.

4. Miratimi i standardeve të reja dhe të rishikuara ndërkombëtare të raportimit financiar (SNFR)**4.1. Standarde të reja të miratuara më 1 Janar 2024**

Standardet e mëposhtme të rishikuara hyrë në fuqi më 1 janar 2024, nuk patën asnjë ndikim material në rezultatet financiare ose pozicionin e Bankës. Si rrjedhojë, nuk është paraqitur ndonjë informacion shtesë shpjegues në Pasqyrat Financiare të kompanisë:

- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra dhe jo-afatshkurtra (Shtesë e SNA 1)
- Detyrimi i Qirasë në një transaksion shitjeje dhe kthimi me qira (Shtesë e SNRF 16)
- Skema financimi për furnitorët (Shtesë e SNA7 dhe SNRF 7)
- Detyrime afatgjata me kushte kontraktuale (Shtesë e SNA 1)

Këto ndryshime nuk kanë ndikim të rëndësishëm ndaj këtyre Pasqyrave Financiare, dhe për këtë arsye, nuk janë bërë edhe deklaratat për heqje dorë nga përgjegjësia.

4.2. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende në fuqi dhe nuk janë pranuar ende nga Kompania/Grupi/Banka

Disa nga këto standarde dhe shtesa që nuk janë ende në zbatim dhe nuk janë përdorur nga Kompania/Grupi/Banka përfshijnë: Ndryshimet në SNRF 16 për qiratë, detyrimi i Qirasë në një transaksion shitjeje dhe kthimi me qira (publikuar në Shtator 2022 dhe efektiv për periudha që fillojnë pas 1 Janar, 2024).

- Mungesa e mundësisë për shkëmbim (Shtesë e SNA 21)
- Shtesë në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumentave Financiarë (Shtesë e SNRF 9 DHE SNRF 7)
- SNRF 18 “Prezantimi dhe Paraqitja në Pasqyrat Financiare”
- SNRF 19 “Kompanitë bija pa përgjegjësi publike: Paraqitja”

Këto ndryshime nuk kanë ndikim të rëndësishëm ndaj këtyre Pasqyrave Financiare, dhe për këtë arsye, nuk janë bërë edhe deklaratat për heqje dorë nga përgjegjësia. Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave të konsoliduara financiare, janë publikuar disa standarde të reja, ndryshime, shtesa në standardet ekzistuese, dhe interpretime nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit (BNSK) ose Komiteti i Interpretimeve Ndërkombëtare të Raportimeve Financiare (KINRF). Asnjëra nga këto standarde ose ndryshime në standardet ekzistuese nuk janë miratur përpara nga Kompania/Grupi/Banka.

Menaxhimi parashikon që të gjitha shpalljet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës së hyrjes në fuqi të shpalljes. Standardet e reja, ndryshimet dhe interpretime që nuk janë miratuar në këtë vit nuk janë shpalosur, pasi nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të konsoliduara të kompanisë.

5. Administrimi i rrezikut financiar

Aktivitetet e bankës e ekspozojnë atë ndaj një numri rreziqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e disa aktiviteteve të rrezikut ose kombinimin e rreziqeve. Ndërmarrja e rrezikut është thelbësore për aktivitetin e biznesit financiar dhe rreziqet operacionale janë një pasojë e pae-vitueshme e zhvillimit të biznesit. Qëllimi i Bankës është të arrijë një ekuilibër dhe balancë të përshtatshme midis rrezikut dhe përfitueshmërisë si dhe të minimizojë efektet e mundshme të pafavorshme në ecurinë finan-ciare të bankës.

Politikat e bankës për administrimin e rrezikut janë hartuar në funksion të identifikimit dhe analizës së këtyre rreziqeve, përcaktimit të limiteve dhe kontroleve të përshtatshme të rrezikut për të monitoruar rreziqet dhe respektimin nëpërmjet sistemeve informatike të besueshme dhe të përditësuara. Banka rishikon në mënyrë sistematike politikat dhe sistemet për administrimin e rrezikut për të pasqyruar ndryshimet në tregje, produkte dhe zhvillimin e praktikës më të mirë.

Rreziku kreditor

Banka e përkufizon rrezikun kreditor si rreziku që pala në një transaksion nuk mund të përmbushë detyrimet e saj kontraktuale në mënyrë të plotë ose në kohë. Rreziku kreditor është rreziku më i rëndësishëm për aktivitetin e biznesit të bankës, për rrjedhojë drejtimi i bankës administron me kujdes ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë. Ekspozimet e kredisë lindin kryesisht në aktivitetin e kredi-dhënies të cilat përfshijnë huaj dhe paradhënie, dhe aktiviteti investimi të cilat sjellin depozita dhe letra me vlerë të borxhit në portofolin e aktiveve të bankës.

Rreziku kreditor ekziston gjithashtu në instrumentet financiare jashtë bilancit si letër kredi, garanci dhe an-gazhime kredie. Administrimi dhe kontrolli i rrezikut të kredisë për huaj dhe paradhënie janë përqendruar në Departamentin e Administrimit të Rrezikut, ndërsa rreziku ndërbankar për depozitat dhe letrat me vlerë të borx-hit janë përqendruar në Departamentin e Thesarit dhe Departamentin e Administrimit të Rrezikut.

Të gjitha departamentet që janë përgjegjëse për administrimin dhe kontrollin e rrezikut të kredisë, raportojnë rregullisht në Këshillin Administrativ dhe në Këshillin Drejtues.

Tabela e mëposhtme paraqet ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë:

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	8,093,555	10,191,805
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve të tjera financiare	3,653,624	4,024,763
Hua dhe paradhënie klientëve:		
Tregti Biznesi	12,370,131	9,836,846
Prodhim Biznesi	6,711,832	7,056,935
Bujqësi Biznesi	512,556	551,439
Transport Biznesi	481,840	555,806
Të tjera Biznesi	8,673,312	5,963,568
Strehim Privat	3,326,126	2,481,959
Investime Privat	301,045	98,105
Të tjera Privat	376,509	268,538
	32,753,351	26,813,196

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Rreziku kreditor (vazhdon)**

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Letra me vlerë të investimeve me KA	2,694,819	2,871,917
Aktive të tjera financiare	187,630	177,566
Totali	2,882,449	3,049,483
Ekspozimet e rrezikut të kredisë për zërat jashtë bilancit paraqiten si më poshtë:		
Angazhimet e huasë dhe detyrime të tjera të lidhura të kredisë	2,788,203	2,586,852
Garancitë financiare dhe Letrat e Kredisë	1,321,228	1,122,668
Totali	4,109,431	3,709,520

Jashtë bilancit	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Angazhimet e kredisë	2,788,203	2,586,852
Garancitë financiare	1,321,228	1,120,524
Letër kredi	-	2,144
Provizione të njohura si detyrime	(14,433)	(12,160)
Totali	4,094,998	3,697,360

Rreziku standard i kredisë nga ekspozimet e kredisë së klientëve

Diferencimi midis ekspozimeve individuale të rëndësishme dhe të parëndësishme të kredisë të orienton drejt proceseve të dallueshme kreditimi për lloje të ndryshme të ekspozimeve të kredisë-procese që kanë demonstruar në të kaluarën se sigurojnë një menaxhim efektiv të rrezikut të kredisë. Proceset dallohen kryesisht në drejtim të ndarjes së detyrave, të cilat zbatohen plotësisht për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë. Pika fillestare e analizës është informacioni i mbledhur nga klienti, duke filluar nga pasqyrat financiare të audituara deri tek vetëdeklarimet. Kriteret kryesore për vendimet e ekspozimit ndaj kredisë bazohen në gjendjen financiare të klientit; në veçanti për ekspozimet individuale të parëndësishme të kredisë, të plotësuara me një rishikim të fondeve likuide dhe vlerësimin e besueshmërisë së klientit.

Së fundi, kërkesat e kolateralit janë përgjithësisht më të larta për ekspozimet individuale të kredive. Si rregull i përgjithshëm, sa më i ulët të jetë ekspozimi i kredisë, aq më mbështetës është dokumentacioni i ofruar nga klienti, aq më i shkurtër është afati i ekspozimit të kredisë, sa më i gjatë historiku i klientit me bankën dhe sa më i lartë të jetë qarkullimi i klientit me Grupin, më të ulëta do të jenë kërkesat e kolateralit.

Procesi i vendimmarrjes siguron që të gjitha vendimet e kredisë për ekspozimet individualisht të rëndësishme merren nga komiteti i kredisë. Si parim i përgjithshëm, ne e konsiderojmë atë shumë të rëndësishme për të siguruar që biznesi ynë i huadhënies realizohet në bazë të udhëzimeve organizative që parashikojnë rregulla të përshtatshme që rregullojnë strukturat organizative dhe procedurat operative; përshkrimet e punës që përcaktojnë detyrat përkatëse; një ndarje të qartë të autoritetit vendimmarrës; dhe një përcaktim të qartë të përgjegjësisë.

Trajtim në varësi të rrezikut dhe cilësisë

Në bazë të indikatorëve të cilësisë së aseteve, portofoli i kredive ndahet në kategori: performuese, nën-performuese dhe në marrëveshje të papaguara. Kjo kategorizim është i bazuar në një sistem klasifikimi të rrezikut që merr parasysh vonesat në pagesa si dhe karakteristika të tjera të rrezikut, duke përfshirë nisjen e falimentimit ose procedurave ligjore, ristrukturimet ose likuidimet e kolateraleve nga banka të tjera. Përveç kësaj, faktorë të tjerë që tregojnë një përkeqësim të rëndësishëm të situatës ekonomike të klientit gjithashtu mund të luajnë një rol.

Indikatorët e portofolit lejojnë një pamje të qartë të cilësisë së portofolit të grupit dhe të një banke të veçantë, dhe përfaqësojnë një nga mjetet më të rëndësishme për procesin e menaxhimit të rrezikut të kreditit. Indikatorët dhe proceset e brendshme të lidhura përcaktohen në përputhje me kërkesat e Autoritetit Europian të Bankave.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Trajtim në varësi të rrezikut dhe cilësisë (vazhdon)**

- Portofoli i huave në performancë nuk tregon shenja të një rritjeje të mundshme të rrezikut. Megjithatë disa ekspozime tregojnë sinjale të hershme alarmi, megjithatë kjo nuk do të thotë domosdoshmërisht që të rezultojnë në një rritje të caktuar të riskut.
- Portofoli i huave që nuk performojnë përfshin ekspozime me rrezik të lartë krediti. Kjo mund të shkaktohet nga vështirësi të përkohshme në pagesa (30-90 ditë) ose ristrukturim, ose nga një përkeqësim në rrethanat financiare të klientëve, siç shprehet përmes një rregullimi të klasifikimit të rrezikut. Megjithatë, banka ende e vlerëson si të mundshme pagesën e plotë të ekspozitës, p.sh. pas ristrukturimit.
- Portofoli i huave të papaguara përfshin të gjitha ekspozimet e papaguara, sipas përkufizimit rregullator të moskthimit (Regullorja (BE) Nr. 575/2013 sipas (BE) 2019/876 (CRR II), Art. 178), që kanë treguar vështirësi të qëndrueshme në pagesa (më shumë se 90 ditë) ose indikacione të tjera. Këto përfshijnë, mes faktorëve të tjerë, kur huamarrësi është i pamundur të përmbushë detyrimet e tij ndaj grupit bankar plotësisht, ose kur janë nisur procedurat e falimentit. Informacione të mëtejshme jepen më poshtë.

Pasi identifikojmë një rrezik më të lartë të mospagimit për një ekspozim kreditor, ajo vendoset në listën e vëzhgimit ose vihet drejtpërdrejt nën menaxhim të intensifikuar dhe i caktohet kategorisë së performancës së dobët. Veçanërisht për klientët tanë biznese, kjo përqendrohet te komunikimi i ngushtë, identifikimi i burimit të rrezikut të lartë të mospagimit së kreditit dhe monitorimi i ngushtë i aktiviteteve të biznesit. Për klientët privatë, çdo ndryshim në të ardhurat ose situatën e borxhit shqyrtohet më në detaje duke iniciuar kontakt. Vendimet për masat për të reduktuar rrezikun e mospagimit për ekspozimet individuale të kredisë merren nga organet e autorizuar të vendimmarrjes për ekspozimet e kredive në fjalë. Për më tepër, mund të thirren oficerë të specializuar të rikuperimit për të mbështetur menaxhimin e intensifikuar të ekspozimit të kredive.

Një nga hapat e parë në menaxhimin e kredisë është përcaktimi i situatës aktuale ekonomike dhe financiare të klientit, pasi kjo është baza më e rëndësishme për vendimet nëse ekspozimi mund të ristrukturohet ose jo. Qëllimi është që të merren këto vendime në një fazë të hershme, kur shanset për stabilizim janë të larta dhe para se ekspozimi të hyjë në një fazë të avancuar të vonës në pagesa. Kur një ekspozim kredi klasifikohet si e humbur, oficerët e specializuar marrin përsipër marrëdhëniet me këto kredi. Bazuar në perspektivat për klientin, zhvillohet një strategji me qëllimin e ose ristrukturimit ose mbylljes së ekspozimit. Këta oficerë mbështeten nga departamenti juridik i bankës përkatëse. Në rastin e realizimit të kolateraleve, artikujt shiten përmes likuidimit tek një palë e tretë për çmimin më të lartë të mundshëm, zakonisht përmes ankandit publik. Shumica e kolateraleve të fituara përbëhet nga pasuri të prekshme siç janë toka ose ndërtesa.

Provizionet e humbjeve të kredive

Modeli i humbjes së pritshme të kredisë (HPK) sipas SNRF 9 është elementi kryesor i qasjes për përcaktimin sasiar të provizioneve të humbjeve për instrumentet financiare brenda dhe jashtë bilancit dhe është i optimizuar vazhdimisht. Kompensimet e llogaritura të humbjeve përcaktohen bazuar në humbjet e pritshme të kredisë për disa skenarë të mospagimit në të ardhmen. Kjo përfaqëson shumën e kombinuar të rezultateve të ponderuara me probabilitet nga skenarët. Vlerësimet e HPK bazohen në informacione të besueshme për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike. Një përshkrim i detajuar i specifikimeve të modelit është dhënë më poshtë.

Qasja me tre nivele

Ashtu si me të gjithë instrumentet tona të borxhit, huatë dhe paradhëniet për klientët gjithashtu ndahen në tre fazat e përshkruara më poshtë, bazuar në zhvillimin e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare. Për çdo fazë zbatohet një metodologji specifike për të përcaktuar zhvlerësimin. Gjatë periudhës së ekspozimit, lëvizja është e mundur midis fazave.

- **Faza 1** përfshin ekspozimet për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe për të cilat nuk ka asnjë tregues për një nxitës për alokim në Fazën 2 ose Fazën 3; këtu përfshihen gjithashtu ekspozimet që janë ricaktuar në Fazën 1 nga faza të tjera ose që kanë rrezik të ulët kredie në datën e raportimit. Në përgjithësi, të gjitha ekspozimet shpërndahen në Fazën 1 pas njohjes fillestare, me përjashtim të atyre të kategorizuara si POCI (Kredi e blerë ose e origjinës e zhvlerësuar). Për ekspozimet e Fazës 1, humbjet e pritshme të kredisë njëvjeçare njihen në fitim ose humbje dhe krijohet një provizion për humbje. Humbjet e pritshme njëvjeçare i referohen humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga rastet e mospagimit të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Për të arkëtueshmet me afat të mbetur më pak se 12 muaj, zbatohet maturimi më i shkurtër kontraktual.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)***Qasja me tre nivele (vazhdon)***

- **Faza 2** përfshin ekspozimet për të cilat rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, por për të cilat nuk ka indikacione objektive të zhvlerësimit, kjo përfshin gjithashtu ekspozimet që i janë caktuar Fazës 2 nga Faza 3. Legjislacionet e humbjeve përcaktohen në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë maturitetit të mbetur.
- **Faza 3** përfshin ekspozimet që kanë prova objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit. Llogaritja përkatëse e provizioneve të humbjeve kryhet në bazë të humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë maturimit të mbetur duke marrë në konsideratë probabilitetin 100% të mospagimit.
- **Ekspozimet POCl** i referohen ekspozimeve të papaguara; megjithatë, ato regjistrohen veçmas dhe dallohen nga ekspozitat e tjera në Stage 3 në njohjen e rezervave për humbjet.

Përlllogaritja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK)

Parametrat e mëposhtëm përdoren për përlllogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë:

- **Ekspozimi në rast mospagimi (ENM):** ENM është shuma e pritshme e ekspozimit në periudhën e mospagimit; ajo është huaja aktuale e papaguar nga ana e kredimarrësit që rregullohet për ndryshime në të ardhmen sipas kushteve kontraktuale të zbatueshme. Në këtë mënyrë, ENM përbëhet nga ekspozimet e pritshme (duke përfshirë rrezikun e kredisë nga biznesi jashtë bilancit) në kohën e mospagimit. Për ekspozimet me plane shlyerjeje të rregullt, ENM e modeluar përshtatet për mundësinë e pritshme të një shlyerjeje të hershme mbështetur në vërejtjet historike dhe në skenarët për zhvillimin e mjedisit ekonomik dhe parashikimeve përkatëse në të ardhmen. Për ekspozime të mundshme që mund të dalin në të ardhmen nga përdorimi i angazhimeve aktuale të kredisë, të tilla si linjat e kredisë apo mjetet e overdraft-it, faktorët e konvertimit përlllogariten sipas analizës empirike të dhënave historike; për garancitë e pagesës dhe letrat e kredisë, përcaktohet një faktor konvertimi prej 100% dhe 50% respektivisht, sipas një gjykimi profesional.
- **Probabiliteti i mospagimit (PM):** Probabiliteti që një kredi të mospaguhet brenda një periudhe të caktuar kohore mbështetet në zhvillimet historike të mospagimit. Këto të dhëna historike të mospagimit përfshijnë kohën, llojin dhe shumën e mospagimit si edhe informacionet për karakteristikat e klientit nga sistemi ynë i brendshëm për klasifikimin e riskut. Parametrat janë specifike për secilin shtet dhe bëjnë dallimin e niveleve të rrezikut të ekspozimit sipas segmenteve të klientëve në nivel banke. Banka përdor modelet statistikore për analizimin e të dhënave të mbledhura dhe bën parashikime për PM të pritshme mbështetur në skenarët për zhvillimin e mjedisit ekonomik. Hapi i fundit në proces do të ishte përlllogaritja e jetëgjatësisë së PM-ve në nivel ekspozimi.
- **Humbje në rast mospagimi (LGD):** LGD reflekton shtrirjen e pritshme të humbjes nga një ekspozim i kreditorit të papaguar. Shifra përfshin probabilitetin e rikuperimit nga mospagimi dhe normat e rikuperimit të vlerësuara për të dy skenarët (rikuperim/nuk rikuperohet). Normat e rikuperimit llogariten nga flukset e netuara që bazohen në të dhënat historike mbi fondet e marra nga klientët që nuk kanë paguar dhe mbi realizimin e kolateralit dhe garancive. Probabilitetet dhe normat e rikuperimit të vlerësuara modelohen si parashikime të orientuara nga e ardhmja që marrin parasysh skenarët e supozuar mbi zhvillimin e ambientit ekonomik. Humbjet e pritshme kreditore modelohen gjatë periudhës së jetës së instrumentit. Periudha e jetës është e barabartë me periudhën kontraktuale të mbetur deri në maturimin e instrumenteve të borxhit, të përshtatur për pagesat e pritshme, nëse ka. Për angazhimet e huave dhe kontratat financiare të garancive, ajo është periudha kontraktuale për të cilën një entitet ka një detyrim kontraktual aktual për të zgjatur kreditin.

Të dhënat të përdorura për vlerësimin e parametrave të rrezikut të kreditit janë bazuar në historitë e të dhënave për shumë vite për huamarrësit tanë. Ndikimi i karakteristikave të rrezikut të veçanta të klientëve dhe faktorëve makroekonomikë në parametrat e zgjedhur përcaktohet përmes një analize regresioni. Proces i përzgjedhjes në disa etapa për faktorët makroekonomikë të relevancës, të cilët adresojnë përmasa të ndryshme të mjedisit ekonomik (performanca ekonomike, inflacioni, papunësia, ambienti i normave të interesit, forca e monedhës, çmimet e energjisë), është i bazuar në diskrucionin profesional, rëndësinë e tyre statistikore dhe relevancën ekonomike. Proces i përzgjedhjes validizohet çdo vit. Publikimet e Fondit Monetar Ndërkombëtar (FMN), Njësisë së Inteligjencës së Ekonomistit dhe Bankës Qendrore Europiane përdoren si burime të dhënash për të dhënat historike dhe parashikimet e faktorëve makroekonomikë të mëposhtëm të rëndësishëm: PBB, inflacioni, norma e papunësisë, norma e huasë, barazia e fuqisë blerëse, indeksi i çmimeve të gazit dhe naftës.

Për të vendosur parametrat ENM, llogaritet një vlerë mesatare e ponderuar me probabilitet mbi baza të skenarëve të ndryshëm për faktorët makroekonomikë.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)***Përlllogaritja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK) (vazhdon)***

Llogaritja e provizioneve për humbje është automatizuar dhe e bazuar në parametra për ekspozitat në Fazën 1 dhe Fazën 2, si dhe për ekspozimet individualisht të pa rëndësishme në Fazën 3. Provizionet për humbje për ekspozime individualisht të rëndësishme në Fazën 3 vlerësohen nga analistët e kreditit. Parashikimet aktuale makroekonomike nga Baza e të Dhënave të Parashikimit Ekonomik të IMF-së dhe Njësisë e Inteligjencës Ekonomike (NJIE) janë përdorur në përlllogaritjen e provizioneve për humbje. Parametrat llogariten duke ponderuar tre skenarët (bazë/negative/pozitive), me skenarin bazë normalisht të ponderuar në 50% dhe skenarët alternativë në 25%. Pesha më e madhe e skenarit negativ (40%) nga data e raportimit ka për qëllim të pasqyrojë situatën e përgjithshme ekonomike aktualisht të tensionuar.

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë (SICR)

Përdoret informacion sasior dhe cilësor për të përcaktuar nëse ekziston një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Testi sasior për SICR përbëhet nga një krahasim midis MPP-së së pritshme gjatë jetës së mbetur që nga data e raportimit dhe MPP-së së pritshme gjatë asaj periudhe kohore të mbetur në njohjen fillestare. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet se ekziston nëse diferenca midis këtyre dy MPP-ve kalon një faktor prej 2.5. Ky kufi vendoset nga Bordi Drejtues, bazuar në një analizë të të dhënave historike mbi karakteristikat e rrezikut të portofolit të kredisë. Në këtë rast, instrumenti financiar përkatës transferohet nga Faza 1 në Fazën 2. Në të kundërt, një transferim nga Faza 2 në Fazën 1 është e mundur pasi rreziku i kredisë shoqëruar nuk është më i ngritur ndjeshëm. Gjithashtu, kriteret cilësore përdoren për vendimet e SICR. Një transferim nga Faza 1 në Fazën 2 bëhet kur plotësohet një nga kriteret e mëposhtme:

- Pagesat kontraktuale janë të vonuara për më shumë se 30 ditë por jo më shumë se 90 ditë.
- Klasifikimi i kredisë si “i ristrukturuar” (rezistencë) në zbatim të politikave të brendshme (përshtatje e kushteve të kontraktuara).
- Klasifikimi i kredisë në klasat e rrezikut 6 ose 7, të cilat shoqërohen me rritje të rrezikut të kredisë.
- Njohja e një rritjeje të mundshme të rrezikut të kredisë bazuar në informacionin nga sistemi i paralajmërimit të hershëm.

Një kthim nga Faza 2 në Fazën 1 ndodh kur nuk ka pagesa të prapambetura për më shumë se 30 ditë dhe asnjë kriter tjetër i Fazës 2 nuk plotësohet. Ekspozimet e forta i nënshtrohen një periudhe prove shtesë dyvjeçare gjatë së cilës asnjë pagesë nuk mund të jetë e papaguar për më shumë se 30 ditë. Periudha fillon me ristrukturimin e kontratës. Nëse ka prova se kriteret SICR nuk plotësohen më, instrumenti transferohet përsëri në Fazën 1. Nëse një ekspozim është transferuar në Fazën 2 bazuar në një tregues cilësor, banka monitoron nëse ai tregues vazhdon të ekzistojë apo ka ndryshuar. Banka diskuton në baza mujore, nëpërmjet komitetit të treguesve të cilësisë së aktiveve, të gjitha rastet e identifikuara me SICR dhe në bazë të komenteve të monitorimit dhe ekzistencës së treguesve vendos klasifikimin e duhur të ekspozimeve.

Sistemi i klasifikimit të rrezikut

Sistemi i klasifikimit të rrezikut bazohet në eksperiencën shumë vjeçare në punën me klientët e vegjël dhe të mesëm dhe me njohuritë e gjera për arsyet e mospagesës. Sistemi i klasifikimit të rrezikut përbëhet nga karakteristikat cilësore dhe sasiorë të çdo klienti, të cilat janë të ponderuara sipas rëndësisë dhe ndikimit të tyre në veprimtarinë e biznesit, dhe rrjedhimisht në ecurinë e ekspozimit të kredisë. Si rezultat, llogaritet një pikë përfundimtare për çdo klient që varion nga 1 në 8, ku 6 dhe 7 konsiderohen si ngjarje të rritjes së rrezikut SICR dhe 8 nënkupton shkallën më të lartë të rrezikut. MPP-të specifike të vendit janë caktuar në shkallën për klasifikimin e rrezikut të brendshëm. Kjo rezulton në një ndarje të portofolit të kredisë në intervalet e paraqitura të MPP-së. Në këtë kontekst, klasat e rrezikut mund të mbivendosen për shkak të mjediseve të ndryshme të rrezikut të bankave individuale për sa i përket MPP-ve të caktuara. Ekspozimet e caktuara për klasat 6 dhe 7 të rrezikut korrespondojnë me kategorinë me performancë të dobët dhe konsiderohen të kenë rrezik më të lartë. Klasifikimi i rrezikut caktohet sipas një procesi vlerësimi të brendshëm për kapacitetin aktual të shlyerjes së ekspozimit të kredisë, bazuar në faktorë sasiorë dhe cilësorë.

Banka ka përafruar plotësisht përkufizimin e mospagimit me përkufizimin e aktiveve të zhvlerësuar. Përkufizimi i mospagesës që parashikohet më sipër zbatohet për të gjitha llojet e aktiveve financiare të Bankës.

Ekspozime të kredisë të zhvlerësuar

Nëse një ekspozim kredie konsiderohet i zhvlerësuar, ai transferohet në Fazën 3 në përputhje me rrethanat. Përkufizimi i zhvlerësimit sipas SNRF 9 korrespondon me përkufizimin e përdorur për portofolin e mospaguar në menaxhimin e rrezikut të brendshëm, si dhe me përkufizimin rregullator të mospagimit.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Ekspozime të kredisë të zhvlerësuar (vazhdon)**

Ky përkufizim i paracaktuar zbatohet për të gjitha ekspozimet që janë pjesë e portofolit të kredisë së bankës. Banka konsideron se një ekspozim është i zhvlerësuar nëse të paktën një nga kriteret e përcaktimit të mospagimit plotësohet dhe flukset e pritura të mjeteve monetare janë ndikuar negativisht në një masë të tillë që nuk mund të supozohet më ripagimi i plotë i të arkëtueshmeve.

Kur përcaktohen provizionet e humbjeve të Fazës 3, bëhet një dallim midis ekspozimeve kreditore individualisht të rëndësishme dhe individualisht të parëndësishme, kufiri është EUR 250,000 (për të gjitha ekspozimet ndaj një klienti). Për indikacionet e zhvlerësimit të ekspozimeve të rëndësishme, kryhet një vlerësim individual për të përcaktuar provizionet e humbjeve, duke marrë parasysh flukset hyrëse të pritshme të ponderuara sipas probabilitetit në skenarë të ndryshëm, duke përfshirë likuidimin e kolateralit. Për ekspozimet individualisht të parëndësishme, lejimet për humbje përcaktohen duke përdorur parametra për vlerësimin kolektiv të rrezikut të kredisë me modelin ECL. Kthimi i një ekspozimi nga Faza 3 në një fazë më të ulët është e mundur nëse klienti mund të shlyejë plotësisht borxhet e papaguara pa iu drejtuar realizimit të kolateralit. Huatë e pa ristrukturuara mund të riklasifikohen jo më shpejt se tre muaj pasi ato janë caktuar në Fazën 3 dhe është vendosur që aftësia e ripagimit të jetë përmirësuar. Huatë e ristrukturuara mund të riklasifikohen jo më shpejt se 12 muaj pasi ato janë caktuar në Fazën 3 dhe është vendosur që aftësia e ripagimit të jetë përmirësuar. Asnjë migrim ndërmjet fazave nuk është i mundur për ekspozimet POCl.

Ekspozimet të blera ose të krijuara me dëmtim kreditor

Në përputhje me SNRF-të, grupi kryen një njohje të veçantë të ekspozimeve POCl. Në modelin tonë të biznesit, blerja e ekspozimeve me dëmtim kreditor nuk lejohet. Për pasojë, ekspozitat POCl mund të lindin vetëm gjatë një negociate të re përmes modifikimit të konsiderueshëm të flukseve kesh të rëna dakord në kontratë. Për ekspozimet POCl, nuk krijohet asnjë rezervë për zhvlerësim në momentin e njohjes fillestare. Në periudha të mëvonshme, të gjitha ndryshimet në lidhje me humbjet e pritura gjatë periudhës së mbetjeve të mbetura (ECL për jetëgjatësi) njihen si një shpenzim në llogarinë e të ardhurave dhe raportohen përkatësisht si provision për humbje për këto ekspozime.

Ndryshimet në kushtet kontraktuale (modifikimet)

Ndryshimet në kushtet e kontratës së rënë dakord fillimisht për një ekspozim janë të mundshme, veçanërisht me synimin për të përmirësuar shanset e shlyerjes dhe, nëse është e mundur, për të shmangur mospagesën, hapjen e procedurave të falimentimit ose realizimin e garancive. Nëse vështirësi financiare identifikohen për klientin në kohën e modifikimeve, ato klasifikohen si një masë përballimi. Kjo ka një ndikim në klasifikimin e rrezikut, në fazën dhe kështu në rezervën e humbjes së llogaritur. Ne përdorim faktorë cilësorë dhe sasiorë për të përcaktuar ekzistencën e vështirësive financiare dhe ekzistencën e një modifikimi themelor të kushteve kontraktuale. Si një faktor sasior, vlera e tanishme neto e flukseve të parasë përcaktohet për të vlerësuar kushtet e ndryshuara të një ekspozimi (vlera test aktuale neto). Në rast të një ndryshimi të konsiderueshëm, kontrata origjinale nuk njihet më dhe një ekspozim i ri njihet me vlerën e drejtë në momentin e modifikimit. Në rast të një ndryshimi jo të konsiderueshëm, fitimi ose humbja njihet përmes pasqyrës së fitim-humbjeve.

Kredi të fshira

Kur një kredi nuk mund të paguhet, ajo fshihet kundrejt provizionit për humbje me të cilin ishte njohur fillimisht, duke patur informacion të mjaftueshëm që nuk kemi pritshmëri për pagesë. Shpenzimet direkte dhe indirekte të menaxhimit aktiv të ekspozimeve të kredisë që nuk janë fshirë duhet të jenë në proporcion me vlerën e ekspozimit të mbetur. Për ekspozimet e çdo madhësie, bankat realizojnë një vlerësim të veçantë të realizueshmërisë së arsyeshme të rikthimeve. Bazuar në vlerësimin, bankat mund të vendosin të fshijnë ekspozimin ose të vazhdojnë të menaxhojnë aktivisht ekspozimin për të lejuar një ripagim të mëtejshëm të kredisë. Një pjesë e ekspozimeve të fshira janë ende në ndjekje.

Rreziku i tregut

Rreziket e tregut përfshijnë rrezikun e humbjeve të mundshme nga zhvendosjet në çmimet e tregut, të tilla si këmbimi dhe normat e interesit ose parametra të tjerë që ndikojnë në çmimet. Banka menaxhon rreziket e tregut në mënyrë të tillë që ndikimi i tyre të jetë sa më i kufizuar nga perspektiva e përgjithshme e rrezikut. Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin e rrezikut. Në përputhje me strategjinë tonë të riskut, risku i valutës së huaj dhe risku i normës së interesit nuk mund të merren për qëllime spekulative. Derivatet e valutës së huaj dhe normës së interesit përdoren ekskluzivisht për mbrojtje ose qëllime likuiditeti.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i këmbimit valutor specifikon rrezikun e efekteve negative në rezultatet financiare të një institucioni të shkaktuar nga ndryshimi i normave të kursit të këmbimit, të cilat janë: 1. Rreziku i monedhës së pasqyrës së të ardhurave të Bankës; 2. Rreziku i monedhës së mjaftueshmërisë së kapitalit; 3. Rreziku i investimeve në monedhë të huaj (jo i aplikueshëm për Bankën).

Në parim, Banka nuk angazhohet në tregtimin e pronave dhe nuk hyn në ndonjë pozicion spekulativ në tregjet valutore me qëllim të gjenerimit të ardhurave shtesë potenciale. Prandaj, Banka është rreptësisht një institucion kredie jo-tregtare. Banka synon të mbyllë pozicionet valutore dhe të sigurojë që pozicioni i hapur i monedhës të mbetet në kufijtë konservator në çdo kohë.

Politika për Administrimin e Rrezikut të Këmbimit valutor dhe Rregullorja e Bankës Qendror për Administrimin e Rrezikut të Pozicionit të Hapur Valutor, kufizojnë rrezikun e këmbimit valutor duke përcaktuar kufijtë dhe faktorët e raportimit për pozicionet e hapura valutore në lidhje me kapitalin rregullator. Përgjashtimet nga kufijtë dhe shkaktarët e raportimit në politikë mund të miratohen vetëm nga Komiteti i Menaxhimit të Riskut të Grupit PC. Respektimi i limiteve të aprovuara të OCP-së rishikohet dhe monitorohet rregullisht nga Departamenti i Administrimit të Rrezikut. Normat zyrtare të këmbimit valutor për monedhat kryesore që përdoren në konvertimin e zërave të bilancit në valutë të huaj janë si më poshtë (në lekë:

	2024	2023
USD	94.26	93.94
EUR	98.15	103.88
GBP	118.16	119.47
CHF	104.27	112.1
CNY	12.91	13.21

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)**

Tabelat e mëposhtme paraqesin në mënyrë të përmbledhur aktivet dhe detyrimet e bankës në monedhë të huaj më 31 Dhjetor 2024 dhe 2023, të këmbyer në Lekë'ooo.

31 Dhjetor 2024	LEK	EUR	USD	Të tjera	Total
Aktive					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	2,389,839	5,370,853	332,863	-	8,093,555
Hua dhe paradhënie bankave	-	2,920,750	717,298	15,576	3,653,624
Letra me vlerë me kosto të amortizuar (KA)	2,694,819	-	-	-	2,694,819
Hua dhe paradhënie klientëve	14,947,497	17,491,151	314,703	-	32,753,351
Aktive të tjera financiare	72,557	80,191	34,882	-	187,630
Totali i aktiveve financiare	20,104,712	25,862,945	1,399,746	15,576	47,382,979
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	39,260	5,888	-	-	45,148
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	286,605	2,872,894	0	0	3,159,499
Detyrime ndaj klientëve	15,594,973	18,692,387	1,399,935	10,535	35,697,830
Fonde të tjera të marra hua	-	2,951,151	-	-	2,951,151
Detyrime të tjera financiare	166,433	336,874	9,390	18	512,715
Borxhi i varur	0	1,188,652	0	0	1,188,652
Totali i detyrimeve financiare	16,048,011	26,041,958	1,409,325	10,553	43,509,847
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	-	39,280	5,889	-	45,169
Pozicioni valutor në bilanc, neto	4,095,961	(212,405)	(15,468)	5,023	3,873,111
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit					
Angazhimet e kredisë	898,171	1,888,157	1,875	-	2,788,203
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	-	-	-	-
Jashtë bilancit - garancitë bankare	561,553	684,267	75,408	-	1,321,228
Totali i angazhimeve të kredisë	1,459,724	2,572,424	77,283	-	4,109,431

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)

31 Dhjetor 2023	LEK	EUR	USD	Të tjera	Total
Aktive					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,859,452	8,004,427	327,926	-	10,191,805
Hua dhe paradhënie bankave	450,128	2,634,558	931,953	8,124	4,024,763
Letra me vlerë me kosto të amortizuar (KA)	2,871,917	-	-	-	2,871,917
Hua dhe paradhënie klientëve	12,812,089	13,787,408	213,699	-	26,813,196
Aktive të tjera financiare	30,123	130,353	17,091	-	177,566
Totali i aktiveve financiare	18,023,708	24,556,745	1,490,669	8,124	44,079,247
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	51,940	86,648	-	138,588
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	-	2,784,221	-	-	2,784,221
Detyrime ndaj klientëve	13,479,543	17,365,436	1,564,623	5,936	32,415,538
Fonde të tjera të marra hua	-	3,412,262	-	-	3,412,262
Detyrime të tjera financiare	308,936	185,890	16,557	18	511,400
Borxhi i varur	-	749,186	-	-	749,186
Totali i aktiveve financiare	13,788,479	24,496,995	1,581,180	5,954	39,872,607
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	51,900	86,220	-	-	138,120
Pozicioni valutor në bilanc, neto	4,235,230	59,751	(90,511)	2,170	4,206,639
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit					
Angazhimet e kredisë	870,351	1,589,476	127,025	-	2,586,852
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	-	2,144	-	2,144
Jashtë bilancit - garancitë bankare	471,493	592,667	56,364	-	1,120,524
Totali i angazhimeve të kredisë	1,341,844	2,182,143	185,533	-	3,709,520

Analiza e ndjeshmërisë së Bankës merr në konsideratë lëvizjet historike të kurseve të këmbimit për një periudhë 10 vjeçare në LEK kundrejt monedhave të huaja, Euro dhe USD. Në vijim të goditjeve të llogaritura historike dhe ndikimit përkatës financiar në bazë të pozicioneve të hapura valutore të Bankës, ndjeshmëria ndaj rrezikut të kursit të këmbimit matet dhe raportohet tek drejtuesit kryesor dhe përfshihet në llogaritjet ICAAP. Kjo analizë bazohet në metodat statistikore dhe paraqet vlerësimin efekteve të drejtimit të bankës për ndryshimet e arsyeshme të mundshëm të kursit të këmbimit.

Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun e këmbimit valutor tregon ndikimin që një goditje historike ekstreme e kursit të këmbimit do të kishte në bankë duke pasur parasysh ekspozimin e rrezikut aktual të këmbimit valutor. Llogaritja e ndikimit të tillë në bazë të dhënave më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 (sipas skenarit standard) paraqitet si më poshtëm:

Monedha	Goditje historike 2024	Goditje historike 2023	Efkti në fitim ose humbje	
			31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
EUR	2.05%	1.93%	(3,361)	(2,039)
USD	2.99%	4.68%	(122)	(206)
Total			(3,482)	(2,245)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)**

Goditja e kursit të këmbimit përcaktohet si më poshtë:

- Për një periudhë prej dhjetë vjetësh, listohen kurset ditore të këmbimit për secilin çift palë të monedhave. Çiftet e monedhave janë monedha funksionale të bankës (LEK) kundrejt secilës prej monedhave të huaja të OCP të bankës. Ndryshimi i vjetër (pra periudha e mbajtjes = një vit) identifikohet si lëvizje, e shprehur në përqindje, të kursit të këmbimit të secilës prej monedhave të huaja.
- Ndikimi i fitimit ose humbjes për çdo OCP të bankës llogaritet për çdo ndryshim të njëkohshëm nga viti në vit (duke shumëzuar për çdo monedhë OCP me çdo ndryshim të kursit të këmbimit çdo vit).
- Janë marrë lëvizjet e njëkohshme të kursit të këmbimit valutor të gjitha monedhave që çojnë në ndikimin më të madh të humbjeve të agregatit 1 në përqindje.

Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun e monedhës merret duke shumëzuar secilin OCP me goditjen e kursit përkatës të kursit të këmbimit dhe këto rezultate janë agreguar, pra ndikimet pozitive dhe negative janë netuar.

Rreziku i normës së interesit

Rreziku u normës së interesit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht në vlerën ekonomike të Bankës dhe në të ardhurat e saj nga interesi dhe eventualisht në kapital. Ndryshimet në normat e interesit të tregut mund të prekin bankën direkt, në aspektin e pozicioneve të bilancit të indeksuar sipas normave referencë të tregut (d.m.th. huat e klientëve me norma interesi variabël të indeksuara me TRIBOR 12M, me norma Bono Thesari 12M dhe LIBOR 12M, ose fonde të huazuara në EUR të indeksuara me EURIBOR 6M dhe 12M). Edhe pozicione të tjera mund të preken, në varësi të vendimit për vendosjen e çmimi, vendim ky që pasqyron dinamikat e tregut.

Banka nuk synon të gjenerojë fitime nëpërmjet spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, ajo synon të sigurojë që struktura e normës së interesit të jetë e balancuar në mënyrë të mjaftueshme për të gjitha afatet e maturimit duke qëndruar brenda kufijve të përcaktuar në Politikën për Administrimin e Rrezikut të Interesit dhe në Udhëzimin e Bankës Qendrore për Administrimin e Rrezikut të Normës së Interesit. Banka e arrin këto duke përshtatur profilet e ri-çmimit midis aktiveve dhe detyrimeve. Banka i monitoron ndryshimet në normën e interesit me anë të dy dimensioneve, atë të ndikimit të vlerës ekonomike dhe atë të orientuar ndaj P&L. Pasuritë dhe detyrimet shpërndahen në grupe kohore sipas kushteve kontraktuale, duke agreguar kështu kontratat individuale në grupe homogjene.

1) Perspektiva ekonomike – rreziku i ndryshimeve në normën e interesit që sjell humbje në vlerën aktuale të gjitha pozicioneve të ndjeshme të normës së interesit. Rreziku i vlerës ekonomike matet me anë të ndikimit të vlerës ekonomike i cili përfaqëson ndryshimin në vlerën aktuale të ardhurave të Bankës në të ardhmen gjë e cila do të shkaktonte një goditje në normën e interesit. Rreziku i vlerës ekonomike ka një perspektivë më afatgjatë dhe për këtë arsye, identifikon rrezikun që shkaktohet nga mospërputhjet e ndryshimeve të çmimeve në një perspektivë afatgjatë. Përmasa e ndikimit të vlerës ekonomike varet nga struktura e rivendosjes së çmimeve dhe karakteristikat e aktiveve të ndjeshme të interesit dhe detyrimet, si edhe ndryshimi i parashikuar i normës së interesit.

2) Perspektiva e fitimeve – rreziku i ndryshimeve në normën e interesit që shkakton humbje në përfitim dhe humbje paraqiten në bilanc brenda një afati të caktuar. Rreziku i fitimeve të interesit llogaritet se si ndryshimet në normën e interesit mund të ndikojnë përfitimet për Bankën, përgjatë një harku kohor të përcaktuar, duke pasur në konsideratë strukturën e saj aktuale të rivendosjes së çmimeve. Kjo matet me anë të ndikimit të përfitimeve të interesit, që paraqet ndryshimin në të ardhurat e interesit neto përgjatë një periudhe kohore një-vjeçare, me peshë edhe në ndikimin e ndryshimit të vlerës së drejtë të instrumenteve financiarë.

Të dyja analizat realizohen duke përdorur një goditje të menjëhershme (ndryshimi paralel i kurbës së yield-it) mjaft e lartë për të mbuluar skenarë të ndryshëm të luhatjeve të kurbës së yield-eve; kjo bëhet për të gjitha monedhat përkatëse të rrezikut të normës së interesit. Vetëm duke vlerësuar të dy treguesit njëkohësisht (afatgjatë dhe afatshkurtër), mundësohet përcaktimi i plotë i objektivit të ekspozimit ndaj rrezikut të normës së interesit. Gjithashtu, përveç përdorimit të shpeshtë të normave të interesit të Euros (Eur) dhe Dollarit Amerikan (USD) si prag, përdoren edhe norma të tjera të interesit sipas tregut. Duke marrë parasysh strukturat e aktiveve dhe detyrimeve të përcaktuara në LEK, EURO dhe USD më 31 dhjetor 2024 dhe 2023, si dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normave të interesit në aktivet dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë:

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)

Boshllëku i ndjeshmërisë së interesit në LEK Më 31 Dhjetor 2024		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë se 5 Vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Totali jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktive									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	1,532,221
Balancat me Bankën Qendrore		857,697	-	-	-	-	-	857,697	-
Llogari rrjedhëse me bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe tituj të treg	Fiks Var.	1,888,311	337,918	460,733	15,995	-	-	2,702,957	(4,825)
		-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks Var.	409,553	2,317,634	2,108,011	218,893	118,295	55,145	5,227,531	-
		939,473	4,574,779	4,725,795	182,366	214,898	163,910	10,801,222	-
Zëra jashtë bilancit		28,836	374,843	490,060	-	-	-	893,739	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Aktive gjithsej		4,123,870	7,605,174	7,784,599	412,254	333,193	219,055	20,483,146	1,527,396
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga bankat		287,368	-	-	-	-	-	287,368	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		4,262,905	1,283,080	752,224	1,212,892	1,993,957	-	9,505,057	98,195
Depozita nga klientët		352,062	909,025	2,654,397	1,398,861	744,017	31,552	6,089,915	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit		-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		39,280	-	-	-	-	-	39,280	-
Detyrime gjithsej		4,941,615	2,192,105	3,406,621	2,611,753	2,737,974	31,552	15,921,620	98,195
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI		(817,746)	5,413,069	4,377,979	(2,194,499)	(2,404,781)	187,502	4,561,525	-
Boshllëku i ndjeshmërisë së interesit në EURO Më 31 Dhjetor 2024		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë se 5 Vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Totali jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktive									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	818,749
Balancat me Bankën Qendrore		4,552,328	-	-	-	-	-	4,552,328	-
Llogari rrjedhëse me bankat		1,559,738	-	-	-	-	-	1,559,738	257,573
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		1,119,354	-	-	-	-	-	1,119,354	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks Var.	352,681	1,743,484	1,761,735	241,324	119,000	11,030	4,229,254	-
		1,699,150	5,731,808	6,439,781	391,511	356,238	236,149	14,854,637	-
Zëra jashtë bilancit		123,103	785,122	974,925	-	-	-	1,883,149	-
Aktive të tjera financiare		39,260	-	-	-	-	-	39,260	-
Aktive gjithsej		9,445,614	8,260,414	9,176,441	632,835	475,238	247,179	28,237,720	1,076,322
Detyrime									
Llogari rrjedhëse nga bankat		237,632	1,209,252	1,523,538	525,650	5,692	-	3,501,764	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		4,981,384	1,482,418	999,276	1,727,142	3,060,766	-	12,250,997	40,497
Depozita nga klientët		548,004	1,736,467	2,851,860	832,200	376,256	107,042	6,451,830	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
		269,890	2,226,613	1,298,028	103,268	240,675	380,770	4,519,243	-
Zëra jashtë bilancit		-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		5,889	-	-	-	-	-	5,889	-
Totali i detyrimeve		6,042,799	6,654,750	6,672,702	3,188,260	3,683,389	487,812	26,729,723	40,497
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI		3,402,805	1,605,663	2,503,738	(2,555,426)	(3,208,151)	(240,633)	1,507,997	-

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)
Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)

Boshllëku i ndjeshmërisë së interetit në USD Më 31 Dhjetor 2024	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë se 5 Vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interetit	Nuk ka ndjeshmëri të interetit
Aktive								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	118,861
Balancat me Bankën Qendrore	190,324	-	-	-	-	-	190,324	23,696
Llogari rrjedhëse me bankat	717,298	-	-	-	-	-	717,298	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks Var.	880	150,754	4,053	520	430	156,638	-
Zëra jashtë bilancit	5,034	38,921	119,944	1,308	1,266	19	166,491	-
Aktive të tjera financiare	-	-	1,872	-	-	-	1,872	-
	5,888	-	-	-	-	-	5,888	-
Aktive gjithsej	919,424	189,675	125,869	1,828	1,696	19	1,238,511	142,557
Detyrime								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	435,304	241,483	48,778	42,394	-	-	767,958	7,433
Depozita nga klientët	134,305	76,845	37,073	122,734	61,020	-	631,977	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime gjithsej	569,609	318,328	85,851	165,128	61,020	-	1,399,935	7,433
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI	349,816	(128,652)	(159,983)	(163,300)	(59,324)	18	(161,424)	-

Boshllëku i ndjeshmërisë së interetit në LEK Më 31 Dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë se 5 Vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interetit	Nuk ka ndjeshmëri të interetit
Aktive								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	1,709,281
Balancat me Bankën Qendrore	8,438,138	-	-	-	-	-	8,438,138	44,386
Llogari rrjedhëse me bankat	2,765,732	-	-	-	-	-	2,765,732	572,359
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks Var.	1,642,755	706,876	372,833	175,476	-	2,897,940	(16,689)
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks Var.	1,167,423	-	-	-	-	1,167,423	-
Zëra jashtë bilancit	830,703	3,424,274	4,194,932	551,173	418,142	68,145	9,487,369	-
Aktive të tjera financiare	1,894,634	7,730,544	8,755,201	225,408	336,908	198,478	19,141,173	-
	295,956	1,157,179	1,125,500	-	-	-	2,578,635	-
	138,588	-	-	-	-	-	138,588	-
Aktive gjithsej	17,173,929	13,018,873	14,448,466	952,057	755,050	266,623	46,614,998	2,309,337
Detyrime								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	2,808,678	645,264	531,367	19,172	-	4,004,481	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	557,689	1,869,467	4,297,544	2,273,208	31,654	-	9,029,562	12,912,687
Depozita nga klientët	1,173,622	1,739,337	5,318,617	1,733,303	784,162	90,119	10,839,160	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks Var.	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit	376,501	2,778,093	48,772	43,122	113,463	14,857	3,374,808	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
	138,120	-	-	-	-	-	138,120	-
Detyrime gjithsej	2,245,932	9,195,575	10,310,197	4,581,000	948,451	104,976	27,386,131	12,912,687
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI	14,927,997	3,823,298	4,138,269	(3,628,943)	(193,401)	161,647	19,228,867	-

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)

Boshllëku i ndjeshmërisë së interesit në EUR Më 31 Dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktive								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	509,439
Balancat me Bankën Qendrore	7,494,988	-	-	-	-	-	7,494,988	-
Llogari rrjedhëse me bankat	1,833,781	-	-	-	-	-	1,833,781	572,359
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	717,187	-	-	-	-	-	717,187	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks	369,890	1,417,875	2,060,764	282,781	158,693	33,673	4,323,676
	Var.	1,195,112	4,619,260	4,223,368	128,927	191,963	121,410	10,480,040
Zëra jashtë bilancit	264,732	631,333	689,076	-	-	-	1,585,141	-
Aktive të tjera financiare	51,940	-	-	-	-	-	51,940	-
Aktive gjithsej	11,927,630	6,668,468	6,973,208	411,708	350,656	155,083	26,486,753	1,081,798
Detyrime								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	2,808,678	645,264	531,367	19,172	-	4,004,481	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	379,589	1,272,417	2,925,033	1,525,680	-	-	6,102,719	7,123,950
Depozita nga klientët	475,277	606,525	2,334,885	551,097	306,421	31,434	4,305,639	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	376,501	2,778,093	48,772	43,122	113,463	14,857	3,374,808
Zëra jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	86,220	-	-	-	-	-	86,220	-
Detyrime gjithsej	1,317,587	7,465,713	5,953,954	2,651,266	439,056	46,291	17,873,867	7,123,950
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI	10,610,043	(797,245)	1,019,254	(2,239,558)	(88,400)	108,792	8,612,886	-

Boshllëku i ndjeshmërisë së interesit në USD Më 31 Dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vjet	2-5 Vjet	Më shumë sesa 5 Vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktive								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	91,592
Bilance me Bankën Qendrore	191,948	-	-	-	-	-	191,948	44,386
Llogari rrjedhëse me bankat	931,951	-	-	-	-	-	931,951	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks	489	20,490	5,441	-	-	26,420	-
	Var.	11,328	174,226	6,910	1,368	2,140	205	196,177
Zëra jashtë bilancit	-	125,726	1,144	-	-	-	126,870	-
Aktive të tjera financiare	86,648	-	-	-	-	-	86,648	-
Aktive gjithsej	1,222,364	320,442	13,495	1,368	2,140	205	1,560,014	135,978
Detyrime								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	7,861	26,394	60,687	63,288	31,654	-	189,884	625,229
Depozita nga klientët	217,235	70,364	360,180	98,605	17,733	-	764,117	-
Kredi dhe borxh i varur	Fiks	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime gjithsej	225,096	96,758	420,867	161,893	49,387	-	954,001	625,229
Pozicioni i hapur i boshllëkut të ndjeshmërisë së NI	997,268	223,684	(407,372)	(160,525)	(47,247)	205	606,013	-

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Rreziku i këmbimit valutor (vazhdon)**

Tabela më poshtë paraqet një përmbledhje të ndikimeve mbështetur në analizat e brendshme dhe metodologjinë e zbatuar për përcaktimin e rrezikut të normës së interesit. Analiza dhe përlogaritjet bëhen për të përcaktuar nga ana sasiore efektin e lëvizjeve të normave të interesit në vlerën ekonomike dhe fitimet e interesit për periudhën kohore 12-mujore dhe, rrjedhimisht, për të analizuar dhe lehtësuar rreziqet përkatëse, duke përmirësuar strukturën e çmimeve, kur kjo është e mundur. Duke marrë në konsideratë strukturat e aktivitetit dhe detyrimeve në EURO dhe USD më 31 dhjetor 2024 dhe 2023, si dhe duke supozuar një ndryshim paralel të normës së interesit për +/-200 bp në aktivet dhe detyrimet që janë të ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë, në bazë të efekteve të fitimeve të interesit, ku shifrat negative paraqesin humbjet e mundshme dhe rënien e kapitalit neto.

Efekti i parashikuar i të ardhurave	2024		2023	
	+200 bp	-200 bp	+200 bp	-200 bp
Ndryshimi: normat e tregut në LEK	100,004	(109,074.4)	(41,100)	41,375
Ndryshimi: normat e tregut në EUR	249,069	(271,300.8)	59,556	(60,875)
Ndryshimi: normat e tregut në USD	11,199	(11,629.1)	13,274	(13,771)
Efekti gjithsej (me taksa)	360,272	(392,004)	31,729	(33,270)
Si % e kapitalit	6.5%	-7%	0.6%	-0.7%

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është përcaktuar si paaftësia e mundshme e bankës për të përmbushur plotësisht ose në kohë detyrimet aktuale dhe të ardhshme të saj. Prandaj banka duhet të ruajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide për të plotësuar detyrimet e saj, edhe në rrethana potenciale të jashtëzakonshme. Administrimi i rrezikut të likuiditetit përfshin edhe perspektivën afatgjatë (strukture), të përcaktuar si rreziku i likuiditetit. Rreziku i likuiditetit është gjithashtu rreziku që financimi shtesë nuk mund të merret, ose mund të rimerret në norma interesi tregu më të larta. Ai mund të shkaktohet nga ç'rregullimi i tregut ose përkeqësimi i huas e cila mund të bëjë që disa fonde financimi mos të jenë të disponueshme.

Për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun e likuiditetit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe administron aktivet me kujdes likuiditeti, duke ruajtur një gjendje mjete monetare dhe të ngjashme të mjaftueshme për të plotësuar kërkesat e menjëhershme për përmbushje detyrimi. Banka synon të ruajë pozitiv gap-in e maturimit kumulativ të pritshëm, për të paktën në një periudhë 90 ditore (periudha e mbijetesës 90 ditore, është një limit për skenarin standard dhe parashikim për skenarët e zgjatur, siç përcaktohet në Politikën e Administrimit të Likuiditetit). Në dhjetor 2024, periudha e mbijetesës së Bankës për të gjitha monedhat llogaritet në total mbi 360 ditë.

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet dhe detyrimet financiare sipas maturimit kontraktor në datën e raportimit, ose sipas maturitetit të pritshëm.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i likuiditetit (vazhdon)

31 Dhjetor 2024	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive						
Mjete monetare dhe Balance me Bankën Qendrore	8,093,555	-	-	-	-	8,093,555
Letra me vlerë të investimeve me KA	1,598,008	597,169	306,086	193,554	-	2,694,817
Të arkëtueshme nga bankat e tjera	3,653,624	-	-	-	-	3,653,624
Hua dhe paradhënie klientëve	290,266	3,907,039	4,178,840	13,149,630	11,227,578	32,753,354
Aktive të tjera financiare	254,465	-	-	-	-	254,465
Totali	13,889,918	4,504,208	4,484,926	13,343,184	11,227,578	47,449,815
Detyrime						
Detyrime ndaj bankave të tjera	95,541	1,136,831	1,435,953	491,175	-	3,159,499
Llogaritë e klientit - Privat	9,270,685	1,923,050	4,055,419	4,387,730	11,885	19,648,768
Llogaritë e klientit - Biznes	13,826,763	1,177,836	553,356	491,108	-	16,049,062
Fonde të tjera të marra hua	98	495,072	373,606	1,582,891	499,483	2,951,151
Borxhi i varur	-	10,852	-	-	1,177,800	1,188,652
Angazhimet e kredisë bruto	2,788,203	-	-	-	-	2,788,203
Garancitë financiare	1,321,228	-	-	-	-	1,321,228
Detyrime të tjera financiare	547,815	-	-	-	-	547,815
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	27,850,333	4,743,641	6,418,334	6,952,904	1,689,168	47,654,378
Boshllëku i likuiditetit nga instrumentet financiare	(13,960,414)	(239,432)	(1,933,407)	6,390,281	9,538,410	(204,562)

31 Dhjetor 2023	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive						
Mjete monetare dhe ekuivalente të tyre	10,191,805	-	-	-	-	10,191,805
Letra me vlerë të investimeve me KA	1,098,744	981,425	488,803	302,944	-	2,871,917
Hua dhe paradhënie klientëve	581,354	4,833,704	6,656,053	10,080,039	4,662,046	26,813,196
Aktive të tjera financiare	177,566	-	-	-	-	177,566
Totali	12,049,469	5,815,129	7,144,856	10,382,983	4,662,046	40,054,484
Detyrime						
Detyrime ndaj bankave të tjera	-	1,934,674	849,547	-	-	2,784,221
Llogaritë e klientit - Privat	8,269,748	1,605,663	3,128,932	3,832,113	3,991	16,840,446
Llogaritë e klientit - Biznes	14,211,042	198,822	433,829	731,399	-	15,575,092
Fonde të tjera të marra hua	-	282,619	211,470	2,823,737	94,436	3,412,262
Borxhi i varur	-	22,026	-	-	727,160	749,186
Angazhimet e kredisë bruto	2,586,852	-	-	-	-	2,586,852
Garancitë financiare	1,122,668	-	-	-	-	1,122,668
Detyrime të tjera financiare	511,400	-	-	-	-	511,400
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	26,701,710	4,043,804	4,623,778	7,387,249	825,587	43,582,127
Boshllëku i likuiditetit nga instrumentet financiare	(14,652,241)	1,771,325	2,521,078	2,995,734	3,836,459	(3,527,643)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)**Rreziku i likuiditetit (vazhdon)**

Për të matur rrezikun e likuiditetit afatshkurtër, Banka përdor si bazë të dhënat kontraktuale të likuiditetit dhe rregullimet bëhen sa herë që nuk është praktike të zbatohet maturiteti kontraktual nga perspektiva e rrezikut të likuiditetit. Rregullimet bëhen kur llogaritet treguesi i likuiditetit të mjaftueshëm (SLI), periudha e mbijetesës dhe testet e stresit siç përcaktohet në Modelin e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Modeli LRM), miratuar dhe zbatuar në nivel Grupi. Rregullimet bëhen përmes zbatimit të supozimeve të caktuara që i transformojnë maturimet kontraktuale të aktiveve tejet likuide, flukset e brendshme dhe detyrimet që duhet të paguhën në periudhën e testuar në maturime që supozohet se përshkruajnë sjelljen e tyre në rast se skenarët e përcaktuar materializohen. Supozimet janë zgjedhur me qëllim që të jenë të kujdesshëm bazuar në analiza historike, rregullore, baza teorike, kërkesa operationale dhe menaxherë rreziqesh e në mendimet e ekspertëve.

Në vijim të sa më sipër, depozitat rrjedhëse dhe depozitat e kursimit klasifikohen si depozita të cilat do të likuidohen në momentin e paraqitjes së kërkesës dhe në afatin e maturimit brenda një muaji. Për rrjedhojë, gap-i kontraktor i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj rezulton negativ. Megjithatë mundësia që këto vlera të mëdha të depozitave të klientëve, që arrijnë afërsisht 57% të totalit të depozitave, do të largohen nga Banka brenda një periudhe 1 muaj apo edhe 12 muaj, është shumë e vështirë dhe nuk është evidentuar historikisht. Duke zbatuar Modelin LRM, llogaritë rrjedhëse dhe ato të kursimit zbriten në afate të ndryshme kohore duke zbatuar normat e ndryshme të daljes, siç ka rezultuar nga analizat historike për një periudhë më mbi 10 vjeçare (duke përfshirë krizat financiare të vitit 2008) dhe duke trajtuar edhe rreziqet e mundshme në lidhje me përqendrimin e depozitave (në varësi të depozituesve të mëdhenj). Në vijim, normat e daljeve 1 muaj ndryshojnë nga 9%, në 12% dhe 32% (për kategoritë me risk të lartë), respektivisht për skenarët standardë dhe të stresit, duke qenë më të larta se çdo evidencë historike. Në çdo rast ku këto të mos jenë të mjaftueshme ose nëse vlerësohet rritje e rrezikut të përqendrimit, Banka duhet të rregullojë/rrisë normat përkatësisht në përputhje me kufijtë përkatës.

Përveç kësaj, Banka mban një portofol të aktiveve financiare shumë të tregtueshme që mund të likuidohen lehtësisht ose përdoren nën një mekanizëm repo, si mbrojtje nga çdo ndërprerje e paparashikuar e flukseve të mjeteve monetare. Nga pikëpamja e menaxhimit të likuiditetit, këto aktive klasifikohen në shportën e parë të maturimit dhe prandaj sigurojnë një fond rezervë në rast të flukseve në dalje të papritura. Në anën tjetër, Banka ka vendosur marrëdhënie me homologët vendas dhe ndërkombëtarë, si dhe me INF të ndryshme, në lidhje me çdo nevojë për sigurimin e fondeve në tregun e parasë ose me aksesin në alternativa financimi me afat më të gjatë, bazuar në parashikimet e likuiditetit të kryera çdo muaj. Strategjia e depozitave mbetet fokusi kryesor i Bankës, me qëllim sigurimin e fondeve të qëndrueshme dhe të diversifikuara nga klientët kryesorë të synuar, me qëllim mbulimin e flukseve në dalje të pritshme, si dhe për të mbështetur rritjen. Menaxhimi i Rrezikut të Likuiditetit bazohet dhe mbështetet nga një kuadër i hartuar mirë për administrimin e rrezikut, e përbërë nga Strategjia e Likuiditetit, Politikat dhe Procedurat për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit (përfshirë Modelin LRM), Plani për sigurimin e likuiditetit në rast emergjence, Plani i Rimëkëmbjes, strukturat e specializuara përgjegjëse dhe komitetet drejtuese (Komiteti i Aktivit dhe Pasivit – ALCO dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut – RMCO). Departamenti i Menaxhimit të Bankës monitoron administrimin e rrezikut të likuiditetit dhe të gjithë raporteve përkatës të likuiditetit të Bankës kundrejt kërkesave të brendshme dhe rregullatorë çdo ditë, çdo javë dhe çdo muaj. Si rrjedhojë, Drejtimi beson se gap-i i likuiditetit afatshkurtër po menaxhohet përkatësisht.

6. Administrimi i kapitalit

Objektivat e Bankës për administrimin e kapitalit, i cili është koncepti më i gjerë se kapitali aksionar në paraqitjen e bilancit, janë:

- të respektojë kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- të ruajë dhe të mbrojë aftësinë e bankës për të vazhduar aktivitetin në mënyrë që mund të vazhdojë kështu të gjenerojë të ardhura për aksionerët dhe fitime për grupet e tjera të interesit; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktivitetit të saj të biznesit.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo ditë nga drejtimi i bankës, duke përdorur teknika në bazë të udhëzimeve që janë zhvilluar nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Evropian, të cilat zbatohen nga Banka e Shqipërisë për qëllime mbikëqyrëse. Informacioni i kërkuar paraqitet çdo tremujor pranë Bankës së Shqipërisë. Banka e Shqipërisë kërkon që Banka ose Grupi Bankar duhet të: (a) ruajë një nivel minimal të kapitalit rregullator prej LEK 1 miliard, si dhe (b) të ruajë një raport të totalit të kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me risk (Raporti Bazeli II) në nivelin ose mbi nivelin minimal prej 12%. Gjithashtu, banka garanton se do të përmbushë në çdo kohë kërkesat shtesë për kapitalin, sipas ICAAP local raportuar pranë Bankës Qendrore, si edhe mbrojtësit makro të zbatueshëm, sipas rregullores përkatëse dhe Vendimeve të Guvernatorit.

6. Administrimi i kapitalit (vazhdon)

Kapitali rregullator është kapitali i Bankës, i llogaritur sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë, për të mbuluar rrezikun e kredisë, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregullator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka llogarit kapitalin rregullator si shuma e kapitalit të nivelit T1 bazë dhe kapitalit të nivelit T2 shtesë duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përshkruara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë. Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara me rrezikun si shuma e elementeve në vijim:

- Zërat e ekspozimeve dhe ekspozimet e mundshme të ponderuara për kredinë, ose rrezikun e kundërpalës;
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet e tregut; dhe
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet operationale.

Tabela e mëposhtme paraqet në mënyrë të përmblëdhur përbërjen e kapitalit rregullator dhe raportet e Bankës për vitet e mbyllur më 31 Dhjetor 2024 dhe 2023. Gjatë këtyre dy viteve, banka ka respektuar të gjitha kërkesat e jashtme të kapitalit. Duhet të theksohet se shumat në vijim janë të bazuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë dhe nuk bien dakord domosdoshmërisht për shumat e paraqitura në këto pasqyra financiare:

Kapitali i Nivelit 1	2024	2023
Kapitali aksioner	5,711,469	5,711,469
Rezerva statutore	725,853	717,165
Fitimet/(humbjet) statutore të akumuluar	(2,060,801)	(2,196,263)
Aktive jo-materiale statutore	(4,084)	(4,806)
Totali i kapitalit bazë të kualifikuar Niveli 1	4,372,437	4,227,565
Kapitali Niveli 2		
Borxhi i varur	1,177,800	750,345
Detyrime të tjera	-	-
Totali i kapitalit bazë të kualifikuar Niveli 2	1,177,800	750,345
Totali i kapitalit rregullator	5,550,237	4,977,910
Totali i aktiveve të ponderuara me risk	30,447,270	23,622,565
Aktive të ponderuara me risk:		
Në bilanc	26,201,647	20,135,972
Jashtë bilancit	1,347,841	1,111,255
Aktive e rrezikut për rrezikun operacional	2,756,807	2,375,273
Aktivitet e rrezikut për rrezikun e tregut	140,975	-
Totali i aktiveve të ponderuara me risk	30,447,270	23,622,500
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit Niveli 1	14.36%	17.90%
Totali i raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit	18.23%	21.07%

Mjaftueshmëria e kapitalit monitorohet në mënyrë plotësuese duke përdorur një metodë uniforme për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit në të gjithë grupin ProCredit në përputhje me udhëzimet e Komitetit të Bazelit (Bazel III). Administrimi dhe menaxhimi i kapitalit të Bankës rregullohet nga Politika e Bankës për Menaxhimin e Kapitalit dhe Politika e Bankës mbi Kapacitetin e Mbajtjes së Rrezikut (ICAAP). Raporti i kapitalit rregullator dhe raporti i kapitalit sipas Bazel III, nxitësit e raportit të levave Niveli 1 dhe kufiri monitorohen çdo muaj nga Komiteti i Bankës për Administrimin e Rrezikut/Komiteti i Administrimit të Rrezikut, si edhe raportohen në strukturat përkatëse të Grupit.

ICAAP - Perspektiva ekonomike

Përveç nga sa u tha më sipër, çka synon të sigurojë që Banka mund të përmbushë të gjitha detyrimet rregullatore dhe ato të jashtme si dhe kërkesat e brendshme që rrjedhin prej kësaj, në mënyrë të vazhdueshme përgjatë horizontit afatmesëm (këndvështrimi normativ), Banka e plotëson ICAAP-in (Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVBKM)) edhe me një këndvështrim ekonomik. Këndvështrimi ekonomik shërben kryesisht për të ruajtur të sigurt thelbin ekonomik të bankës në periudhën afatgjatë. Vlerësimi pritet të mbulojë universin e plotë të atyre rreziqeve që mund të kenë një ndikim material në pozicionin e kapitalit nga këndvështrimi ekonomik. Për identifikimin dhe përcaktimin sasior të rreziqeve si dhe për veçimin e kapitalit të brendshëm për humbje të pritshme (për aq sa këto nuk merren në konsideratë në përcaktimin e kapitalit të brendshëm) si dhe humbjet e papritura, përdoren proceset dhe metodologjitë e veta.

6. Administrimi i kapitalit (vazhdon)

ICAAP - Perspektiva ekonomike(vazhdon) Metodat që përdoren për të llogaritur vlerën e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rrezikun e ndryshme ndaj të cilëve ekspozohet banka, mbështeten në modele statistikore, për aq sa këto modele janë të disponueshme. Për secilën kategori rreziku, kapitali ekonomik që kërkohet për të mbuluar nivelin aktual të rrezikut që lind në një mjedis normal operimi (skenari standard) llogaritet në bazë mujore. Kërkesat ekonomike për kapital, më pas, krahasohen me burimet e disponueshme për mbulimin e rrezikut.

Konceptet e mëposhtme janë përdorur për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të rrezikut:

- Rreziku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë migrimi të përditësuar rregullisht për portofolin e kredisë, llogaritet niveli historik i humbjeve dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat e humbjeve historike në kategori të ndryshme vonesh aplikohen për portofolin e kredisë për të llogaritur humbjet e mundshme të kredisë dhe rrjedhimisht nevojitet kapitali ekonomik. Për skenarin standard, aplikohet norma të humbjes bazuar në një nivel besimi prej 99% dhe për skenarin e rënduar zbatohet ajo e zbatuar në një nivel besimi prej 99.9%
- Rreziku i kundërpalës (përfshihet rreziku i lëshuesit): Për të përcaktuar nga ana sasiore vlerën e kapitalit ekonomik që nevojitet për të mbuluar rrezikun e kundërpalës (përfshirë rrezikun e emetuesit), përdoret vlerësimi sipas standardit Vlera-në-Rrezik (VaR), me qëllim që të shprehë shkallën e rrezikut të kredisë që përmbajnë portofolat. VaR-i përcaktohet për nivelin e besimit dhe përfaqëson humbjen, e cila mbështetur në shpërndarjen e modeluar të humbjes, nuk do të tejkalohet në një periudhë të caktuar kohore (një vit për ICAAP standard – Perspektiva ekonomike) më nivelin e besimit të paracaktuar (për shembull, 99% ose 99.9%). Rreziku i kredisë i shprehur në masën VaR, më pas, ndahet në pjesë të humbjes “të pritshme” dhe “jo të pritshme”. Mesatarja e shpërndarjes së humbjes shpesh përcaktohet si “humbje e pritshme” (HP) – duke përfaqësuar atë pjesë të humbjeve të VaR të cilat priten të ndodhin në kushte standard. Shuma me të cilën VaR kalon HP përcaktohet si “humbje jo e pritshme” (HJP)- pjesa e VaR që përfaqëson skenarët e humbjeve ekstreme.
- Rreziku nga ekspozimi në monedhë të huaj: Llogaritja e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rrezikun që lind nga ekspozimi në një monedhë të huaj bazohet në pozicionin e hapur valutor të bankës dhe një goditje e kursit të këmbimit në monedhën përkatëse. Lëvizjet e njëkohshme historike vit-më-vit të kursit të këmbimit të të gjitha monedhave që çon në ndikimin më të madh të agreguar të humbjes të percentilit të parë (në vlerë absolute) përfaqësojnë kapitalin e nevojshëm për mbulimin e rrezikut nga ekspozimi në monedhë të hua.
- Rreziku i normës së interesit: Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun nga norma e interesit bazohet te ekspozimi i normës së interesit (gap-i/boshllëku i çmimeve) në euro, në dollar amerikan dhe monedhën vendase të bankës (lek), si dhe në goditjet ndaj normës së interesit në monedhat përkatëse. Kjo kapet nga treguesi i ndikimit të vlerës ekonomike dhe llogaritet duke përdorur kapërcime paralele të menjëhershme të kurbave të të ardhurave. Për çdo monedhë përcaktohen sy skenarë të goditjeve të normës së interesit (paralelisht në rritje dhe paralelisht në rënie:
 - a. Për EUR dhe USD, përdoret një goditje me 200 pikë bazë në rritje dhe rënie për kurbat e të ardhurave, që reflektojnë mjedisin e normës së interesit në tregjet ndërkombëtarë.
 - b. Për monedhën vendase dhe për EUR dhe USD: një goditje paralele në rritje dhe rënie që reflekton specifikat vendase të normave të interesit të tregut, teksa garanton se do të zbatohet një goditje minimale prej ± 200 pikë bazë (normat e përditshme të interesit për çdo kurbë pa rrezik për të ardhurat për më shumë se dhjetë vjet përdoren për të nxjerrë goditjen e normës së interesit). Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun e normës së interesit merret si shuma absolute e ndikimeve se vlerës aktuale neto specifike të monedhës, teksa mbahet në konsideratë vetëm skenari me një efekt të kundërt.
- Rreziku operacional: Vlera e përdorur për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm është e barabartë me normën e veçimit të kapitalit për rrezikun operacional sipas Metodës Standarde. Sipas kësaj metode, veprimtaritë e Bankës ndahen më tej në linja veprimtarie të standardizuara. Kërkesa për kapital për një linjë të dhënë veprimtarie përkon me një përqindje fikse („faktori beta“) të një treguesi përkatës. Ky tregues llogaritet në mënyrë individuale për secilën linjë veprimtarie dhe është i barabartë me mesataren e regjistruar përgjatë tre vjetëve të të ardhurave vjetore bruto. Faktori beta për secilën linjë veprimtarie është përkufizuar dhe shërben si përafrues për marrëdhënien në nivel industrie midis përvojës së humbjes nga rreziku operacional për një linjë të dhënë veprimtarie dhe nivelit agregat të të ardhurave bruto për atë linjë veprimtarie. Kërkesa për kapital për rrezikun operacional përkon me shumën e kërkesave për kapital në linjat individuale të veprimtarisë.

7. Vlerat e drejta të instrumenteve financiare

Vlerat e drejta të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të cilat tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuar të tregut ose në kuotimet e çmimit nga agjentët. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera të vlerësimit. Për instrumentet financiare të cilat nuk tregtohen shpesh dhe kanë një transparencë të vogël për çmimin, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqe të tjera të cilat prekin një instrument të caktuar.

(a) Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila pasqyron rëndësinë e informacioneve dhe të dhënave që përdoren për realizmin e matjeve dhe vlerësimeve.

Niveli 1:

Informacione dhe të dhëna që janë çmimet e kuotuar të tregut (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet apo pasivet e ngjashme që banka mund t'i aksesojë në datën e vlerësimit. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuar janë gati dhe ofrohen rregullisht dhe këto çmime përfaqësojnë transaksionet aktuale dhe të rregullta të cilat ndodhin në treg në mënyrë të pavarur.

Niveli 2:

Informacione dhe të dhëna të ndryshme nga çmimet e kuotuar që përfshihen në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme për aktivin apo pasivin qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë. Teknikat e vlerësimit që janë aplikuar i referohen vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të ngjashme dhe analizës së zbritjes së fluksit të parasë duke përdorur parametrat që vëzhgohen në treg.

Niveli 3:

Informacione dhe të dhëna të cilat nuk janë të vëzhgueshme për aktivin dhe detyrimin. Nëse normat e tregut të vëzhgueshme nuk janë të disponueshme, normat e brendshme përdoren si të dhëna për modelin e zbritjes së fluksit të parasë. Normat e brendshme përcaktohen duke marrë në konsideratë koston e fondeve në varësi të monedhës dhe afatit të maturimit plus marzhin e rrezikut. Normat e brendshme krahasohen rregullisht me normat që aplikohen për transaksione të palëve të treta dhe janë në përputhje me parametrat për një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg sipas kushteve të tregut në datën e matjes.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e zbritjes së fluksit të parasë, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmimet e vëzhgueshme të tregut, ose modele të tjera vlerësimi. Supozimet dhe informacioni që përdoret në teknikat e vlerësimit përfshijnë norma interesi pa rrezik dhe krahasuese, përdorimet e kredisë dhe prime të tjera të cilat përdoren për të vlerësuar dhe çmuar normat e zbritjes, çmimet e obligacionit dhe kapitalit, kursin e këmbimit valutor, kapitalin dhe çmimet e indeksit të kapitalit, si dhe luhatshmëria dhe ndërlidhja e pritshme e çmimit. Objektivi i teknikave të vlerësimit është të arrijmë të matim vlerën e drejtë e cila pasqyron çmimin që do të rezultojë për të shitur aktivin ose për të paguar transferimin e detyrimit në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta. Çmimet e vëzhgueshme ose informacioni i modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të listuara të borxhit dhe kapitalit. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut dhe informacioni i modelit zvogëlon nevojën për gjykimin dhe çmuarjen e drejtimit si dhe zvogëlon gjithashtu pasiguritë që shoqërojnë përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut të vëzhgueshme dhe informacioni ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është subjekt ndryshimi në bazë të ngjarjeve të veçanta ose kushteve të përgjithshme të tregjeve financiare.

(b) Instrumentet financiare jo të matura me vlerën e drejtë për të cilat paraqitet vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerat e drejta të instrumenteve financiare të pamatura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë në të cilën klasifikohet matja e vlerës së drejtë.

7. Vlerat e drejta të instrumenteve financiarë (vazhdon)

31 Dhjetor 2024	Kategoria	Vlera kontabël	Vlera e drejtë	Hierarkia e vlerës së drejtë		
				Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Aktive financiare						
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	KA	8,093,555	8,093,555	8,093,555	-	-
Hua dhe paradhënie bankave	KA	3,653,624	3,653,624	-	3,653,624	-
Hua dhe paradhënie klientëve	KA	32,753,351	32,754,218	-	-	32,754,218
Letra me vlerë të investimeve	KA	2,694,819	2,695,888	-	2,695,888	-
Aktive të tjera (aksione)	FVOCI	156	156	-	156	-
Aktive të tjera financiare	KA	187,630	187,630	-	187,630	-
Total		47,383,135	47,385,071	8,093,555	6,537,298	32,754,218
Detyrime financiare						
Detyrime ndaj bankave të tjera	KA	3,159,499	3,159,499	-	3,159,499	-
Detyrime ndaj klientëve	KA	35,697,830	35,967,170	-	22,571,729	13,395,441
Hua	KA	2,951,151	2,865,392	-	-	2,865,392
Borxhi i varur	KA	1,188,652	1,188,652	-	1,188,652	-
Detyrime të tjera financiare	KA	512,715	512,715	-	512,715	-
Total		43,509,847	43,693,428	-	27,432,595	16,260,833

31 Dhjetor 2023	Kategoria	Vlera kontabël	Vlera e drejtë	Hierarkia e vlerës së drejtë		
				Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Aktive financiare						
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	KA	10,191,805	10,191,805	10,191,805	-	-
Hua dhe paradhënie bankave	KA	4,024,763	4,024,763	-	4,024,763	-
Hua dhe paradhënie klientëve	KA	26,813,196	26,692,011	-	-	26,692,011
Letra me vlerë të investimeve	KA	2,871,917	2,872,988	-	2,872,988	-
Aktive të tjera (aksione)	FVOCI	165	165	-	165	-
Aktive të tjera financiare	KA	177,566	177,566	-	177,566	-
Total		44,079,412	43,959,298	10,191,805	7,075,482	26,692,011
Detyrime financiare						
Detyrime ndaj bankave të tjera	KA	2,784,221	2,784,221	-	2,784,221	-
Detyrime ndaj klientëve	KA	32,415,538	32,298,744	-	21,576,376	10,722,368
Hua	KA	3,412,262	3,303,210	-	521,176	2,782,034
Borxhi i varur	KA	749,186	749,186	-	749,186	-
Detyrime të tjera financiare	KA	511,400	511,400	-	511,400	-
Total		39,872,607	39,646,761	-	26,142,359	13,504,402

*Kategoritë: KA – Kosto e amortizuar; FVOCI – vlera e drejtë me anë të të ardhurave të tjera të përgjithshme;

Sipas rastit, vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve bazohet në transaksionet evidentueshme në treg. Nëse nuk ka transaksione të evidentueshme në treg, vlera e drejtë përcaktohet me anë të teknikave të vlerësimit, të tilla si teknikat e fluksit të mjeteve monetare të zbritura. Informacionet që përdoren në teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme nga huat, normat e interesit dhe komisionet e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e përlllogaritjes së vlerësimit për huat e individëve dhe huat e vogla tregtare, huat homogjene grupohen në portofola me karakteristika të ngjashme.

7. Vlerat e drejta të instrumenteve financiarë (vazhdon)

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët përcaktohet me anë të teknikave të fluksit të parasë, duke aplikuar norma të cilat ofrohen për depozita me maturim me afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave që paguhen sipas kërkesës është shuma e cila paguhet në datën e raportimit.

Vlera e drejtë e kredisë dhe borxhit të varur mbështetet në fluksit të parasë kontraktuale të zbritura, duke mbajtur në vëmendje normat e interesit të tregut, të cilat do të ishin të pagueshme nga Banka në rastin kur do të ishte nevoja që të zëvendësoheshin burimet e vjetra me burimet e reja të maturimit të mbetur të barabartë

8. Prezantimi i instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes

SNRF 9 përfshin tre kategori kryesore të klasifikimit të aktivet financiare: të cilat maten me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit humbjes (VDPFH). Klasifikimi i SNRF 9 në përgjithësi bazohet në modelin e biznesit në të cilin menaxhohet një aktiv financiar dhe flukset kontraktuale të mjeteve monetare parasë. Sipas SNRF 9, derivativat e përfshira në kontratat ku kontrata është një aktiv financiar në sferën e standardit nuk degëzohen kurrë. Në vend të kësaj, i gjithë instrumenti hibrid vlerësohet për klasifikim.

Sipas SNRF 9 ndryshimet e vlerës së drejtë paraqiten në përgjithësi si më poshtë:

- Shuma e ndryshimit të vlerës së drejtë që i atribuohet ndryshimeve në rrezikun e kredisë së detyrimit paraqitet në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse OCI; dhe
- Shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë paraqitet në pasqyrën e fitim humbjeve.

31 Dhjetor 2024	FVOCI	KA	Totali
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	8,093,555	8,093,555
Hua dhe paradhënie bankave	-	3,653,624	3,653,624
Aktive të tjera financiare	-	187,630	187,630
Hua për biznesin	-	28,749,671	28,749,671
Hua klientëve	-	21,288,902	21,288,902
Paradhënie bankare	-	7,460,769	7,460,769
Hua për klientët privatë	-	4,003,680	4,003,680
Hua klientëve	-	3,925,549	3,925,549
Paradhënie bankare	-	64,888	64,888
Karta krediti	-	13,243	13,243
Totali Hua dhe paradhënie klientëve	-	32,753,351	32,753,351
Investime në letra me vlerë	-	2,694,819	2,694,819
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	-	2,194,914	2,194,914
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	-	499,905	499,905
Totali i Aktiveve Financiare	-	47,382,979	47,382,979

8. Prezantimi i instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes (vazhdon)

31 Dhjetor 2023	FVOCI	KA	Totali
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	10,191,805	10,191,805
Hua dhe paradhënie bankave	-	4,024,763	4,024,763
Aktive të tjera financiare	-	177,566	177,566
Hua për biznesin	-	23,964,594	23,964,594
Hua klientëve	-	18,237,492	18,237,492
Paradhënie bankare	-	5,727,102	5,727,102
Hua për klientët privatë	-	2,848,602	2,848,602
Hua klientëve	-	2,796,035	2,796,035
Paradhënie bankare	-	45,419	45,419
Karta krediti	-	7,148	7,148
Totali Hua dhe paradhënie klientëve	-	26,813,196	26,813,196
Investime në letra me vlerë	-	2,871,917	2,871,917
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	-	2,568,973	2,568,973
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	-	302,944	302,944
Totali i Aktiveve Financiare	-	44,079,247	44,079,247

9. Të ardhura neto nga interesat

	2024	2023
Të ardhura nga interesat		
Hua dhe paradhënie klientëve	1,766,105	1,500,145
Investime në letra me vlerë me KA	106,369	116,886
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	173,503	135,111
Të ardhura të tjera nga interesat	5,969	5,369
Totali i të ardhurave nga interesat	2,051,945	1,757,511
Shpenzime nga interesat		
Detyrime ndaj klientëve	319,927	234,579
Shpenzime për interesat e borxheve të varura	66,604	61,262
Shpenzime për interesat për institucionet financiare	272,935	271,416
Të tjera	5,594	3,928
Totali i shpenzimeve për interesat	665,060	571,185
Të ardhura neto nga interesat	1,386,886	1,186,326

Të ardhurat nga dhe shpenzimet për interesat paraqiten në Pasqyrën e përfitimeve ose të humbjeve mbi bazën rrjedhëse (aktuale). Të ardhurat nga interesat, neto, përlogariten mbi vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar; për aktivin financiar në Fazën 3, të ardhurat nga interesat, neto, llogariten sipas vlerës kontabël neto të një aktiviteti financiar. Pagesat e marra për huatë e fshira nuk përfshihen në të ardhurat nga interesat, neto, por në kategorinë "Humbjet e pritura nga huatë".

10. Humbjet e pritura nga huatë

	2024	2023
Ndryshim në humbjet e pritura nga huatë	(46,242)	129,643
Kompensim i huave të fshira	64,581	61,416
Totali	18,339	191,059

11. Të ardhurat neto nga pagesat dhe komisionet

Të ardhurat nga pagesat dhe komisionet përfshijnë si më poshtë:

Të ardhurat nga pagesat dhe komisionet:	2024	2023
Shërbimet e pagesave	115,065	100,569
Karta debiti/kredit	61,415	45,327
Mirëmbajtja e llogarisë	127,567	123,666
Letrat e kredisë dhe garancitë	23,821	15,922
Të tjera	1,069	1,014
Totali	328,937	286,498
Shpenzime për pagesat dhe komisionet:		
Shërbime për pagesat	61,431	56,180
Karta kredit/debit	96,446	73,410
Mirëmbajtja e llogarisë	12,586	12,705
Letrat e kredisë dhe garancitë	-	21,216
Të tjera	120	17
Totali	170,582	163,528
Të ardhura neto nga pagesat dhe komisionet	158,355	122,970

12. Rezultat tjetër operativ neto

Të ardhura të tjera operative nga:	2024	2023
Kthimi i provizionit	25,028	4,819
Shitja e pronave të përvetësuara	29,118	29,562
Shitja e pronës, ndërtesave dhe pajisjeve	46	-
Të tjera	21,764	12,287
Totali	75,956	46,668
Shpenzime të tjera operative për:		
Sigurimi i depozitës	50,025	46,669
Shitja e pronës, ndërtesave dhe pajisjeve	83	507
Zhvlerësimi i pronave të përvetësuara	-	30,530
Zhvlerësimi i kërkesave ndaj klientëve	2,886	14,734
Shpenzime për mbikëqyrjen bankare	21,070	19,482
Zgjidhja e çështjeve gjyqësore	-	2,979
Të tjera	13,223	16,850
Totali	87,287	131,751
Rezultate të tjera operative neto	(11,330)	(85,083)

13. Shpenzime administrative

	2024	2023
Tl, mirëmbajtje dhe riparime	378,173	318,853
Shpenzime tatimore jofitimprurëse	172,930	132,864
Konsulencë, shërbime ligjore dhe shërbime të tjera	127,801	108,481
Zhvlerësim i pronave, ndërtesave dhe pajisjeve	109,886	91,148
Shërbime sigurie	89,200	81,586
Marketim, reklamim dhe përfaqësim	55,830	52,292
Telefon dhe energji elektrike	59,302	51,471
Transport	22,894	22,119
Trajnime	23,146	20,533
Sigurimi	9,992	11,770
Artikuj kancelarie	8,819	9,692
Shpenzime qiraje	10,196	4,690
Amortizim i aktiveve jo materiale	1,154	1,658
Shpenzime të tjera	10,360	10,726
Totali	1,079,683	917,883

14. Shpenzime për personelin

Shpenzimet për personelin përbëhen si më poshtë:

	2024	2023
Pagat	406,445	348,562
Sigurimet shoqërore	41,632	34,561
Plani i kontributeve publike të përcaktuara	17,843	14,812
Të tjera	1,395	405
Totali	467,315	398,340

Më 31 Dhjetor 2024, Banka kishte 239 punonjës (31 Dhjetor 2023: 182 punonjës).

15. Tatimi mbi fitimin**(a) Shuma të njohura në pasqyrën e të ardhurave ose humbjeve**

Tatimi mbi të ardhurat në Shqipëri vlerësohet me normën 15% (2023: 15%) të të ardhurave të tatueshme. Fitimi para tatimit bazohet në Ligjin nr. 25/2018 datë 10.05.2018 “Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare” dhe llogaritet sipas Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Bazuar në Udhëzimin nr. 26 datë 08.09.2023 të Ligjit “Për Tatimin mbi të Ardhurat”, fitimi para tatimit korrigjohet me shpenzimet jo të zbritshme. Tatimi mbi fitimin për vitet e mbyllura më 31 Dhjetor 2024 dhe 2023 paraqitet si më poshtë:

	2024	2023
Tatimet aktuale	38,402	51,846
Detyrimet tatimore (përfitime)/shpenzime të shtyra	(5,927)	1,024
Shpenzim për tatimin mbi të ardhurat	32,475	52,870

(b) Krahësimi me normën efektive të tatimeve

Sa më poshtë është një krahasim me tatimet mbi fitimin llogaritur në normën e tatimeve të zbatueshme ndaj shpenzimeve për tatimet mbi të ardhurat

15. Tatimi mbi fitimin (vazhdon)

	2024	2023
Përfitimi / (Humbjet) përpara tatimeve	178,658	226,635
Pagesë / (kredi) tatim në teori llogaritur me 15% (2023:15%)	26,799	33,995
Të ardhura të patatueshme	(10,205)	(1,115)
Shpenzime jo të zbritshme	15,881	19,990
Shpenzim për tatimin mbi fitimin	32,475	52,870

Shpenzimet jo të zbritshme lidhen me shpenzimet që nuk janë të zbritshme nga llogaritja e fitimit/humbjes së tatueshme, siç përcaktohet në Ligjin Nr. 29/2023, datë 30 Mars 2023 'Për Tatimin mbi të Ardhurat'.

16. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore

Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore përbëhen nga sa më poshtë:

	2024	2023
Arka	2,469,830	1,709,280
Llogari rrjedhëse me Bankën Qendrore të Shqipërisë	2,146,650	5,197,782
	4,616,480	6,907,062
Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore të Shqipërisë	3,477,395	3,292,367
Provizione për humbje nga zhvlerësimi	(320)	(7,624)
Totali	8,093,555	10,191,805

Rezervat e detyrueshme me Bankën Qendrore përbëjnë depozitën minimale të rezervës sipas kërkesave të Bankës së Shqipërisë. Këto rezerva llogariten si 7.5% të bilancit të depozitave në lekë me afat maturimi deri në një vit dhe 5% të bilancit të depozitave në lekë që nuk tejkalojnë afatin e maturimit dy vjeçar. Ndërsa, rezerva e detyrueshme për depozitat në monedhë të huaj (kryesisht USD dhe EUR) llogaritet si 12.5% e depozitave me afat maturimi deri në dy vjet në rast se pjesa e depozitave të huaja mbi depozitat totale nuk tejkalon 50%. Në rast se pjesa e tij është mbi 50% atëherë rezervat e detyrueshme llogariten si 20% e gjendjes së depozitave që tejkalojnë kufirin e papërcaktuar.

Mjetet monetare dhe të ngjashme më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	4,616,480	6,907,062
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare me maturim tre-mujor ose më pak	3,653,639	4,024,786
Totali	8,270,119	10,931,848

Cilësia e kredisë së mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore paraqitet si më poshtë. Banka Qendrore e Shqipërisë nuk është klasifikuar. Megjithatë, Qeveria e Shqipërisë vlerësohet me B+ nga S&P dhe me B1 prej Moody's, me perspektivë të qëndrueshme.

16. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore (vazhdon)

31 Dhjetor 2024	Klasifikimi	Mjete monetare dhe llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
<i>Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		2,146,650	-	2,146,650
- Rezerva e detyrueshme		3,477,395	-	3,477,395
- Letra me vlerë të Qeverisë			2,195,278	2,195,278
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore		5,624,045	2,195,278	7,819,323

31 Dhjetor 2023	Klasifikimi	Mjete monetare dhe llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
<i>Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		5,197,782	-	5,197,782
- Rezerva e detyrueshme		3,292,367	-	3,292,367
- Letra me vlerë të Qeverisë			2,080,524	2,080,524
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore		8,490,149	2,080,524	10,570,673

17. Hua dhe paradhënie institucioneve financiare

Huat dhe paradhëniet për institucionet financiare paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
Depozita me bankat rezidente me afat maturimi fillestar 3 muaj ose më pak	147,228	450,129
Depozita me bankat jo-rezidente me afat maturimi fillestar 3 muaj ose më pak	3,506,397	3,574,634
Totali	3,653,625	4,024,763

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë nga Departamenti i Administrimit të Rrezikut dhe Njësia e Thesarit. Banka kufizon depozitat dhe transaksionet e tjera bankare në banka lokale ose ndërkombëtare. Para vendosjes së një marrëdhënieje biznesi me një bankë të caktuar, drejtimi i bankës dhe Departamenti i Administrimit të Rrezikut kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca dhe ecuria financiare e palëve kontraktuale monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korresponduese, si dhe emetuesit e obligacioneve me të cilat Banka ka ekspozime investimi, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S&P), Fitch dhe Moody's.

Një funksion i pavarur nga departamenti i thesarit, zakonisht administrimi i rrezikut, duhet të monitorojë që ekspozimi ndaj të gjitha bankave nuk i kalon kufijtë rregullatorë ose kufijtë e brendshëm të përcaktuar nga drejtimi i Bankës.

18. Hua dhe paradhënie klientëve

Huat dhe paradhëniet paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
Hua klientëve	25,647,407	21,610,935
Paradhënie bankare	7,580,566	5,812,174
Karta krediti	14,061	7,565
Interes i vonuar	100,683	116,632
	33,342,717	27,547,306
Provizionet nga humbjet nga kreditë	(589,366)	(734,110)
Totali	32,753,351	26,813,196

Lëvizjet në zbritjet për humbje nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve klientëve paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
1 Janar	734,110	1,096,229
Provizionet nga humbjet nga kreditë për vitin	67,657	(105,974)
Huatë e fshira	(173,937)	(201,644)
Ndikimi i këmbimit valutor	(38,464)	(54,501)
Totali	589,366	734,110

Të gjitha huatë në LEK, EURO dhe USD kanë normat e interesit si më poshtë:

	2024	2023
Hua në Lekë	1.55% to 12.00%	2.00% to 12.00%
Hua në Euro	1.50% to 12.00%	1.50% to 9.29%
Hua në USD	5.00% to 6.07%	6.47% to 7.47%

Hua dhe paradhëniet e klientëve dhe zhvlerësimi për secilën kategori të vonesave të bankës paraqitet si më poshtë:

	31 Dhjetor 2024		31 Dhjetor 2023	
	Hua dhe paradhënie	HPK	Hua dhe paradhënie	HPK
Niveli 1 dhe 2				
Vonesë në pagesë 0-7 ditë	32,799,620	(324,050)	26,518,518	(277,918)
Vonesë në pagesë 8-30 ditë	184,738	(2,824)	374,479	(4,980)
Vonesë në pagesë 31-90 ditë	34,747	(956)	60,819	(4,909)
Niveli 3	323,612	(261,536)	593,490	(446,303)
	33,342,717	(589,366)	27,547,306	(734,110)

Huatë dhe paradhëniet e klientëve dhe zhvlerësimi të klasifikuara sipas llojit të klientit paraqitet si më poshtë.

31 Dhjetor 2024	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	29,215,337	4,127,380	33,342,717
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(465,666)	(123,700)	(589,366)
Vlera kontabël neto	28,749,671	4,003,680	32,753,351

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

31 Dhjetor 2023	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	24,584,092	2,963,214	27,547,306
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(619,498)	(114,612)	(734,110)
Vlera kontabël neto	23,964,594	2,848,602	26,813,196

Huatë e klientëve sipas niveleve të rrezikut të kredisë paraqiten si më poshtë:

31 Dhjetor 2024	Biznes	Privat
Niveli 1	28,249,667	3,967,704
Niveli 2 (SICR)	668,401	133,333
Niveli 3 (Paracaktuar)	297,269	26,343
Bruto	29,215,337	4,127,380
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(465,666)	(123,700)
Vlera kontabël neto	28,749,671	4,003,680

31 Dhjetor 2023	Biznes	Privat
Niveli 1	23,454,164	2,766,082
Niveli 2 (SICR)	571,820	161,750
Niveli 3 (Paracaktuar)	558,108	35,382
Bruto	24,584,092	2,963,214
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(619,498)	(114,612)
Vlera kontabël neto	23,964,594	2,848,602

Vlera kontabël dhe zbritje për humbje nga zhvlerësimi për hua dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuar me vlerën kontabël sipas kategorive më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 paraqiten si më poshtë:

	31 Dhjetor 2024		31 Dhjetor 2023			
	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël
Biznes						
Hua	21,686,823	(397,921)	21,288,902	18,798,617	(561,125)	18,237,492
Paradhënie bankare	7,528,514	(67,745)	7,460,769	5,785,475	(58,373)	5,727,102
Privat						
Hua	4,044,473	(118,924)	3,925,549	2,907,120	(111,085)	2,796,035
Paradhënie bankare	68,838	(3,950)	64,888	48,529	(3,110)	45,419
Karta krediti	14,069	(826)	13,243	7,565	(417)	7,148
Totali i huave dhe paradhënieve me kosto të amortizuar (KA)	33,342,717	(589,366)	32,753,351	27,547,306	(734,110)	26,813,196

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në zbritjet për humbjet nga zhvlerësimi dhe vlerën kontabël bruto për hua dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuar me kosto të amortizuar në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit.

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Hua dhe paradhënie klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Vlera e pashlyer bruto më 1 Janar	26,220,246	733,570	592,551	939	27,547,306
Aktive të reja financiare të filluara	20,496,440	-	-	-	20,496,440
Ndryshim i fluksit kontraktual të aktiveve financiare	-	-	-	-	-
Mosnjohje	(7,578,242)	(304,011)	(96,127)	-	(7,978,380)
Fshirje	-	-	(173,937)	-	(173,937)
Ndryshime në aktuale të interesit	(5,943)	(1,175)	22,603	(3)	15,482
Ndryshime në principal dhe shumën e disbursimit	(5,473,589)	(203,663)	(65,977)	(332)	(5,743,561)
Transferim në Nivelin 1	(966,108)	966,108	-	-	-
Transferim në Nivelin 2	325,995	(376,034)	50,039	-	-
Transferim në Nivelin 3	247	1,322	(1,569)	-	-
Shkëmbim i monedhës së huaj dhe veprime të tjera	(801,674)	(14,384)	(4,644)	69	(820,633)
Shumë e papaguar bruto më 31 Dhjetor 2024	32,217,372	801,733	322,939	673	33,342,717

Hua dhe paradhënie klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Bilanci më 1 Janar	(210,247)	(77,559)	(445,397)	(907)	(734,110)
Aktive të reja financiare të filluara	(167,601)	-	-	-	(167,601)
kalim për shkak të mosnjohjes	20,551	6,493	56,978	-	84,022
Transferim në Nivelin 1	8,447	(8,447)	-	-	-
Transferim në Nivelin 2	(5,964)	10,544	(4,580)	-	-
Transferim në Nivelin 3	(7)	(67)	74	-	-
Rritje në PD/LGD/EaD	(69,758)	(45,833)	(137,173)	-	(252,764)
Rënie në PD/LGD/EaD	153,240	50,934	64,277	235	268,686
Përdorimi i provizionit	-	-	173,937	-	173,937
Shkëmbim i monedhës së huaj dhe veprime të tjera	6,306	1,138	31,021	(1)	38,464
Provizionet për humbjet më 31 Dhjetor 2024	(265,033)	(62,797)	(260,863)	(673)	(589,366)

Hua dhe paradhënie klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Vlera e pashlyer bruto më 1 Janar	27,515,960	457,867	817,226	1,094	28,792,146
Aktive të reja financiare të filluara	16,128,396	-	-	-	16,128,396
Ndryshim i fluksit kontraktual të aktiveve financiare	401	-	(239)	-	162
Mosnjohje	(8,967,307)	(412,380)	(34,967)	-	(9,414,654)
Fshirje	-	-	(201,644)	-	(201,644)
Ndryshime në aktuale të interesit	23,774	1,087	37,945	(5)	62,801
Ndryshime në principal dhe shumën e disbursimit	(6,077,600)	(168,745)	(65,956)	(274)	(6,312,575)
Transferim në Nivelin 1	(1,253,208)	1,250,509	2,699	-	-
Transferim në Nivelin 2	288,559	(379,231)	90,672	-	-
Transferim në Nivelin 3	2,699	2,409	(5,108)	-	-
Shkëmbim i monedhës së huaj dhe veprime të tjera	(1,441,428)	(17,946)	(48,077)	124	(1,507,327)
Shumë e papaguar bruto më 31 Dhjetor 2023	26,220,246	733,570	592,551	939	27,547,306

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Hua dhe paradhënie klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Bilanci më 1 Janar	(354,641)	(102,015)	(638,790)	(783)	(1,096,229)
Aktive të reja financiare të filluara	(131,834)	-	-	-	(131,834)
kalim për shkak të mosnjohjes	36,480	6,362	30,700	-	73,542
Transferim në Nivelin 1	30,208	(30,033)	(175)	-	-
Transferim në Nivelin 2	(2,361)	22,133	(19,772)	-	-
Transferim në Nivelin 3	(175)	(831)	1,006	-	-
Rritje në PD/LGD/EaD	(72,848)	(46,328)	(156,220)	(240)	(275,636)
Rënie në PD/LGD/EaD	271,464	71,699	96,623	116	439,902
Përdorimi i provizionit	-	-	201,644	-	201,644
Shkëmbim i monedhës së huaj dhe veprime të tjera	13,460	1,454	39,587	-	54,501
Provizionet për humbjet më 31 Dhjetor 2023	(210,247)	(77,559)	(445,397)	(907)	(734,110)

Tabela në vijim paraqet një analizë të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë së huave dhe paradhënieve klientëve të matur me kosto të amortizuar dhe për të cilat njihet humbja e pritshme e kredisë. Vlera kontabël e huave dhe paradhënieve për klientët më poshtë paraqet gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto kredi. Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 Dhjetor 2024:

31 Dhjetor 2024	Niveli (HPK 12 muaj)	Niveli 2 (HPK gjatë jetëgjatësisë për SICR)	Niveli 3 (HPK gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)	POCI	Totali
Biznes					
Pa probleme	18,149,834	306,390	-	-	18,456,224
Portofoli i huasë (LP) pa probleme me tregues për paralajmërim të hershëm (EWI)	10,099,833	55,522	-	-	10,155,355
Me probleme	-	306,489	-	-	306,489
Mospagesë	-	-	296,596	673	297,269
Vlera kontabël bruto	28,249,667	668,401	296,596	673	29,215,337
Humbje e pritshme e kredisë	(170,915)	(48,178)	(245,900)	(673)	(465,666)
Vlera kontabël	28,078,752	620,223	50,696	-	28,749,671
Privat					
Pa probleme	3,479,567	103,492	-	-	3,583,059
Portofoli i huasë (LP) pa probleme me tregues për paralajmërim të hershëm (EWI)	486,225	16,257	-	-	502,482
Me probleme	1,913	13,583	-	-	15,496
Mospagesë	-	-	26,343	-	26,343
Vlera kontabël bruto	3,967,705	133,332	26,343	-	4,127,380
Humbje e pritshme e kredisë	(94,118)	(14,619)	(14,963)	-	(123,700)
Vlera kontabël	3,873,587	118,713	11,380	-	4,003,680

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 dhjetor 2023:

31 Dhjetor 2023	Niveli 1 (HPK 12 muaj)	Niveli 2 (HPK gjatë jetëgjatësisë për SICR)	Niveli 3 (HPK gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)	POCI	Totali
Biznes					
Pa probleme	14,183,985	127,141	-	-	14,311,126
Portofoli i huasë (LP) pa probleme me tregues për paralajmërim të hershëm (EWI)	9,270,179	74,356	-	-	9,344,535
Me probleme	-	370,323	-	-	370,323
Mospagesë	-	-	557,169	939	558,108
Vlera kontabël bruto	23,454,164	571,820	557,169	939	24,584,092
Humbje e pritshme e kredisë	(135,844)	(59,705)	(423,042)	(907)	(619,498)
Vlera kontabël	23,318,320	512,115	134,127	32	23,964,594
Privat					
Pa probleme	2,404,638	130,214	-	-	2,534,852
Portofoli i huasë (LP) pa probleme me tregues për paralajmërim të hershëm (EWI)	358,809	15,003	-	-	373,812
Me probleme	2,635	16,533	-	-	19,168
Mospagesë	-	-	35,382	-	35,382
Vlera kontabël bruto	2,766,082	161,750	35,382	-	2,963,214
Humbje e pritshme e kredisë	(74,403)	(17,854)	(22,355)	-	(114,612)
Vlera kontabël	2,691,679	143,896	13,027	-	2,848,602

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Analiza sipas cilësisë së kredisë të huave të papaguara më 31 Dhjetor 2024 paraqiten si më poshtë:

	2024		Totali
	Privat	Biznes	
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	3,937,133	28,519,279	32,456,412
1 deri në 30 ditë vonesë	158,334	398,789	557,123
31 deri në 90 ditë vonesë	4,765	-	4,765
mbi 90 ditë vonesë	805	-	805
Totali hua të zhvlerësuara Nivel 1 dhe Nivel 2	4,101,037	28,918,068	33,019,105
Hua e zhvlerësuar kolektivisht			
Niveli 3			
o ditë vonesë	12,182	37,470	49,652
1 deri në 30 ditë vonesë	6,073	11,711	17,784
31 deri në 90 ditë vonesë	3,251	2,993	6,244
mbi 90 ditë vonesë	4,837	45,011	49,848
Totali hua të zhvlerësuara kolektivisht Nivel 3	26,343	97,185	123,528
Hua e zhvlerësuar individualisht			
Niveli 3			
o ditë vonesë	-	673	673
1 deri në 30 ditë vonesë	-	-	-
31 deri në 90 ditë vonesë	-	-	-
mbi 90 ditë vonesë	-	199,411	199,411
Totali hua të zhvlerësuara individualisht Nivel 3	-	200,084	200,084
Totali i huave	4,127,380	29,215,337	33,342,717
Humbje e pritshme e kredisë	(123,700)	(465,666)	(589,366)
Hua neto	4,003,680	28,749,671	32,753,351

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

	2023		Totali
	Privat	Biznes	
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	2,811,700	23,478,876	26,290,576
1 deri në 30 ditë vonesë	101,127	488,236	589,363
31 deri në 90 ditë vonesë	15,005	58,872	73,877
Totali hua të zhvlerësuar Nivel 1 dhe Nivel 2	2,927,832	24,025,984	26,953,816
Hua e zhvlerësuar kolektivisht			
Niveli 3			
o ditë vonesë	12,815	25,736	38,551
1 deri në 30 ditë vonesë	10,350	25,200	35,550
31 deri në 90 ditë vonesë	3,602	17,514	21,116
mbi 90 ditë vonesë	7,448	78,906	86,354
Totali hua të zhvlerësuar kolektivisht Nivel 3	34,215	147,356	181,571
Hua e zhvlerësuar individualisht			
Niveli 3			
o ditë vonesë	-	939	939
1 deri në 30 ditë vonesë	-	-	-
31 deri në 90 ditë vonesë	-	-	-
mbi 90 ditë vonesë	1,167	409,813	410,980
Totali hua të zhvlerësuar individualisht Nivel 3	1,167	410,752	411,919
Totali i huave	2,963,214	24,584,092	27,547,306
Humbje e pritshme e kredisë	(114,612)	(619,498)	(734,110)
Hua neto	2,848,602	23,964,594	26,813,196

Sipas politikës së bankës, vetëm ekspozimet afatshkurtra të kredisë mund të jepen pa qenë plotësisht të mbuluara me kolateral. Ekspozimet e kredisë me një profil më të lartë rreziku mbulohen gjithmonë me kolateral, zakonisht me barrë hipotekore. Për një numër të vogël të aktiveve financiare, Banka mban kolateral në mjete monetare.

Ristrukturimi i një ekspozimi të kredisë në përgjithësi është i domosdoshëm për problemet ekonomike me të cilat përballet klienti që ndikojnë negativisht në kapacitetin e pagesës, të cilat shkaktohen kryesisht nga ndryshimi i mjedisit makroekonomik në të cilin klientët veprojnë aktualisht. Ristrukturimet janë subjekt i një analize të plotë, të kujdesshme dhe individuale të kapacitetit të ndryshuar të pagesave të klientit. Vendimi për ristrukturimin e një ekspozimi kredie merret gjithmonë nga komiteti i kredisë dhe synon rikuperimin e plotë të ekspozimit të kredisë. Nëse ekspozimi i kredisë ristrukturohet, parametrat e kredisë ndryshojnë. Në të kundërt, këto ekspozime kredie për të cilat kushtet janë rinegociuar do të jenë me vonesë ose do të zhvlerësohen.

Në varësi të llojit të strukturimit (standard, në ndjekje ose të zhvlerësuar), ekspozimi i kredisë mund të kategorizohet ose jo në një kategori më të mirë (klasifikimi i rrezikut) në bazë të performancës dhe ecurisë së ekspozimit. Periudha e rikuperimit për ekspozimet standarde dhe në ndjekje të ristrukturuara përcaktohet 24 muaj dhe gjatë kësaj periudhe, ekspozimi nuk duhet të tregojë rritje të nivelit të rrezikut të kredisë – SICR. Nëse vërehet një rritje e rrezikut – SICR (të paktën 30 ditë në vonesë) periudha e rikuperimit fillon sërish rinumërimin nga fillimi. Për kreditë e ristrukturuara të zhvlerësuar, riklasifikimi bëhet me dy hapa, 12 muajt e parë të periudhës së provës pa asnjë tregues të rritjes së rrezikut – SICR për ta klasifikuar atë në ekspozim të ristrukturuar në ndjekje dhe më pas 24 muaj periudhë rikuperimi për ta riklasifikuar atë si ekspozim standard. Për çdo riklasifikim pas përfundimit të periudhës së rikuperimit, banka kryen monitorim të plotë financiar të ekspozimit me qëllim që të sigurohet që nuk priten shenja të përqësimit të mëtejshëm.

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

	2024		2023	
	Gjendje e papaguar	Zbritje për zhvlerësim	Gjendje e papaguar	Zbritje për zhvlerësim
Tregti – biznesi	36,326	(5,348)	-	-
Bujqësi – biznesi			1,928	(14)
Prodhim – biznesi	4,031	(467)	15,728	(4,278)
Të tjera – biznesi			20,408	(1,313)
Strehim privat	-	-	-	-
Investime private	494	(74)	-	-
Totali	40,851	(5,889)	38,064	(5,605)

31 Dhjetor 2024	Biznes	Privat	Totali
Hua me kushte të rinegociuara			
Vlera kontabël	40,357	494	40,851
Provizionet për humbjet nga kreditë	(5,815)	(74)	(5,889)
Vlera kontabël neto	34,542	420	34,962
Hua me kushte të rinegociuara			2024
Niveli 1			26,136
Niveli 2			4,525
Niveli 3			10,190
Totali i shumës bruto			40,851
Zhvlerësimi individual			-
Zhvlerësimi kolektiv			40,851
Totali i shumës bruto			40,851

31 Dhjetor 2023	Biznes	Privat	Totali
Hua me kushte të rinegociuara			
Vlera kontabël	38,064	-	38,064
Provizionet për humbjet nga kreditë	(5,605)	-	(5,605)
Vlera kontabël neto	32,459	-	32,459
Hua me kushte të rinegociuara			2023
Niveli 1			-
Niveli 2			33,341
Niveli 3			4,723
Totali i shumës bruto			38,064
Zhvlerësimi individual			-
Zhvlerësimi kolektiv			38,064
Totali i shumës bruto			38,064

Niveli i mospagesave që pritet për ekspozimet e kredisë brenda një viti të caktuar analizohet rregullisht, bazuar në përvojën e kaluar në këtë fushë. Humbjet që ndodhin mbulohen plotësisht me provizione për humbje nga kreditë.

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve

Detajet e portofolit të huave përbejnë një faktor mjaft efektiv për zbutjen e rrezikut të kredisë. Aktiviteti kryesor i biznesit të bankave, kreditimi i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, ka kërkuar një shkallë të lartë të standardizimit në proceset e kreditimit dhe përfundimisht çoi në një shkallë të lartë riverifikimi të këtyre ekspozimeve në aspektin e shpërndarjes gjeografike dhe sektorëve ekonomikë. Megjithatë, kreditimi i ekspozimeve më të mëdha të kredive përbën një zonë shtesë të aktivitetit të biznesit të Bankës në aspektin e fokusit të përgjithshëm strategjik. Shumica e këtyre klientëve janë ndërmarrje që kanë punuar me Bankën për një numër vitesh. Megjithatë, kompleksiteti më i lartë i këtyre bizneseve kërkon një analizë të përshtatshme të biznesit, të projektit që do të financohet dhe çdo subjekti të lidhur. Zbatohet një ndarje strikte e funksionit të shërbimit me klientët nga operacionet mbështetëse dhe kërkesat për dokumentacionin dhe kolateralin janë zakonisht më të repta.

Analiza e kredive dhe paradhënieve për klientët sipas shumës së sigurisë së industrisë paraqitet si më poshtë:

	2024	%	2023	%
Tregti – biznesi	12,470,677	45%	9,972,531	36%
Prodhim – biznesi	6,977,140	25%	7,340,881	27%
Të tjera – biznesi	8,754,006	32%	6,022,420	23%
Bujqësi – biznesi	523,100	2%	576,266	2%
Transport – biznesi	490,414	2%	671,994	2%
Strehim privat	3,416,568	12%	2,571,687	9%
Investime private	312,936	1%	106,174	0%
Të tjera – private	397,876	1%	285,353	1%
Totali	33,342,717	100%	27,547,306	100%

	2024		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Tregti – biznesi	12,093,032	335,533	42,111
Bujqësi – biznesi	473,938	40,912	8,250
Prodhim – biznesi	6,595,070	155,428	226,643
Biznes Transport	482,789	1,349	6,276
Të tjera - biznesi	8,604,838	135,179	13,989
Strehim privat	3,280,424	118,916	17,227
Investime private	305,644	3,346	3,946
Të tjera - privat	381,637	11,070	5,170
Totali	32,217,372	801,733	323,612

	2023		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Tregti - biznesi	9,742,657	103,165	126,710
Bujqësi - biznesi	505,225	42,001	29,039
Prodhim - biznesi	6,851,845	245,340	243,696
Biznes Transport	524,703	2,366	144,925
Të tjera - biznesi	5,829,734	178,948	13,738
Strehim privat	2,400,944	146,575	24,167
Investime private	93,370	6,694	6,110
Të tjera - privat	271,768	8,481	5,105
Totali	26,220,246	733,570	593,490

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)**Hua dhe paradhënie klientëve -Niveli 3**

Klasifikimi në nivelin 3 të huave të klientëve përfshirë huatë dhe paradhëniet e zhvlerësuar kolektivisht dhe individualisht në 2024 bashkë me vlerën e drejtë të kolateralit përkatës që mban banka si garanci paraqitet si më poshtë.

	2024		2023	
	Vlera e papaguar bruto	Vlerë e drejtë e kolateralit	Vlera e papaguar bruto	Vlerë e drejtë e kolateralit
Tregti - biznesi	42,111	21,673	126,710	107,004
Bujqësi - biznesi	8,250	5,580	29,039	26,945
Prodhim - biznesi	226,643	34,797	243,696	78,581
Transport - biznesi	6,276	4,496	144,925	103,729
Të tjera - biznesi	13,989	11,558	13,738	12,075
Strehim privat	17,227	12,987	24,167	16,285
Të tjera - privat	9,116	1,545	11,215	3,350
Totali	323,612	92,636	593,490	347,969

Vlera e drejtë e kolateraleve që paraqiten më lart bazohet në përcaktimin nga vlerësuesit lokal të certifikuar dhe përfaqëson vlerën e tregut të realizueshme nga pronarët e ligjshëm të aktiveve, të zbritura me zbritje të aplikuara nga vlerësuesit e brendshëm në bazë të politikave të brendshme të bankës.

Struktura e portofolit të kredisë rishikohet rregullisht për të identifikuar rreziqet e përqendrimit. Ngjarjet të cilat mund të kenë ndikim në fusha të dhëna të portofolit të kredisë (faktorë të përbashkët të rrezikut) çojnë, nëse është e nevojshme, në limitet e ekspozimit ndaj grupeve të caktuara të klientëve, p.sh. sipas sektorëve të veçantë të ekonomisë ose zonave gjeografike. Banka ndjek një udhëzim që kufizon rrezikun e përqendrimit në portofolin e kredive duke siguruar që ekspozimet e mëdha të kredive (ato që tejkalojnë 10% të kapitalit rregullator) të miratohen nga Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit PCH. Asnjë ekspozim i madh kredie nuk mund të tejkalojë 25% të kapitalit rregullator.

Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve

Ekspozimet më të mëdha të kredive analizohen veçanërisht mirë dhe monitorohen, si nga ana e punonjësve përgjegjës përmes aktiviteteve të zakonshme të monitorimit që mundësojnë zbulimin e hershëm të rreziqeve dhe përmes rishikimeve sistematike nga ana e Komitetit të Rrezikut të Kredisë të Bankës. Informacionet e plota për çdo palë të lidhur zakonisht sigurohen përpara kreditimit. Në tërësi, kjo krijon një portofol me cilësi të lartë dhe relativisht një nivel të vogël provizionesh për zhvlerësimin individual.

Më 31 Dhjetor 2024, dhjetë huamarrësit më të mëdhenj përfaqësojnë 9.58% (2023: 9.04%) të totalit të kredisë. Ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë monitorohen nga afër nga Komiteti i Rrezikut të Kredisë të Bankës. Për këto ekspozime kredie, Banka kryen një testim zhvlerësimi nëse identifikon ngjarjet mospaguese si në vijim:

- Një ngjarje zhvlerësimi ristrukturimi
- Banka ka filluar procedurat gjyqësore
- Fillimi i procedurave të falimentimit
- Vonesa 90 ditë
- Një ngjarje mashtrimi me kredi
- Një rënie në klasifikimin e rrezikut në 8 për të gjithë klientët me ekspozime të vogla dhe të mesme kredie
- Ekspozimet POCl në momentin e njohjes fillestare
- Shenja të tjera zhvlerësimi

Testi i zhvlerësimit gjithashtu merr në konsideratë vlerën neto të realizueshme të kolateralit të mbajtur. Për llogaritjen e zhvlerësimit individual aplikohet një metodë e skontuar e fluksit të mjeteve monetare. Për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë për të cilat llogaritja e zhvlerësimit individual tregoi se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare të pritshme në të ardhme është më e lartë se libri, provigjionimi për këto ekspozime përcaktohet si një vlerë absolute e humbjes së llogaritur nga zhvlerësimi, duke aplikuar normën minimale të LLP për Nivelin 1 të klasës së ekspozimit përkatës. Gjatë llogaritjes së PM-ve portofoli është segmentuar në grupe të ndryshme si Ekspozimet Shumë të Vogla (50 mijë) ose klientë që nuk janë vlerësuar si NVM <EUR 100K, NVM Ekspozimi (>EUR 50K).

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)**Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve (vazhdon)**

E njëjta shpërndarje e madhësisë së ekspozimit është bërë për portofolin e biznesit dhe portofolin e klientëve privatë. Për ekspozimet NVM, parametrat e humbjes mbështeten në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Për nivelin 2, lloji i ristrukturimit matet përveç ekspozimeve të klientëve privatë dhe ekspozimeve shumë të vogla.

Nëse rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse, aktivet klasifikohet në “Nivelin 2” dhe krijohen provigjione për humbjet në një vlerë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet. Rritja domethënëse në rrezikun e kredisë përcaktohet në bazë të informacionit sasior dhe cilësor: bazuar në krahasimin e kohëzgjatjes së mbetur të jetës së PM-së së një ekspozimi në secilën datë raportimi përkundrejt kohëzgjatjes së jetës së PM-së në datën e fillimit. Parametrat e humbjes mbështeten në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse në rast se diferenca në PM tejkalon një prag të paracaktuar dhe aktiv i përkatës transferohet nga Niveli 1 në Nivelin 2.

Niveli 3 përfshin një aktiv financiar të dështuar dhe provigjionet për humbjen përcaktohen në një shumë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet. LLP e pritshme mbështetet në të dhënat historike për shlyerjet nga klientët që nuk kanë paguar. LLP-të llogariten si flukse të zbritura, duke marrë në konsideratë koston për shlyerjen dhe përmasën e ekspozimit të kredisë. LLP-të e përlogaritura modelohen si parashikime për të ardhmen që shkojnë për skenarët e hamendësuar për zhvillimin e mjedisit ekonomik. Sikundër parashikohet në kuadrin e SNRF 9, Sikundër parashikohet në kuadrin e SNRF 9, nevoja për vlerësuar humbjet e pritshme përgjatë jetëgjatësisë paraqitet në SNRF 9 Niveli II dhe III; Në nivelin I, përdoren humbjet e pritshme njëvjeçare. Detajet e qasjeve të ndryshme janë dhënë më poshtë. Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë janë humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë janë vlera aktuale e humbjeve që lindin nëse një huamarrës nuk përmbush detyrimin e tij gjatë gjithë jetëgjatësisë së instrumentit financiar. Për shkak se humbjet e pritshme të kredisë vlerësojnë shumën si dhe afatin e pagesave, humbja e kredisë (pra mungesa e mjeteve monetare) lind edhe nëse subjekti pret që të paguhet plotësisht, por më vonë se afati kur duhet të kryejë pagesën në bazë të kontratës. Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë mund të shihen si pjesë e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë që lidhen me një zhvlerësim të mundshëm gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Megjithatë, për dallim nga humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë, ato nuk korrespondojnë me mungesat e mjeteve monetare gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Në veçanti, nuk merret në konsideratë asnjë informacion për afate kohe.

Zhvlerësimi dhe provizionimi

Banka rishikon portofolin e saj të kredisë për të vlerësuar zhvlerësimin të paktën çdo tremujor. Banka bën gjykimet nëse ekzistojnë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka një rënie të matshme e në fluksin e ardhshëm të parasë së parashikuar nga portofoli i kredisë përpara se rënia mund të identifikohet me një hua individuale të atij portofoli. Ky fakt mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagimit të huamarrësve në një grup, ose në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale të cilat lidhen me mospagesat për aktivet në Bankë. Drejtimi i Bankës për çmuarjes në bazë të eksperiencës së humbjeve historike për aktive me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe fakteve objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me kreditë e portofolit gjatë planifikimit të fluksit të ardhëm të parasë. Metodologjia dhe supozimet që përdoren për të vlerësuar shumën dhe kohën e fluksit të ardhshëm të parasë rishikohen rregullisht për të zvogëluar diferencat midis çmuarjeve të humbjes dhe eksperiencës së humbjeve aktuale .

Politika për fshirjen e huasë

Banka fshin një hua (dhe çdo provizion për humbjet nga zhvlerësimi) nëse përcaktohet dhe vendoset se huatë/letrat me vlerë nuk mund të arkëtohen. Ky është zakonisht rasti kur Banka përcakton se huamarrësi nuk ka aset ose burime të ardhurash që mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme parash për të shlyer shumat që janë subjekt i fshirjes. Ky vlerësim kryhet në nivelin individual të aseteve. Rikuperimet e mëvonshme të shumave që janë fshirë njihen në Pasqyrën e Fitimit ose Humbjes nën “Provizionet për humbje”. Kthimi i huave të fshira më parë nga banka arrin vlerën Lek 64,580 thousand in 2024 (2023: Lek 61,416 thousand).

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)**Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve (vazhdon)****Angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare**

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse thirret garancia, e cila mund të jetë shumë më e madhe se shuma që njihet si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e kredisë përbën shumën e plotë të angazhimit (Shih Shënimin 29).

Kontrolli i limitit të rrezikut dhe garancitë financiare

Banka administron limitet dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut të kredisë kudo ku ato identifikohen në mënyrë të veçantë për kundërpalët individë dhe grupet si dhe për filialet. Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që merr përsipër duke përcaktuar limitet për shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, ose një grup huamarrësish, dhe sipas segmenteve gjeografike dhe të industrisë. Këto rreziqe monitorohen në mënyrë të vazhdueshme dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse konsiderohet e nevojshme. Limitet për nivelin e rrezikut të kredisë sipas produktit dhe sektorit të industrisë miratohen nga Këshilli Drejtues.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet gjithashtu përmes analizës sistematike të mundësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencialë për të plotësuar detyrimet për pagimin e interesave dhe kapitalit si dhe duke ndryshuar limitet e kredisë sipas rastit. Kontrolle të tjera dhe masat për zbutjen e rrezikut paraqiten në mënyrë të detajuar më poshtë.

Kolaterali që mban banka dhe përmirësime të tjera të kredisë dhe efekti i tyre financiar

Banka zbaton një gamë të gjerë politikash dhe praktikash për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun. Politika dhe praktika më tradicionale është marrja e garancisë për paradhëniet e fondeve, e cila është një praktikë e zakonshme. Banka zbaton udhëzimet mbi pranueshmërinë e kategorive të veçanta të kolateralit ose zbutjen dhe reduktimin e rrezikut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për kreditë dhe paradhëniet janë si më poshtë:

- Garanci në mjete monetare dhe garanci bankare (kolateral me mjete monetare);
- Hipotekë mbi pronat rezidenciale; dhe
- Garanci mbi aktivet e biznesit si mjedise, inventari dhe arkëtime në llogari.

Huat për korporatat dhe individët garantohen në përgjithësi; paradhëniet bankare për individët dhe kartat e kreditit që lëshohen për individët garantohen me mjete monetare ose lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komiteteve të kredisë. Gjithashtu për të minimizuar dhe zvogëluar humbjen e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga kundërpala menjëherë sapo të evidentohen treguesit e zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet përkatëse të individëve.

Efekti financiar i kolateralit paraqitet duke paraqitur vlerat e kolateralit më vete për (i) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tejkalojnë vlerën kontabël të aktivitetit ("aktive të mbi-garantuara") dhe (ii) ato asete ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më pak se vlera kontabël e aktivitetit ("aktive të nën-garantuara"). Efekti i kolateralit më 31 dhjetor 2024.

31 Dhjetor 2024	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	16,065,886	16,241,041	12,683,785	7,597,583
Privat	2,321,911	2,383,359	1,681,769	625,545
	18,387,797	18,624,400	14,365,554	8,223,128

31 Dhjetor 2023	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	12,384,291	12,610,022	11,580,303	5,120,061
Privat	1,672,402	1,730,759	1,176,200	293,024
	14,056,693	14,340,781	12,756,503	5,413,085

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka individualisht. Vlera e çmuar përfaqëson vlerën e pritur të tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit merren në konsideratë edhe në llogaritjen e provigjioneve individuale të zhvlerësimit.

18. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Përqendrimet lindin ku një numër kundërpalësh angazhohen në aktivitetet të ngjashme të biznesit, ose në aktivitete në të njëjtin rajon gjeografik, ose kanë karakteristika të ngjashme ekonomike si rezultat i të cilave aftësia e tyre për të përmbushur dhe plotësuar detyrimet kontraktore do të preket dhe cenohet njësoj nga ndryshimet e kushteve ekonomike, politike ose kushte të tjera. Përqendrimet tregojnë ndjeshmërinë relative të ecurisë së Bankës kundrejt zhvillimeve që cenojnë një industri të caktuar ose një vendndodhje specifike gjeografike.

Sektorët gjeografikë

Në tabelën e mëposhtme paraqitet ndarja e ekspozimit kryesor të kredisë së Bankës në vlerën e tyre bruto, të klasifikuar sipas rajonit gjeografik më 31 dhjetor 2024 dhe 2023. Banka ka bërë shpërndarjen e ekspozimeve për rajonet sipas vendit të rezidencës të kundërpalëve të saj.

	2024			2023		
	Vendet OECD	Shqipëria	Totali	Vendet OECD	Shqipëria	Totali
Llogari me Bankën Qendrore		5,623,725	5,623,725	-	8,482,525	8,482,525
Hua dhe paradhënie bankave	3,506,403		3,506,403	3,574,635	450,128	4,024,763
Hua dhe paradhënie klientëve		32,753,351	32,753,351	-	26,813,196	26,813,196
Letra me vlerë të borxhit me kosto të amortizuar (KA)		2,694,819	2,694,819	-	2,871,917	2,871,917
Aktive të tjera financiare		187,630	187,630	-	177,566	177,566
Totali	3,506,403	41,259,525	44,765,928	3,574,635	38,795,332	42,369,967

Huatë dhe paradhëniet klientëve në bazë të sektorëve të caktuar të industrisë më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 paraqiten si më poshtë:

Sektori i industrisë	31 Dhjetor			
	2024	%	2023	%
Tregtia	12,414,745	38	9,869,450	37
Industria dhe prodhimi tjetër	8,254,681	25	8,418,081	31
Ndërtimi	3,773,159	12	1,939,397	7
Transporti	483,881	1	559,234	2
Shërbimet	3,917,311	12	3,273,129	12
Tjetër	3,909,574	12	2,753,905	11
Totali	32,753,351	100	26,813,196	100

19. Investime në letra me vlerë të maturuar me kosto të amortizuar

Investime në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar përbëhen nga bono thesari dhe obligacione të cilat paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
	Kosto e amortizuar	Kosto e amortizuar
Bono thesari me KA	2,195,278	2,570,082
Obligacionet	499,905	303,645
Provizionet e humbjeve për investimet në letrat me vlerë me KA	(364)	(1,810)
Totali	2,694,819	2,871,917

19. Investime në letra me vlerë të maturuar me kosto të amortizuar (vazhdon)

Lëvizja në letrat me vlerë të investimit paraqitet në mënyrë të përmblodhur si më poshtë:

	2024	2023
Më 1 Janar	2,871,917	1,833,348
Shtesa	2,695,183	2,873,727
Provizionet e humbjeve për investimet në letrat me vlerë me KA	1,446	(871)
Maturuar	(2,873,727)	(1,834,287)
Totali	2,694,819	2,871,917

Bono thesari

Të dhënat për bonot e thesari në LEK të Qeverisë Shqiptare sipas maturimit kontraktual paraqiten si më poshtë:

Emetuesi	2024			2023		
	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël
Qeveria shqiptare	12 muaj	3.29%-3.70%	2,194,914	12 months	3.02% - 5.35%	2,568,973
			2,194,914			2,568,973

Tabela në vijim përmban një analizë të ekspozimit të rrezikut të kredisë të letrave me vlerë të borxhit të cilat janë matur me kosto të amortizuar KA më 31 dhjetor 2024. Këto aktive janë klasifikuar në Nivelin 1 për të cilat njihet provizion për humbje të pritshme të kredisë në bazë të nivelit minimal të probabilitetit të mospagesës – PM prej 0.24% dhe HNM prej 30%.

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2024 dhe 2023, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31-Dhjetor-24	31-Dhjetor-23
Gjendja në fillim	1,810	940
Aktive të reja financiare	364	1,810
Lirimi për shkak të mosnjohjes	(1,810)	(940)
Rritje/ulje në PD/LGD/EaD	-	-
Gjendja në fund	364	1,810

Ekspozimi ndaj letrave me vlerë të borxhit rregullohet nga Politika dhe Procedurat e Thesarit. Investimet lejohen të kryhen vetëm për letra me vlerë të cilat janë likuide dhe kanë klasifikimin minimal të kredisë (AA-) ose në tituj të qeverisë shqiptare, pas marrjes së miratimit nga Komiteti i Aktivit dhe Pasivit të Grupit (ALCO). Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar. Investimet në letrat me vlerë të borxhit janë më bankat qendrore, ose me institucionet financiare të klasifikuara paraqiten si më poshtë:

Klasifikimet më 31 Dhjetor	31-Dhjetor-24	31-Dhjetor-23
Letra me vlerë me kosto të amortizuar		
B+	2,695,183	2,873,727
Totali	2,695,183	2,873,727

20. Aktive të tjera

	31-Dhjetor-24	31-Dhjetor-23
Aktive aktuale		
Debitorë të tjerë	187,630	177,566
Aktive të tjera financiare	187,630	177,566
Shpenzime të parapaguara	71,551	23,229
Inventari	2,393	3,358
Aksione	156	165
Humbje nga zhvlerësimi për arkëtimet në llogari	(7,265)	(8,750)
Totali	254,465	195,568

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2024 dhe 2023, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31-Dhjetor-24	31-Dhjetor-23
Gjendja në fillim	8,749	14,383
Rritje/ulje në PD/LGD/EaD	(1,486)	(5,633)
Gjendja në fund	7,263	8,750

Debitorë të tjerë kryesisht kanë të bëjnë me parapagimet e bëra në Zyrat e Përmbarrimit që arkëtojnë fonde nga klientët që kanë marrë kredi nga proceset e rimarrjes në pronësi të cilat ende nuk kanë përfunduar, ose në proceset që janë finalizuar por shuma pritët të arkëtohet nga debitorët dhe gjithashtu përfshin dhe shitjet e pronave me kushte.

Pronat e rimarra në pronësi janë kolaterale të fituara nëpërmjet proceseve ligjore dhe përfshijnë tokën, ndërtesat dhe mjedise biznesi, të cilat nuk përdoren nga Banka për funksionet e saj kryesore. Prona e rimarrë në zotërim trajtohet sipas IFRS 5 _ Për shitjen e aktiveve, dhe pritët të shitet brenda periudhës një-vjeçare, në rast se nuk ka vonesa të shkaktuara nga zhvillime dhe rrethana përtej kontroleve të bankës dhe nëse ka mjaftueshëm të dhëna se banka mbetet e angazhuar me planin e saj për shitjen e aktiveve. Humbjet e shkaktuara nga rimatjet e mësipërme regjistrohen si përfitime ose humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre aktiveve paraqiten në pasqyrën e fitimeve ose humbjeve.

Lëvizja e aktiveve të ripronësuara gjatë periudhës së raportimit paraqiten si më poshtë:

	31-Dhjetor-24	31-Dhjetor-23
Gjendja në fillim të periudhës	-	17,120
Shtesa gjatë periudhës	-	-
Pakësime gjatë periudhës	-	(2,301)
Kuota zhvlerësimi	-	(14,819)
Gjendja në fund të periudhës	-	-

21. Ndërtesa, toka dhe pajisje

31-Dhjetor-24	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesa (ROU)	Pajisje zyre ose biznesi (ROU)
Kostoja totale më 1 Janar 2024	91,427	499,030	200,206	810,815
Shtesa	84,345	109,460	259,074	452,879
Pakësime	(62,015)	(5,396)	(99,683)	(187,246)
Zhvlerësim				-
Kostoja totale më 31 Dhjetor 2024	113,757	603,094	359,597	1,076,448
Zhvlerësim i akumuluar më 1 Janar 2024	78,189	383,436	131,604	613,381
Detyrimi për periudhën	8,869	33,434	67,583	109,886
Pakësime	(62,015)	(2,242)	(99,683)	(184,093)
Zhvlerësim i akumuluar më 31 Dhjetor 2024	25,043	414,627	99,504	539,174
Vlera kontabël neto	88,714	188,467	260,093	537,274

31-Dhjetor-23	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesa (ROU)	Pajisje zyre ose biznesi (ROU)
Kostoja totale më 1 Janar 2024	111,063	467,937	199,232	778,232
Shtesa	516	41,574	974	43,064
Pakësime	(20,152)	(10,481)	-	(30,633)
Zhvlerësim				-
Kostoja totale më 31 Dhjetor 2023	91,427	499,030	200,206	790,663
Zhvlerësim i akumuluar më 1 Janar 2023	90,854	360,913	80,440	532,207
Detyrimi për periudhën	7,487	32,497	51,164	91,148
Pakësime	(20,152)	(9,974)		(30,126)
Zhvlerësim i akumuluar më 31 Dhjetor 2023	78,189	383,436	131,604	593,228
Vlera kontabël neto	13,238	115,594	68,602	197,434

22. Aktive jo materiale

Më 1 Janar 2024	140,476
Shtesa	336
Pakësime	(111,248)
Më 31 Dhjetor 2024	29,564
Zhvlerësim i akumuluar më 1 Janar 2024	(135,575)
Detyrimi për periudhën	(1,154)
Zhvlerësim i akumuluar në kohën e pakësimit	111,248
Zhvlerësim i akumuluar më 31 Dhjetor 2024	(25,481)
Vlera kontabël neto më 31 Dhjetor 2024	4,084

22. Aktive jo materiale (vazhdon)

Më 1 Janar 2023	156,688
Shtesa	343
Pakësime	(16,555)
Transferimi	
Më 31 Dhjetor 2023	140,476
Zhvlerësim i akumuluar më 1 Janar 2023	(150,375)
Detyrimi për periudhën	(1,658)
Zhvlerësim i akumuluar në kohën e pakësimit	16,458
Zhvlerësim i akumuluar më 31 Dhjetor 2023	(135,575)
Vlera kontabël neto më 31 Dhjetor 2023	4,901

23. Detyrime ndaj bankave

	2024	2023
Huatë nga bankat rezidente	286,605	-
Huatë nga bankat jo rezidente	2,872,894	2,784,221
Totali	3,159,499	2,784,221

Huatë nga bankat jo rezidente kanë maturime më 31 Dhjetor 2024 deri në 2 vjet (2023: deri në 5 vjet) dhe norma interesi prej 4.538%, 3.505%, 5.861%, 4.108%, 3.736%, 3.895%, 3.403% për gjendjet e shprehura në EUR (2023: 5.418%, 5.861, 5.133%, 5.183%, 4.975%, 5.234%, 5.191% p.a për EUR). Huatë nga bankat rezidente më 31 Dhjetor 2024 kanë maturime deri në 91 ditë dhe norma interesi prej 3.350% dhe 3.300% për gjendjet e shprehura në Lek.

24. Detyrime ndaj klientëve

	2024	2023
Llogari rrjedhëse		
Monedhë e huaj	9,032,930	7,536,009
Monedhë vendase	6,157,576	4,956,844
Llogari kursimi		
Monedhë e huaj	3,959,326	6,275,631
Monedhë vendase	3,323,040	2,732,078
Depozita me afat		
Monedhë e huaj	7,082,712	5,068,785
Monedhë vendase	6,081,741	5,759,876
Llogari të tjera të klientëve		
Monedhë e huaj	27,889	55,570
Monedhë vendase	32,616	30,745
Totali	35,697,830	32,415,538

Llogaritë e kursimit in Lek (FlexSave) mbartin një interes prej 0.8% në vit (2023: 0.8%), llogaritë e kursimi in Euro (FlexSave) mbartin një interes prej 0.2% në vit (2023: 0.2%) dhe llogaritë e kursimit në USD (FlexSave) mbartin një interes prej 0.5% në vit (2023: 0.5%).

Llogaritë e tjera të klientëve përfaqësojnë llogari të vendosura si garanci me kolateral cash nga klientët. Ato mbartin norma interesi në nivele të njëjta si depozitat me afat.

24. Detyrime ndaj klientëve (vazhdon)

Normat e interesit që janë aplikuar për depozitat me afat më 31 dhjetor 2024 paraqiten si më poshtë:

(in %)	12 muaj	24-36 muaj
Lek	1.00 - 2.00	2.30 - 2.60
EUR	0.30 - 1.30	0.40 - 1.70
USD	0.50	0.60

31 Dhjetor 2023

(in %)	12 muaj	24-36 muaj
Lek	1.00 - 2.00	1.60 - 2.50
EUR	0.30 - 1.00	0.40 - 1.50
USD	0.50 - 1.50	0.60 - 1.70

25. Fonde të tjera të marra hua

	2024	2023
Institucione financiare	2,951,151	2,891,086
ProCredit Holding Ag	-	521,176
Totali	2,951,151	3,412,262

26. Borxh i varur

	2024	2023
ProCredit Holding Ag	1,177,800	727,160
Interes për t'u paguar	10,852	22,026
Totali	1,188,652	749,186

Më 30 Gusht 2019, ProCredit Bank SH.A mori një borxh të varur nga aksioneri ProCredit Holding AG & CO.KGaA. Të dhënat kryesore nga borxhi i varur janë si më poshtë:

- Vlera e tij është 7 milion euro (në vlerën 854,840,000 Lek të konvertuar me normën e shkëmbimit valutor të Bankës së Shqipërisë, 122.12 më 30 Gusht 2019).
- Periudha e maturimit të borxhit të varur është 10 vjet.
- Norma vjetore e interesit është 6M Euribor+4.85%.

Më 25 Nëntor 2024, ProCredit Bank SH.A mori një borxh të varur të shtuar nga aksioneri ProCredit Holding AG & CO.KGaA. Të dhënat kryesore nga borxhi i varur janë si më poshtë:

- Vlera e tij është 12 milion euro (në vlerën 1,178,880,000 Lek të konvertuar me normën e shkëmbimit valutor të Bankës së Shqipërisë, 98.24 më 25 Nëntor 2024).
- Periudha e maturimit të borxhit të varur është 10 vjet.
- Norma vjetore e interesit është 12M Euribor+6.50%.

Në kontratën për borxhin e varur parashikohet se pagesat e interesit bëhen çdo gjashtë muaj dhe principali paguhet në datën e maturimit. Interesi përlogaritet në bazë vjetore dhe viti mendohet të ketë 360 ditë. Palët kanë rënë dakord se në 5 vitet e para nga marrja e borxhit të varur, nuk do të bëhen pagesa të tjera me qëllim shlyerjen e hershme të borxhit të varur. Ky opsion është i mundur pasi të kenë kaluar 5 vitet e para që prej marrjes së borxhit të varur. Borxhi i varur është në përputhje me Rregulloren e Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18.12.2014 "Për kapitalin rregullator të bankës". Mbështetur në nenet 30 dhe 31 të kësaj rregulloreje, borxhi i varur klasifikohet si një instrument kapitali i nivelit 2. Për klasifikimin e borxhit të varur si një instrument kapitali i nivelit 2, Banka e Shqipërisë dha miratimin paraprak në momentin e lëshimit, në vitin 2019.

27. Detyrime të tjera

	2024	2023
Pagesa në tranzit	146,126	365,873
Kreditorë të ndryshëm	88,708	63,608
Shpenzime të përlllogaritura	21,626	20,147
Detyrime të tjera financiare	256,255	61,772
Detyrime të tjera financiare	512,715	511,400
Detyrime tatimore dhe sociale	30,920	32,005
Provizione të tjera	4,180	52,929
Të ardhura nga komisionet e shtyra	55,499	54,804
Totali	603,314	651,138

Provizionet e tjera lidhen me provizionet për humbjet nga zhvlerësimi për zërat jashtë bilancit dhe provizionet e përcaktuara për çështjet ligjore. Ato përfaqësojnë çmuarjet më të mira të shumave me të cilat çështjet ligjore do të zgjidhen në periudhat e ardhshme. Lëvizja në dispozitat e tjera për vitet 2024 dhe 2023 është paraqitur më poshtë:

	Zëra jashtë bilancit	Çështje ligjore	Tjetër	Totali
Gjendja më 1 Janar 2023	13,909	18,582	1,280	33,771
Provizione gjatë periudhës	12,467	3,532	25,027	41,026
Provizionet e kthyer gjatë periudhës	(14,217)	(6,372)	(1,279)	(21,868)
Gjendja më 31 Dhjetor 2023	12,159	15,742	25,028	52,929
Provizione gjatë periudhës	14,939	284	26,931	42,154
Provizionet e kthyer gjatë periudhës	(12,666)	(1,890)	(25,028)	(39,584)
Gjendja më 31 Dhjetor 2024	14,432	14,136	26,931	55,499

28. Kapitali aksioner dhe rezervat ligjore

Në 31 Dhjetor 2024, kapitali aksionar i Bankës që është autorizuar dhe emetuar përbëhet nga 604,851 (2023: 604,851) aksione me vlerë prej Lek 5,711,469 (2023 Lek 5,711,469). Kompania mëmë dhe aksioneri i vetëm i Bankës është ProCredit Holding AG& Co. KGaA ("kompania mëmë", shoqëri aksionere me seli në Frankfurt am Main, Gjermani).

	Numri i aksioneve	Në Lek'ooo	%
ProCredit Holding AG	604,851	5,711,469	100
	604,851	5,711,469	100

Kapitali aksioner	Më 1 Janar 2024	Aksione të reja të emetuara	Më 31 Dhjetor 2024
Numri i aksioneve	604,851	-	604,851
Kapitali aksioner në Lek	5,711,469	-	5,711,469

Rezerva ligjore

Rezervat ligjore janë krijuar në bazë të vendimit nr.69, datë 18 Dhjetor 2014 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, i cili parashikon se rezervat janë krijuar përmes përvetësimit të 20% të fitimit neto të bankës të periudhës, sikundër raportohet për qëllime rregullatore. Gjithashtu, është krijuar rezerva ligjore prej 5% të fitimit statutor të parashikuar në Ligjin nr.9901, datë 14 Prill 2008, "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

29. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

	2024	2023
Garanci, letër kredi dhe angazhime kredie		
Angazhime kredie (shih detajet më poshtë)	2,788,203	2,586,852
Garancitë pagese	1,321,228	1,120,524
Letër krediti	-	2,144
Minus: Provizione të njohura si detyrime	(14,433)	(12,160)
Totali	4,094,998	3,697,360
Angazhimet e kredisë		
Karta krediti të papërdorura	71,920	47,676
Limite paradhënie të papërdorura	1,213,903	1,032,901
Këste kredie të padisbursuara	1,502,379	1,506,275
Totali	2,788,202	2,586,852

Banka lëshon garanci dhe letër kredi në favor të klientëve të saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kreditimi që është i ngjashëm me atë të kredive të disbursuara. Në bazë të çmuarjeve të drejtimit të bankës nuk ekziston asnjë humbje materiale për garancitë më 31 dhjetor 2024.

Procese ligjore

Gjatë ushtrimit të aktivitetit të zakonshëm bankar, Banka përballët me procedime ligjore; Drejtimi i Bankës beson se mundësia për një rrjedhje të të ardhurave ekonomike në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2023 është e vogël, përveç provizioneve të regjistruar siç paraqitet në shënimin 27. Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2024 paraqiten si më poshtë.

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garanci financiare	1,267,228	54,000	-	1,321,228
Letër kredi	-	-	-	-
Totali i garancive dhe letër krediti	1,267,228	54,000	-	1,321,228
Angazhime të kredive të padisbursuara ende	2,768,665	19,355	183	2,788,203
Totali i angazhimeve të kredisë	4,035,893	73,355	183	4,109,431
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(4,635)	(356)	-	(4,991)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(8,887)	(517)	(38)	(9,442)
Angazhime gjithsej	4,022,371	72,482	145	4,094,998

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2023 paraqiten si më poshtë.

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garanci financiare	1,120,524	-	-	1,120,524
Letra krediti	2,144	-	-	2,144
Totali i Garancive dhe Letër Krediti	1,122,668	-	-	1,122,668
Angazhime të kredive të padisbursuara ende	2,568,103	18,749	-	2,586,852
Totali i angazhimeve të kredisë	3,690,771	18,749	-	3,709,520
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(3,943)	-	-	(3,943)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(7,955)	(261)	-	(8,216)
Angazhime gjithsej	3,678,872	18,488	-	3,697,360

Banka llogaritë provizionet për humbjet e pritshme nga kreditë HPK dhe HPK për garancitë dhe letër kreditë duke aplikuar për ekspozimet në fjalë bazuar në klasifikimin sipas niveleve. Në rastet kur zbatohet një vlerësim individual, parashikimi për provizionin specifik konsiderohet për zhvlerësimin përfundimtar. Referojuni shënimit shpjegues për zhvlerësimin e kredive dhe paradhënieve për klientët për normat e provigjonimit.

30. Transaksionet e palëve të lidhura

Palët e lidhura të bankës përfshijnë kompaninë mëmë dhe palën që ushtron kontroll të plotë ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, filialet, drejtuesit kryesorë, familjarë të drejtuesve kryesorë dhe subjekte të cilat kontrollohen ose influencohen në mënyrë të konsiderueshme nga drejtuesit kryesorë të bankës ose familjarët e afërt të tyre.

Banka ka nënshkruar një kontratë shërbimi për drejtimin me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, për t'i siguruar Bankës punonjës dhe personel në nivele të larta drejtuese të Bankës, duke përfshirë një Anëtar të Këshillit Administrativ. Komisionet për drejtimin që janë paguar ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG në 2024, ishin Lek 72,379 mijë (2023: Lek 60,177 mijë).

Gjithashtu, gjate zhvillimit të aktivitetit bankar, Banka ka kryer transaksione biznesi me palët e lidhura, gjendet dhe transaksionet me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, kompania mëmë dhe subjektet e lidhura nën kontrollin e përbashkët më 31 Dhjetor 2024 dhe 2023 paraqiten si më poshtë:

	2024		2023	
	Kompania mëmë	Subjekte në kontroll të përbashkët	Kompania mëmë	Subjekte në kontroll të përbashkët
Pasqyra e pozicionit financiar				
Aktive	-	2,444,803	-	2,852,830
Hua dhe paradhënie bankave	-	2,443,365	-	2,851,276
Aktive të tjera	-	1,438	-	1,554
Detyrime	1,189,875	2,875,339	1,272,016	2,834,619
Detyrime ndaj bankave të tjera	-	2,872,894	-	2,784,221
Detyrime ndaj klientëve	-	-	521,176	-
Detyrime të tjera	1,223	2,445	1,654	50,398
Borxhi i varur	1,188,652	-	749,186	-
Pasqyra e përfitim-humbjeve dhe OCI				
Të ardhura	1,870	81,587	-	78,302
Të ardhura nga interesi	-	76,218	-	78,224
Të ardhura të tjera operacionale	1,870	5,369	-	78
Shpenzime	174,693	523,116	165,616	477,815
Shpenzime për interesat	93,650	82,832	93,584	117,961
Shpenzime për pagesat dhe komisionet	8,363	53,064	11,820	44,360
Shpenzime administrative	72,680	387,220	60,212	315,494

Shpërblimi për Drejtimin Kryesor dhe atyre që janë përgjegjës për drejtimin

Personeli i Drejtimit Kryesor merr kompensim kryesisht në formën e pagave. Në vitin 2024, pagat bruto totale të paguara për Personelin e Menaxhimit Kryesor ishin Lek 63,587 mijë (2023: Lek 60,283 mijë). Kompensimi bruto total për anëtarët e Bordit të Drejtorëve ishte Lek 3,316 mijë në vitin 2024 (2023: Lek 392 mijë).

31. Ngjarjet pas datës së bilancit

Departamenti i Menaxhimit të Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarjeje tjetër pas datës së raportimit që do të kërkonte korrigjime ose shënime shpjeguese shtesë në këto pasqyra financiare.

2024

RAPORTI VJETOR

Adresa dhe Kontakte

Zyra Qendrore ProCredit Bank sh.a.

Vendi i Regjistrimit: Tiranë

Nr. i Regjistrimit në Gjykatë: 20797/11.02.1999

KIB: 20911005

NUIS: J91524011

Adresa: Rr."Dritan Hoxha" Nd.92, H.15, Njësia Bashkiake Nr.11,

Kodi Postar: 1026, Tiranë

Qendra e Kontaktit: +355(0) 42 389 389

Informacion@procredit-group.com

www.procreditbank.com.al

Degët

- Dega Tiranë

Rr."Dritan Hoxha" Nd.92, H.15, Njësia Bashkiake Nr.11, Tiranë.

Agjencitë dhe Zonat 24/7, deri më 31.12.2024

- Agjencia "Zyrat Qendrore", Zona 24/7

Rr."Dritan Hoxha" Nd.92, H.15, Njësia Bashkiake, Nr.11, Tiranë.

- Agjencia "Bulevardi", Zona 24/7

Bulevardi Zogu I, Nr.17, Pasuria me Nr.6/44-N3, ZK8360, Tiranë.

- Agjencia "Square 21", Zona 24/7

Rruga e Kavajës, Kompleksi Arlis- Ndërtim. Kati 0, pranë Policisë Bashkiake, Tiranë.

- Agjencia "Ish-blloku", Zona 24/7

Rruga "Vaso Pasha", Nr.Pasurie 2/348+1-N2, Vol.58, Fq.17, ZK 8270, Tiranë, 1000.

- Agjencia "Rr. e Dibrës", Zona 24/7

Rruga e Dibrës, përballë kompleksit "Halili", Tiranë, 1000.

Adresa dhe Kontakte

- Agjencia “Shkodër”, Zona 24/7

Lagjja Qemal Stafa, Bulevardi Zogu i Parë, Shkodër

- Agjencia “Durrës”, Zona 24/7

Lagjja Nr.4, Autostrada Egnatia, Durrës

- Agjencia “Korçë”, Zona 24/7

Rruga Midhi Kostani, Korçë

- Agjencia “Fier”, Zona 24/7

Rruga Kastriot, Hyrja-1, Pasuria me Nr.4/66-N6, vol.17 fq.65, ZK 8534, Fier

- Agjencia “Elbasan”, Zona 24/7

Lagjja “Brigada e 17 Sulmuese”, Kati 0, Godinë Banimi dhe shërbimi 14 kate, ZK. 8522, Elbasan 3001

ProCredit Bank

